

Хотелът
При загиналия
алпинист.

Хр.Г.Данов.

Аркадий
Стругацки
Борис Стругацки

**АРКАДИЙ СТРУГАЦКИ, БОРИС
СТРУГАЦКИ
ХОТЕЛЪТ „ПРИ ЗАГИНАЛИЯ
АЛПИНИСТ“**

Превод: Румяна Узунова

chitanka.info

Класиците на съвременната научна фантастика и може би най-известните руски фантасти зад граница, братя Стругацки започват писателската си кариера през 1959 г. с традиционната научно-техническа и приключенска фантастика. Социалният и психологическият момент се засилва и става доминиращ във втория период на творчеството им.

Снежната буря и падналата лавина са затворили пътищата и старият хотел „При загиналия алпинист“, в който отсяда инспектор Петер Глебски, остава откъснат от външния свят, а гостите му — заложници на зимата... и един на друг. Постепенно полицаят се оказва в центъра на тайнствени събития. Един от гостите е намерен мъртъв. Глебски започва разследване, което го обърква още повече, принуждавайки го да търси отговори там, където те са малко вероятни. Да развърже възела от тайни, му „помага“ като по чудо спасилият се изпод лавината последен гост — дошъл незнайно откъде, да прибере себеподобните си от Земята...

РУМЯНА УЗУНОВА
И АКО ВСЕ ПАК СРЕЩАТА СЕ СЪСТОИ
ПРЕДГОВОР И „СЛЕДГОВОР“
ЕДНОВРЕМЕННО

1

От 1957 г. (тогава са първите им публикации) досега са минали 16 години — период нито много голям, нито много малък, но явно резултатен, защото вече споменаваме Аркадий и Борис Стругацки наред с имената на Станислав Лем и Рей Бредбъри, с Артър Кларк и Айзък Азимов, асовете на световната научна фантастика. И освен това интересът към двамата не само литературни, но и рождени братя расте с всяка тяхна нова книга. Българските читатели вече са имали възможността да се запознаят с някои техни произведения, затова началната ми фраза едва ли ще им се види пресилена или рекламна. Но нека започнем отначало.

Ако първите им творби („Страна багровых туч“, „Путь на Амальтею“, „Шесть спичек“) са едно малко позакъсняло нахлуване в космическата тематика и проблемите на научно-техническия прогрес, ако в тях липсват оригиналните сюжети и философските решения, то не може да се отрече внимателното вглеждане на двамата автори в душевните движения на героите, умението им да изградят характери, както и пристрастието им към един своеобразен хумор, който по-късно стана характерна черта на творческия им стил. От началото на 60-те години братя Стругацки се обръщат към социалната фантастика — „Стажеры“ и утопията — „Возвращение“, а „Далечната планета“^[1] е продължение на подхванатата в лирическите новели от „Возвращение“ тема, но с известна промяна не толкова в психологическите акценти, колкото в сгъстяването на драматизма. В „Попытка к бегству“ и „Трудно е да бъдеш бог“ социалната тематика се разширява в областта на философския размисъл за евентуалните крайни резултати, предизвикани от непрекъснатия технически прогрес, за цивилизациите на различно ниво и за възможностите да се намери верният и разумен път на развитие от едно ниво на друго. Например патосът в повестта-предупреждение „Хищные вещи века“ („Хищните вещи на века“)^[2] е предизвикан от макар и хипотетичната възможност да се осъществи един модел на общество, съставено от консуматори, лишени от

духовен живот. В по-друг план — гротескно-сатиричен, същият въпрос — за овеществяването на консуматорския идеал, е разработен в повестта „Понеделник започва в събота“, която не по идея, но по изразни средства напомня „Хотелът «При загиналия алпинист»“. И следват „Сказка о Тройке“ („Приказка за Тройката“), която в известен смисъл е продължение на „Понеделник започва в събота“, „Улитка на склоне“ („Охлюв по склона“), „Второе нашествие марсиан“ („Второто нашествие на марсианците“), където преобладават отново философските размисли и социалната тематика, основният въпрос е за личността и нейната отговорност пред историята, а тоналността е все в посока към сатирата и гротеската.

Мисля, че това беше една необходима екскурзия из творчеството на А. и Б. Стругацки, защото, сигурна съм, читателят ще се изкуси да потърси и други техни книги, след като прочете тази, за чиито качества иде ред. Тук бих искала да помоля любезния читател за кратка пауза. Когато разговаряхме с редакторката, на мен ми беше все едно дали ще пиша предговор или „следговор“. Сега съвсем не ми е все едно, защото криминалният елемент е достатъчно добре застъпен в книгата и би било издевателство още от началото да бъде съобщено, тъй да се каже, „кой е убиецът“. И така нека следващата ни среща бъде след прочитането на „Хотелът «При загиналия алпинист»“.

[1] Непреведените заглавия са на непеведени на български език произведения. ↑

[2] Посочените в скобите заглавия са на творби, излезли на български след изданието на „Хотелът «При загиналия алпинист»“ през 1973 г. до началото на 2010 г. — Бел. NomaD. ↑

2

Сега вече можем да разговаряме на ниво. Нямаме тайни. Пришълците от космоса загинаха в бялата снежна долина „Гърло от бутилка“, Алек Сневър разбогатя и построи втори хотел, санбернарът Лел доживя до дълбока старост, а полицейският инспектор остана самотен с угризенията си дали не би трябвало да бъде повече човек, отколкото държавен чиновник. Опасният бандит, маниак и садист излежава присъдата си, а физикът с гробовния хохот така и не можа да намери доказателства за космическия произход на „хотелските гости“. Шампиона не се появи повече. И бандата я няма.

Но остана един голям философски проблем, който още дълго време ще вълнува не само, читателите на тази „криминално-фантастична повест“, не само авторите на литература от този род, но и човечеството, което кога по-мирно, кога по-агресивно настроено, обитава тази космическа пращинка — добрата стара Земя с недоказано минало и неизвестно бъдеще. Проблемът за контактите с извънземни цивилизации и евентуалните резултати от тези желани или нежелани срещи. Съвсем логично е, щом ние имаме късмета да съществуваме в този безкраен космос и при това земята съвсем не е център на вселената, то и някъде другаде из безкрая може би има живи, макар и не живи в нашия земен смисъл, същества. И още по-логично е, че щом ние, овладени от любопитство, тръгнахме да ги търсим, така и те навярно са овладени от нещо подобно — един господ знае как го наричат и как го усещат. Колкото и не реално да изглежда, срещата е възможна. Една среща, при която едва ли ще си кажем добър ден и ще седнем на чаша кафе да обсъждаме космическите проблеми. Мисля дори, че ще стане малко страшно. Толкова много време, много пак в наши земни мащаби, сме се чувствували сами сред звездите.

Един американски фантаст твърди, че това взаимно любопитство няма да свърши добре, кой знае дали пък техният интерес към нас няма да бъде чисто гастронимически. В „Хотелът «При загиналия алпинист»“ срещата също не доведе до добро. Но искам да обърна

внимание на хуманистичната позиция на авторите. Космическите пришълци, пък и роботите „оживяха“ за нас, ние започнахме да им съчувствуваме, да ги разбираме и трагичният финал след серията комични ситуации прозвуча като контрапункт и ни направи не пасивно присъстващи, а активно мислещи. Тук е и „разгадката“ на замисъла. Краят не е само ефект, един от поредните ефекти в повествованието, а отправна точка за задълбочен размисъл в посока, предварително предначертана и обмислена от авторите. Ето поради това казват за братя Стругацки, че не изчистят, а мислят.

Нека погледнем и колко съвременно звучи тази книга при цялата ѝ фантастична постановка. Макар и по-фрагментирано в нея е поставен проблемът за закона и слепия изпълнител на този закон, за еснафа и неговото световъзприемане, за хуманизма и бездушието, за държавния механизъм на капиталистическото общество. Неслучайно в превъплъщенията на Мозес и Луарвик Л. Луарвик, както с моделите на средния, типичния човек — роботите е вложена ирония, но и са направени толкова точни попадения, относно духовната същност на човека, който се култивира в обществото на социално неравноправие.

А освен това тези двама автори умеят да навлязат дълбоко навътре в психологията на своите герои, да създадат една, макар и относителна, достоверност на детайлите и фабулните ходове, да ни държат в напрежение, да обагрят повествованието с блестящия си хумор, който не пестят, но и не разточителствуват с него. За мен беше удоволствие да превода тази книга.

Румяна Узунова

ГЛАВА 1

„Както съобщават, в окръга Винги, близо до град Мюр, се е спуснал летателен апарат, от който излезли жълто-зелени човечета с по три крака и осем очи. Жадната за сензации булевардна преса побърза да ги обяви за пришълци от космоса...“

Из вестниците

Спрях колата, излязох и снех тъмните си очила. Всичко беше така, както ми беше разказвал Згут. Хотелът беше двуетажен, жълт със зелено, над входа биеше на очи траурната фирма „ПРИ ЗАГИНАЛИЯ АЛПИНИСТ“. Високите пухкави преспи, отстрани на главния вход, бяха набодени е разноцветни ски — наброих седем чифта, единият беше с обувките. От покрива висяха мътни надиплени висулки, дебели колкото човешка ръка. От крайния десен прозорец на първия етаж надникна нечие бледо лице, парадната врата веднага се отвори и на главния вход се появи плешив набит човек с избеляла кожена жилетка, върху риза от лавсан. С тежка бавна крачка той се приближи и се спря пред мен. Имаше грубо червендалесто лице и шия на борец тежка категория. Не ме и поглеждаше. Неговият меланхоличен поглед беше устремен някъде встрани и изпълнен с печално достойнство. Несъмнено, това беше самият Алек Сневър, собственикът на хотела и долината „Гърлото от бутилка“.

— Там... — каза той с неестествено нисък и глух глас. — Ето там се случи това. — Той посочи с ръка. В нея държеше тирбушон. — На онзи връх...

Обърнах се и с присвити очи погледнах сивосинкавата зловеща отвесна стена, която ограждаше долината на запад, бледите езици сняг

върху нея, нащърбеното било, открояващо се като нарисувано върху сочно синята повърхност на небето.

— Откачила се куката — все със същия глух глас продължаваше собственикът. — Двеста метра той е летял по вертикала надолу, към смъртта и за нищо не е могъл да се хване по гладкия камък. Може би е викал. Никой не го е чул. Може би се е молил. Чувал го е само бог и земята потреперила, когато той грохнал върху нея заедно с четиридесет и две хиляди тона кристален сняг...

— Привет от инспектор Згут — казах аз и собственикът веднага охотно прекъсна монолога си.

— Ето един достоен човек! — каза той живо и със съвсем обикновен глас. — Както виждам, не е забравил нашите вечери край камината.

— Той само за тях говори — казах аз и щях да тръгна към колата, но стопанинът ме хвана за ръката.

— Нито крачка назад! — строго каза той. — С това ще се заеме Кайса. Кайса! — изрева като тръба.

На парадния вход изскочи куче — великолепен санбернар, бял с жълти петна, мощно животно, колкото теле. Както вече знаех, това беше всичкото, което е останало от загиналия алпинист, без да се броят няколкото дреболии, изложени в стаята-музей. Нямах нищо против да погледам как този пес с женско име ще започне да пренася моя багаж, но собственикът със здрава ръка вече ме водеше в хотела.

Ние преминахме през мрачен хол, където се чувствуваше топлият лъх на загасваща камина и мътно проблясваше лакът на модерните ниски масички, свърнахме наляво по коридора и собственикът с рамо бутна вратата с надпис „Канцелария.“ Бях настанен уютно и хотелиерът разтвори на масата обемиста главна книга.

— Преди всичко разрешете да ви се представя — каза той, като почистваше съсредоточено с нокти края на перото. — Алек Сневър, собственик на хотела и механик. Вие, разбира се, сте забелязали вятърните мелници на изхода от долината.

— Ах, това вятърни мелници ли бяха?...

— Да. Вятърни двигатели. Аз сам ги конструирах и сам ги построих. Ето с тези ръце.

— А къде да ги нося? — чух зад гърба си писклив женски глас.

Обърнах се. На вратата с моя куфар в ръка стоеше такава едно кюпче, една такава поничка на двадесет и пет години с румени бузки.

— Това е Кайса — съобщи собственикът.

Кайса веднага стана цялата червена и като вдигна рамене, се закри с длан.

— Да-а... Ще взема да ви настаня в четвърта стая. Това е най-хубавата стая в хотела. Кайса отнеси куфара на господин... м-м...

— Глебски — казах аз.

— Отнеси куфара на господин Глебски в четвърта стая... Страшна глупачка — съобщи той с някаква гордост дори, когато кюпчето се скри. — В известен смисъл феномен... И така, господин Глебски? — той ме погледна в очакване.

— Петер Глебски — продиктувах му аз. — Инспектор от полицията. В отпуск. За две седмици. Сам.

Собственикът прилежно записваше всичките тези сведения с огромни разкривени букви, а докато той пишеше, чукайки с нокти по линолеума, в канцеларията влезе санбернарът. Той ме погледна, смигна и изведнъж с такъв грохот, сякаш се бе срутила купчина дърва, легна до касата и отпусна муцуна върху лапата си.

— Това е Лел — каза собственикът, като завинтваше капачката на писалката си. — Сапиенс. Всичко разбира на три европейски езика. Няма бълхи, но пуца косми.

Лел въздъхна и премести муцуната си на другата лапа.

— Да вървим — каза собственикът. — Аз ще ви отведа. Изкачихме се до коридора на втория етаж и свихме наляво. При първата врата собственикът се спря.

— Тук — каза той с предишния глух глас. — Моля. Разтвори пред мен вратата и аз влязох.

— От онзи същия незабравим страшен ден... — започна той и изведнъж млъкна.

Стаята не беше лоша, макар и малко мрачничка. Щорите бяха спуснати и на кревата, кой знае защо, лежеше алпенщок. Миришеше на скоро пушена цигара. На облегалката на креслото, поставено сред стаята, лежеше нечия брезентова винтяга, на пода редом с креслото се търкаляше вестник.

— Хм... — казах аз озадачено. — Според мен тук вече живее някой.

Собственикът стоеше безмълвен. Погледът му беше устремен към масата. На масата нямаше нищо особено, само голяма бронзова пепелница, в която лежеше лула с прав мундщук. Струва ми се, „дънхил“. От лулата се издигаше дим.

— Живее... — каза накрая собственикът. — Живее ли?...

Аз не знаех какво да му отговоря и чаках продължението. Моят куфар никъде не се виждаше, но затова пък в ъгъла стоеше карирана пътна чанта с безброй хотелски етикети. Не е моята пътната чанта.

— Тук — с поукрепнал глас продължи собственикът ето вече шест години от същия онзи незабравим страшен ден всичко е така, както той го остави преди своето последно изкачване.

Със съмнение погледнах димящата лула.

— Да! — каза собственикът с предизвикателство в гласа. — Това е неговата лула. А ето неговия алпенщок.

— А ето неговия вестник — казах аз. Бях видял съвсем добре, че това е оняденшният „Мюрски вестник“.

— Не — каза хотелиерът. — Вестникът, разбира се, че е негов.

— И аз мисля така — съгласих се.

— Вестникът, разбира се, не е негов — повтори собственикът. — И лулата, естествено, тук е запалил не той, а някой друг.

Измърморих нещо за липсата на уважение към паметта на покойните.

— Не — замислено възрази собственикът, — тук всичко е по-сложно. Тук всичко е много по-сложно, господин Глебски. Но за това ще поговорим по-късно. Да отидем във вашата стая.

Обаче, преди да излезем, той погледна в тоалетната, отвори и отново затвори вратите на стенния шкаф, приближи се до прозореца и потупа с длани пердетата. Според мен му се искаше да погледне и под леглото, но се сдържа. Ние излязохме в коридора и хотелиерът разтвори пред мен вратата на четвърта стая.

Стаята веднага ми хареса. Всичко тук сияеше от чистота, въздухът беше свеж, на масата нито прашилка, зад измитото стъкло снежна равнина и люлякови планини. В спалнята домакинствуваше Кайса. Куфарът ми беше отворен, вещите старателно разопаковани и окачени, а Кайса разбухваше възглавницата.

— И така, ето ви в къщи — каза собственикът. — Разполагайте се, почивайте, правете каквото искате. Ски, смазки, екипировка —

всичко е на ваше разположение долу; при необходимост обръщайте се направо към мен. Обедът е в шест, а ако решите да позакусите сега или да се поосвежите — аз имам предвид напитките — обръщайте се към Кайса. Добре дошли.

И излезе.

Кайса все още се трудеше над леглото, оправяйки го до немислимо съвършенство, а аз извадих цигара, запалих я и се приближих до прозореца. Бях сам. Благословено небе, всеблагословен господи, най-после бях сам! Знам, не е хубаво да се говори така и дори да се мисли, но в наше време дотолкова е сложно да устроиш живота си по такъв начин, че макар за седмица, макар за денонощие, макар за няколко часа да се усамотиш. Са мият аз не съм чел това, но ето синът твърди, че главните опасности за човека в съвременния свят са самотата и отчуждението. Не зная, не съм уверен. Или всичко е поетически измислици, или аз действително съм неудачник. Във всеки случай, за мене две седмици отчужденост и самота са точно това, което ми е нужно. И просто прекрасно е, че ми е хубаво сам със себе си, с моето собствено тяло, още сравнително младо, още здраво, което мога да поставя върху ските и да изхвърля навън оттук, през цялата равнина, към люляковите разклонения на планинската верига, по скрипящия сняг — и тогава ще стане вече съвсем прекрасно.

— Да ви донеса нещо? — попита Кайса. — Искате ли?

Аз я погледнах и тя пак повдигна рамо и се закри с длан. Беше облечена в пъстра опъната рокля, която се издуваше отпред и отзад, с мъничка дантелена престилка, ръцете ѝ бяха голи, козуначени и на врата. А имаше наниз от едри дървени мъниста.

— Кой още живее тук сега? — попитах аз.

— Къде?

— При вас. В хотела.

— В хотела? У нас тук? Ами живеят...

— Кои именно?

— Ами кои? Господин Мозес живее с жена ги. В първа и втора. И в трета също. Само че там не живеят. А може би с дъщеря си. Не можеш ги разбра. Красавица, все върти очи...

— Така, така — казах аз, за да я окуража.

— Господин Симоне живее. Ето тука, отсреща. Все билиард играят и по стените пълзят. Палавници са, само че умърлушени. На

психическа почва. — Тя пак се зачерви и започна да повдига рамене.

— А още кой? — попитах аз.

— Господин дю Барнстокр, хипнотизатор от цирка...

— Барнстокр? Онзи същият?

— Не знам, може и той да е. Хипнотизатор... И Брюн.

— Кой е този Брюн?

— Ами с мотоциклет са те, с панталони.

— Така — казах аз. — Няма ли други?

— Още някои живеят. Само че те просто така...

Стоят просто. Не спят, не ядат, само напразно стоят...

— Не разбирам — признах аз.

— А и никой не разбира. Стоят и това е. Вестници четат. Одеве пантофите на господин дю Барнстокр отмъкнаха. И още оставят следи... Мокри...

— Е, добре — казах аз с въздишка. — Не те разбирам тебе, Кайса. И не е необходимо. По-добре да покарам ски.

Загасих фаса в девствено чистата пепелница и се отправих към спалнята да се преоблека.

ГЛАВА 2

Около хотела бяха правили опити да карат ски, но по-нататък снежният покров на долината беше чист и недокоснат като новичък колосан чаршаф.

Аз подскачах на място, за да проверя закрепването, провикнах се и затичах срещу слънцето, все повече засилвайки темпа, примижавайки от силната светлина и от наслаждение, с всяко издишване изхвърлях от себе си скуката на одимените кабинети, на мухлясалите книжа, на съзливите подследствени и мърморещото началство, мъката на меланхоличните политически спорове и брадатите анекдоти, на дребните грижи на жена ми и поривите на подрастващото поколение... унилите кишави улици, пропитите с миризма на червен восък коридори, празните уста на тъжни като простреляни танкове сейфове, избелелите небесносини тапети в столовата, и избелелите розови тапети в спалнята, и изцапаните с мастило жълти тапети в детската стая — с всяко издишване се освобождавах от самия себе си, казионен, високоморален, законопослушен до гнусота човечец с медни копчета, внимателен мъж и примерен съпруг, гостоприемен приятел и приветлив роднина, радвах се, че всичко това си отива, надявах се, че всичко това си отива безвъзвратно, че отсега нататък ще ми бъде леко, пъргаво, кристалночисто, в необуздан весел млад ритъм, и колко е хубаво, че дойдох тук... Юначага си, Згут, умник си, Згут, благодаря ти, Згут, макар че ти биеш своите „каторжници“ по мутрите... и какъв съм си още як, ловък и силен — мога ето така, по идеално права линия, сто хиляди километра по идеално права линия, а мога и ето така, остро надясно, остро наляво изхвърляйки под ските тонове сняг... А нали вече три години не съм карал ски, откакто купихме тази проклета нова къща... А, по дяволите старостта, по дяволите, не искам да мисля за това сега, по дяволите старостта, по дяволите къщата и ти върви по дяволите, Петер, Петер Глебски, законолюбив чиновник, дано ти прости бог...

После вълната на първия възторг се отдръпна и аз забелязах, че съм застанал близо до пътя, мокър, задъхващ се, от главата до петите в снежен прах. Снех ръкавиците, изтрих лицето си и изведнъж чух пукащ грохот, като че ли се канеше да каца спортен самолет. Едва успях да изтрия очилата си и той прелетя покрай мен — не самолет, разбира се, а грамаден мотоциклет от тези, новите, които пробиват стени и погубват повече хора, отколкото всички насилници, грабители и убийци, взети заедно. Той ме засипа с буци сняг, очилата ми отново се облепиха и аз едва успях да забележа слаба прегърбена фигура, развяващи се черни коси и стърчащ като дъска край на червен шал...

Когато приближих хотела, мотоциклетът вече изстиваше пред парадния вход. Редом с него на снега се търкаляха грамадни кожени ръкавици с разширени като фуния маншети. Забодох ските в преспата, изтупах се от снега и отново погледнах мотоциклета. Все пак колко зловеща машина. Струва ми се, че догодина хотелът ще започне да се нарича „При загиналия мотоциклетист“. Собственикът ще хване пак новопристигналия гост за ръката и ще рече, показвайки пробитата стена: „Тук. Тук той се връза със скорост сто и двадесет мили в час и проби зданието от единия край до другия. Земята потрепери, когато той нахлу в кухнята, увличайки със себе си четиридесет и две тухли...“

Посред хола стоеше невъобразимо дълъг и много прегърбен човек в черен фрак с поли до петите. Сложил ръце на гърба, той строго мърмеше едно слабо, гъвкаво същество от неопределен пол, изящно разположило се в дълбокото кресло. Съществото имаше дребничко, бледо лице, наполовина скрито от огромни черни очила, грива от черни, несресани коси и мъхнат червен шал.

Когато затворих зад себе си вратата, дългият човек замълча и се обърна към мен. Имаше папийонка и благородни очертания на лицето, украсено с аристократически нос. Секунда той ме разглежда, после сви устните си като кокоша трътка и тръгна срещу мен, протягайки ми тясната си бяла длан.

— Дю Барнстокр — почти пропя той. — На вашите услуги.

— Нима известният дю Барнстокр? — с искрена почителност се осведомих аз, докато му стисках ръката.

— Същият, господине, същият — каза той. — С кого имам честта?

Аз се представих и тогава изведнъж той ме хвана за ревера.

— Каква прелест! Инспектор! Къде сте намерили това нещо?

Между пръстите му се появи синичка теменужка. И замириса на теменужки. Аз се принудих да му ръкопляскам, макар че не обичам такива работи. Съществува в креслото се прозя с цялата си мъничка уста и метна единия си крак на облегалката.

— От ръкава — заяви то с пресипнал бас. — Хилага работа, чичо.

— От ръкава! — тъжно повтори дю Барнстокр. — Не, Брюн, това беше доста елементарно. Това действително беше, както вие се изразявате, хилага работа.

Той сложи теменужката на отворената си длан, погледна я, вдигна вежди и теменужката изчезна.

— Вие майсторски владеете ските, господин Глебски — продължи дю Барнстокр. — Наблюдавах ви през прозореца и трябва да ви кажа, изпитах истинска наслада.

— Какво говорите! — избоботих аз. — Ами, карах някога...

— Чичо — викна изведнъж съществото от недрата на креслото. — Измайсторете ми по-добре цигарка.

Дю Барнстокр като че ли се сепна.

— Да! — каза той. — Позволете да ви представя, господин Глебски: това е Брюн, единственото чедо на моя скъп покоен брат... Брюн, дете мое!

Детето неохотно се измъкна от креслото и се приближи. Косите му бяха богати, женски, а впрочем може би и не женски, а, така да се каже, юношески. Краката му, стегнати в еластичен клин, бяха слаби, момчешки, а може би съвсем наопаки — стройни девически. Винтягата му беше три ръста по-голяма, отколкото е необходимо. Чедото ми се усмихна радушно с розовата си нежна уста и се осведоми дрезгаво:

— Хубавичко ви обляхме с ледена каша? Там, на пътя...

— Ние? — запитах аз.

— Е, не ние, разбира се. Буцефал. Той ги умее тия... Целите очила му облепих със сняг — съобщи то на чичо си.

— В дадения случай — любезно поясни дю Барнстокр — Буцефал — това е мотоциклетът, безобразна и опасна машина, която...

— Цигарката — напомни детето.

Дю Барнстокр отегчено поклати глава и безпомощно разтвори ръце. Когато ги събра отново, между пръстите му димеше цигара и той я подаде на чедото. Чедото смукна и капризно промърмори:

— Пак с филтър...

— Вие навярно ще поискате да вземете душ след разходката — каза ми дю Барнстокр. — След малко е обедът...

— Да — казах аз. — Разбира се. Моля за извинение. В стаята се измих, преоблякох се, взех цигара и се излегнах на дивана. Овладея ме приятна отпадналост и за няколко минути дори задремах. Разбуди ме нечий писък и зловец, ридаеш кикот в коридора. Подскочих. В тази минута почукаха на вратата и гласът на Кайса измяука: „На храна, моля!“ Аз отговорих в този смисъл, че да — да, ей сега идвам, и пуснах крака от дивана, търсейки пантофите. „На храна, моля!“ — разнесе се отдалеч, а след това още веднъж: „На храна, моля!“ — а след това отново къс писък и призрачен кикот. На мен дори ми се счу дрънкане на ръждиви вериги.

Сресах се пред огледалото, изпробвах няколко изражения на лицето си, като: разсеяно любезно внимание, мъжествена затвореност на професионалист, простодушна готовност за всякакви познанства и мутра номер „три“. Нито едно изражение не ми се стори подходящо, затова престанах да се мъча, пъхнах в джоба си цигари за чедото и излязох в коридора. Излязох и се вцепених.

Вратата на стаята отсреща беше отворена. В отвора, до самия горен праг, опирайки стъпалата си към едната страна на рамката, а гърба — към другата, висеше млад човек. При всичката си неестественост позата му изглеждаше съвсем непринудена. Той ме гледаше от горе на долу, хилеше се, показваше дългите си жълти зъби и ми отдаваше чест по военному.

— Здравейте — казах аз след кратко мълчание. — Да ви помогна ли?

Тогава меко, като котка, той скочи на пода и като продължаваше да отдава чест, застана пред мен в стойка „Мирно“.

— Имам честта, инспекторе — каза той. — Разрешете да ви се представя: старши лейтенант от кибернетиката Симон Симоне.

— Свободно — казах и си стиснахме ръцете.

— Собствено, аз съм физик — каза той. — Но „от кибернетиката“ звучи почти така плавно, както „от инфантерията“.

Получава се много смешно. — И той неочаквано избухна в този най-ужасен ридещ кикот, от който ти се привиждат влажни подземия, неизтриваеми кървави петна и звън от ръждиви вериги на приковани скелети. — По-точно казано — продължи той, — аз пристигнах тук да се катеря по скалите, но е невъзможно да се добера до тях. Наоколо само сняг. И ето че лазя по вратите, по стените... — Той изведнъж замълча и ме хвана под ръка. — Проекта „Мидас“, чували ли сте? Съвършено секретно. Четири години без отпуск. И ето докторите ми препоръчаха курс по чувствени удоволствия. — Той отново се разсмя, но вече бяхме приближили столовата. Остави ме и се устреми към масичката, на която бяха поставени закуските. — Дръжте се за мен, инспекторе! — подвикна ми той тичешком. — Побързайте, защото в противен случай приятелите и роднините на Загиналия ще изядат всичкия хайвер.

Около масата вече седяха дю Барнстокр и чедото на неговия покоен брат. Дю Барнстокр с изяцно движение бъркаше със сребърната лъжичка в чиния бульон и с укор поглеждаше чедото, което, облакътило се на масата, бързо-бързо омиташе зеленчуковата супа.

На председателското място царуваше непозната за мен дама с ослепителна и странна красота. Годините ѝ бяха нито двадесет, нито четиридесет, нежни мургаво-гълбови рамене, лебедова шия, огромни, полузатворени очи с дълги ресници, пепеляви, високо тупирани коси, скъпоценна диадема — това беше несъмнено госпожа Мозес и на нея несъмнено не ѝ беше мястото тук на този простоват табълдот^[1]. Такива жени бях виждал по-рано само на снимки в списания за великосветското общество и във филмови суперпродукции.

Собственикът, заобикаляйки масата, вече се отправяше към мен с поднос в ръце. На подноса, в кристална ръбеста чашка, зловещо синееше знаменитата рекламна настойка на заведението от листа на еделвайс.

— Бойно кръщение! — обяви хазаинът, като се приближи. — Изберете си по-дебело мезе.

Аз се подчиних. Сложих в чинията си маслини и хайвер. След това погледнах хазаина и си сложих гарнитура — малка Маринована краставичка. След това погледнах настойката и изстисках на хайвера половин лимон. Всички ме гледаха. Взех чашката, издъхнах въздуха от

дробовете си (още имаше от въздуха на спарените кабинети и коридори) и излях настойката в устата си. Потреперих. Всички ме гледаха, затова потреперих само вътрешно и отхапах половината краставичка. Собственикът крякна. Симоне също крякна. Госпожа Мозес произнесе с кристалния си глас: „О! Това е истински мъж.“ Аз се усмигнах и пъгнах в устата си втората половина от краставичката, горчиво съжалявайки, че не е голяма колкото пъпеш. „Добре го дава!“ — отчетливо произнесе чедото.

— Госпожа Мозес! — произнесе собственикът. — Разрешете да ви представя инспектор Глебски.

Пепелявата кула от председателското място едва се заклати, вдигнаха се и се спуснаха чудните ресници.

Аз се поклоних. С удоволствие бих се свил надве — така ми гореше в корема, — но тя се усмигна и на мен изведнъж ми поолекна.

Собственикът направляваше разговора на масата. Говореха за загадъчното и непознатото, а по-точно за това, че през последните дни в хотела се случват странни неща. Мене като новак ме посветиха в подробностите. Дю Барнстокр потвърди, че действително преди два дни са му изчезнали пантофите, които се намерили едва вечерта в стаята-музей. Симоне, подхилвайки се, съобщи, че някой му чете книгите — най-вече специална литература, и пише забележки по полетата — повечето съвършено безсмислени. Собственикът, замирайки от удоволствие, се насочи към днешния случай с димящата лула и вестника и добави, че нощем някой броди из къщата. Госпожа Мозес, без да спазва благоприличието, охотно потвърди тези съобщения и добави, че вчера през нощта някой е надникнал през прозореца ѝ. Симон Симоне се похвали, че спи нощем като мъртъв и нищо такова не е чул, а чедото дрезгаво обяви — за сведение на всички присъстващи, — че то, чедото, в общи линии няма нищо особено против такива шегички-мегички, то е свикнало с такива фокуси-мокуси, но съвсем не може да търпи, когато външните хора се търкалят на неговата, чедова, постеля.

Атмосферата на сладък ужас, която се възцари на масата, бе нарушена от господин физика.

— Пристига един майор в непознат град — обяви той. — Настанява се в хотел и нарежда да поканят...

Внезапно той млъкна и се огледа.

— Пардон — каза. — Аз не съм уверен, че в присъствието на дами — тук той се поклони към госпожа Мозес, — а също и на юно... е-е... юноши — той погледна чедото, — е-е...

— А, глупашки анекдот — каза чедото с пренебрежение. — „Всичко е прекрасно, но не се дели на две.“ Този ли?

— Именно! — възкликна Симоне и избухна в смях.

— Дели се на две? — попита госпожа Мозес, като се усмихна.

— Не се дели! — сърдито я поправи чедото.

— Ах, не се дели! — удиви се госпожа Мозес — А какво именно не се дели?

Детето беше отворило уста, но дю Барнстокр направи неуловимо движение и устата беше затъкната от голяма червена ябълка, от която детето веднага отхапа.

— В края на краищата удивителни неща се случват не само в нашия хотел — каза дю Барнстокр. Достатъчно е да си спомним например за знаменитите летящи неизучени обекти...

Чедото с грохот премести стола си, надигна се и като продължаваше да хрупа ябълката, се отправи към изхода. Аз все още размишлявах кого да попитам момче ли е това, дявол да го вземе, или девойка, а дю Барнстокр продължаваше да ромоли:

— ... Джордано Бруно, господа, е бил изгорен ненапрасно. Космосът несъмнено е обитаем не само от нас. Въпросът е само в плътността на разпределението на разума във Вселената. Ако аз бях математик, господа, бих се опитал да установя вероятността на това: е ли нашата Земя обект на нечие научно внимание...

„Да питам самия дю Барнстокр е някак неловко — размишлявах аз. — Кайса е глупачка. Да питам Симоне — ще преживея излишна вълна от задгробно веселие... Впрочем, защо? Какво ме интересува всичко това?... Да си взема още печено ли, що ли?..."

— ... Съгласете се — ромолеше дю Барнстокр. — Мисълта, че чужди очи внимателно и прилежно изучават нашата старица планета през бездните на космоса...

— Пресметнах — каза Симоне. — Ако те умеят да отличават населените системи от ненаселените, то това ще бъде единица минус „е“ на степен минус единица.

— Нима така ще бъде? — сдържано се ужаси госпожа Мозес и надари Симоне с възхитена усмивка.

Симоне се закикоти, сякаш заджавка куче. Той дори стола си разлюля. Очите му овлажняха.

— Колко ще бъде това в числен вид? — осведоми се дю Барнстокр, изчаквайки акустическото нападение.

— Приблизително две трети — отговори Симоне, изтривайки очите си.

— Но това е огромна вероятност! — каза дю Барнстокр с жар, но тогава вратата на столовата зад гърба ми загърмя и затрепери, сякаш някой с голяма сила я блъскаше с рамо. На прага изникна удивителна фигура. Масивен възрастен мъж с лице съвършено като на булдог, облечен в някакво нелепо подобие на средновековна мъжка жилетка с цвят на съомга. Едната си ръка държеше зад гърба, а в другата стискаше висока метална чаша.

— Супа! — изрева той, гледайки напред с мътните си очи.

Настъпи кратко суетене. Госпожа Мозес с някаква недостойна бързина се хвърли към масичката със супите, собственикът се отдели от бюфета и се зае да извършва с ръце движения, означаващи готовност всячески да му услужи, а господин Мозес — защото, несъмнено, това беше той — тържествено потрепвайки с бузите си, пренесе своята чаша към масата срещу госпожа Мозес и седна там, като без малко щеше да не улучи седалката.

— Времето, господа, днес е снежно — обяви той. Госпожа Мозес постави пред него супата, той сурово погледна в чинията и отпи от чашата. — За какво става дума? — осведоми се той.

— Господин Симоне ни изчисли вероятността... — започна дю Барнстокр.

— Глупост — каза господин Мозес. — Математиката — това не е наука, Барн... Барн... дю! А този кой е? — попита той, опулвайки към мене дясното си око. Такова едно мътно око, недобро.

— Позволете да ви представя — побърза да каже собственикът. — Господин Мозес — инспектор Глебски.

— Инспектор... — измърмори Мозес. — Фалшиви квитанции, подправени паспорти... — Той отново строго погледна в чинията и отпи от чашата. — Хубава супа има днес — съобщи той. — Олга, прибери това и ми дай някакво месо. Но защо всички млъкнахте, господа? Продължавайте, продължавайте, аз слушам.

— По повод месото — веднага се обади Симоне. — Някакъв чревоугодник си поръчал в ресторанта филе...

— Филе. Така — одобрително каза господин Мозес, опитвайки се да разреже печеното с една ръка. Другата ръка не откъсваше от чашата.

— Келнерът приел поръчката — продължаваше Симоне, — а чревоугодникът, в очакване на своето любимо ястие, разглеждал девиците на естрадата...

— Смешно е — каза господин Мозес. — Много е смешно засега. Солта е малко. Олга, подай тук солта. Е, и?

Симоне се заколеба.

— Пардон — каза той нерешително. — В мен се появили силни опасения...

— Така. Опасения — удовлетворено повтори господин Мозес. — А по-нататък?

— Толкова — каза с униение Симоне и се облегна на гърба на стола.

Мозес се вторачи в него.

— Как така толкова? — попита той с негодувание. — Но нали са му донесли филе?

— М-м... Собствено... не — каза Симоне.

— Това е наглост — каза Мозес. — Трябвало е да извика управителя. — Той с отвращение отместил от себе си чинията. — Рядко неприятна история ни разказахте, Симоне.

— Ами такава е — каза Симоне, като се усмихваше анемично.

Мозес сръбна от чашата и се обърна към собственика.

— Сневър — каза той. — Намерихте ли негодяя, който краде пантофи? Инспекторе, все едно вие тук безделничите. Някакъв негодяй краде пантофи и наднича през прозорците. Какво мислите по повод на тези кражби?

— Мисля, че това са шеги на някой от присъстващите.

— Странна мисъл — каза неодобрително Мозес.

— Ни най-малко — възразих аз. — Първо, във всички тези действия не се забелязват никакви други цели освен мистификация. Второ, кучето се държи така, сякаш в къщата има само познати хора.

— О, да! — произнесе стопанинът с глух глас. — Разбира се, в къщата има само познати хора. Но той беше за Лел не само познат. Той

беше за него бог, господ!

Мозес се втренчи в него.

— Кой? — попита строго.

— Той. Загиналият.

— Не ми мътете главата — каза Мозес. — А ако вие знаете кой се занимава с тези работи, то посъветвайте го — настоятелно го посъветвайте! — да престане. Вие ме разбирате, нали? — Той ни огледа с налетите си с кръв очи. — Иначе аз също ще започна да се шегувам! — изрева той.

Възцари се мълчание. Според мен всички се стараеха да си представят как ще свърши играта, ако Мозес също започне да се шегува.

После госпожа Мозес отмести чинията, допря до прекрасните си устни салфетката и като вдигна очи от пода, съобщи:

— Ах, как обичам красивите залези! Това пиршество на багрите!

Аз незабавно почувствувах силна необходимост от самота. Станах и казах твърдо:

— Благодаря ви, господа. До вечерята.

[1] Табълдот — еднакво за всички посетители ядене за обяд или вечеря срещу еднаква цена, обикновено в параход, в почивни станции и подобни. — Б.пр. ↑

ГЛАВА 3

— Понятие нямам кой може да бъде той — каза собственикът, като разглеждаше чашата на светлината. — Записа се в книгата като търговец, пътешествуващ за собствено удоволствие. Но не е търговец.

Ние стояхме в залата с камината. Жарко пламтяха въглените, креслата бяха старинни, истински, здрави. Портвайнтът беше горещ, с лимон, ароматен. Полутъмната беше уютна, червеникава, съвършено домашна. На двора започваше снежна буря, в комина на камината нещо просвирваше. В къщата беше тихо, само от време на време издалеч като от гробище, се носеха взривове от ридаещ смях и резки като изстрели трясъци на успешни билиардни удари. В кухнята Кайса дрънчеше с тенджерите.

— Търговците обикновено са свидливи — продължи собственикът замислено. — А господин Мозес не е свидлив, не. „Мога ли да се осведомя — попитах го аз, — на чия препоръка дължа честта на вашето посещение?“ Вместо отговор той измъкна от портфейла си банкнота от сто крони, запали я със запалката, от нея запали цигарата си и като ми пусна дим в лицето, отговори: „Аз съм, Мозес, господине. Албърт Мозес! Мозес не се нуждае от препоръки. Мозес винаги и навсякъде си е у дома.“ Какво ще кажете за това? Пътешествува за собствено удоволствие... По моята долина не пътешествуват. При мен тук карат ски или се катерят по скалите. Тук е задънено, глухо място. Оттук няма път наникъде.

Аз съвсем се излегнах в креслото и кръстосах крака. Беше необикновено приятно да се разположа точно по такъв начин и със съвсем сериозен вид да размишлявам кой е този господин Мозес.

— Е добре — казах аз. — Задънено място. А какво прави в това задънено място знаменитият дю Барнстокр?

— О, господин дю Барнстокр — това е съвсем друга работа. Той идва при мен ежегодно вече тринадесет години подред. Той е луд за моята настойка. А господин Мозес, осмелявам се да забележа,

постоянно е в настроение, а между впрочем за цялото това време не е взел от мен нито една бутилка.

Аз многозначително се покашлях и отпих голяма глътка.

— Изобретател — решително каза собственикът. — Изобретател или вълшебник.

— Вие вярвате ли във вълшебници, господин Сневър?

— Алек, ако това ви е приятно. Просто Алек.

Аз вдигнах чашата и глътнах още една голяма глътка в чест на Алек.

— Тогава наричайте ме просто Петер — казах аз. Собственикът тържествено кимна и глътна голяма глътка в чест на Петер.

— Вярвам ли във вълшебници? — каза той. — Вие видяхте ли моите вечни двигатели?

— Не. Те работят ли?

— Понякога. Налага ми се често да ги спирам, много бързо се износват детайлите... Кайса! — той изведнъж закрещя така, че се разтреперих. — Още чаша горещ портвайн за господин инспектора.

Появи се Кайса, съвсем поруменяла и леко поразрошена. Тя ми подаде чаша портвайн, направи кникс, изкикоти се и се отдалечи.

— Поничка — измърморих аз машинално. Все пак това беше третата чаша. Собственикът добродушно се изсмя.

— Неотразима е — призна той. — Дори господин дю Барнстокр не се удържа и я оципа вчера по гушката. А какво става с нашия физик...

— Според мен нашият физик е хвърлил око на госпожа Мозес...

— Госпожа Мозес — замислено каза хотелиерът. — А знаете ли, Петер, че имам достатъчно убедителни основания да предполагам, че тя не е госпожа и не е Мозес.

Не възразих. Гледай ти...

— Вие вероятно вече сте забелязали — продължи собственикът, — че тя е значително по-глупава от Кайса. И после... — Той каза тихо. — Според мен Мозес я бие.

Трепнах.

— Как така я бие?

— Според мен с бич. Мозес има бич. Ловджийски камшик за кучета. Щом го видях, веднага си зададох въпроса: защо му е на

господин Мозес ловджийски камшик? Вие можете ли да отговорите на този въпрос?

— Ами, знаете ли, Алек... — казах аз.

— Аз не настоявам — каза собственикът. — Аз за нищо не настоявам. Но съм длъжен да ви обърна внимание... — Той се послуша.

— Кола — каза той. — Чувате ли?

Надигна се, взе кожената си жилетка и се отправи към входа. Устремих се след него.

Навън бушуваше истинска снежна буря. Пред парадния вход беше спряла голяма черна кола, до нея в светлината на фаровете някакви хора размахваха ръце и се ругаеха.

— Двадесет крони! — виеха с фалцет. — Двайсет крони и нито грош по-малко! Вие какво, не видяхте ли какъв е пътят?

— Ами за двайсет крони аз ще те купя цял заедно с твоята бричка! — скимтяха в отговор.

Собственикът се спусна по стълбището.

— Господа! — забоботи мощният му глас. — Всичко това са глупости!...

— За една петачка е готов да се обеси! Аз трябва сега назад да се връщам!

— Петнайсет и нито грош повече! Изнудвач! Стана ми студено и се върнах при камината; взех чашата си и се отправих към бюфета. В хола се позадържах — вратата се отвори и на прага се появи грамаден, целият в сняг човек с куфар в ръката. Той каза „бр-р-р“, мощно се разтърси и стана ясно, че това е светлокос викинг. Руменото му лице беше мокро, на ресниците му, като бял пух, лежаха снежинки. Той ме забеляза, кротко се усмихна, показвайки равни чисти зъби и произнесе с приятен баритон:

— Олаф Андварафорс. Може просто Олаф.

Аз също се представих. Вратата отново се отвори, появи се хотелиерът с два пътни сандъка, а след него — дребничък, увит до очите, човечец, също целият в сняг и много недоволен.

— Проклети скубачи! — говореше той с истеричен напън. — Уговорихме за петнайсет. Ясно, струва ми се, — по седем и половина на човек...

— Господа, господа!... — каза осъдително собственикът. — Всичко това са дребни работи... Моля, насам, наляво... Господа!...

Дребният човечец продължаваше да крещи за разбитите до кръв морди и за полиция, но разреши да го напъхат в канцеларията, а викингът Олаф каза басово: „Стипца...“ — и се заоглежда с такъв вид, като че ли бе очаквал да намери тук тълпа посрещачи.

— Кой е той? — попитах аз.

— Не зная. Взехме едно такси. Друго нямаше.

Той замълча — гледаше през рамото ми. Аз се обърнах. Нищо особено нямаше там. Само едва се люлееше завесата на входа към коридора, който води към залата с камината и стаята на Мозес. Навярно от течението.

ГЛАВА 4

На сутринта бурята утихна. Аз станах на разсъмване, когато хотелът още спеше, изскочих само по гащета на парадния вход и като прописквах и подвиквах, хубавичко се поразтрих със свеж, пухкав сняг, за да неутрализирам остатъчното въздействие на трите чаши портвайн. Слънцето едва се показваше иззад хребета и дългата синя сянка на хотела беше легнала върху равнината. Забелязах, че третият прозорец отдясно на втория етаж беше широко отворен. Явно, някой не е искал дори през нощта да се лишава от възможността да диша целебния планински въздух.

Върнах се в стаята, облякох се, заключих вратата и изтичах в бюфета. Кайса, зачервена, изпотена, вече се въртеше в кухнята около горещата печка. Тя ми донесе чаша какао и сандвич и аз унищожих всичко това тук в бюфетната, като слушах с края на ухото си как собственикът мърка някаква песничка в работилницата. Само никого да не срещна, мислех си аз. Утрото е твърде хубаво за двама. Мислейки за това утро, за това ясно небе, за златното слънце, за пустата пухкава долина, аз се чувствувах такъв скъперник като снощното, потънало до веждите в шубата си, човече, което устрои скандал за пет крони. (Хинкус, ходатай по дела на непълнолетни, в отпуск по болест.) И не срещнах никого освен санбернара Лел, който с доброжелателно безразличие гледаше как закрепвам ските, и утрото, ясното небе, златното слънце, пухкавата бяла долина — всичко това се падна само на мен.

Когато, свършил пробега от десет мили до реката и обратно, се върнах в хотела да позакуся, животът там вече кипеше.

В бюфетната не без труд разбрах от Кайса, че в хотела само на първия етаж работи душ и побързах за чисто бельо и кърпа. Но колкото и да бързах, все пак, бях закъснял. Душът беше вече зает, зад вратата се чуваше плясък на струи и неразбрано пеене. Пред вратата чакаше Симоне, също с кърпа през рамо. Застанах зад него, а зад мен веднага се нареди дю Барнстокр. Запушихме. Симоне, като се давеше

от смях и се оглеждаше, захвана да разказва анекдота за ергена, който отишъл да живее при вдовица с три дъщери. С първата дъщеря той се справил бързо, а за останалите, за щастие, нищо не узнахме, защото в хола се появи госпожа Мозес, която ни попита не е ли минавал отук господин Мозес, нейният съпруг и повелител. Господин дю Барнстокр галантно отговори, че, уви, не е. Симоне се облизваше, впил в госпожа Мозес томителен взор, а аз се вслушах в гласа, идващ от банята и изказах предположение, че господин Мозес се намира там. Госпожа Мозес посрещна това предположение с явно недоверие. Тя се усмихна, поклати глава и ни съобщи, че в къщата на рю дьо Шанел те имат две вани — едната златна, а другата платинена, и като не намерихме какво да отговорим на това, съобщи, че ще отиде да търси Мозес на друго място. Симоне, кикотейки се, веднага ѝ предложи да я съпроводи и ние с дю Барнстокр останахме двамата, но не задълго, защото към нас веднага се присъедини господин Хинкус, ходатаят, който тутакси започна да се дразни в този смисъл, че ето пари смъкват за два, а пък работи само един душ. Господин дю Барнстокр го успокои: измъкна от кърпата си две шекерени петленца на клечица. Хинкус тутакси млъкна и бедният, дори промени цвета на лицето си. Той взе петлетата, пхна ги в устата си и се втрени във великия фокусник с ужас и недоверие. Господин дю Барнстокр, доволен от произведения ефект, се впусна да ни развлича с умножение и деление наум на многоцифрени числа.

А в банята все така шумяха струите и само пеенето се прекрати, смени се с неразбрано бърборене. От горния етаж, пристъпвайки тежко, се спуснаха под ръка господин Мозес и светлорусият викинг Олаф. Господин Мозес, посръбвайки пътем, отнесе своята чаша зад завесата, а викингът, без да каже дума, застана в строя. Погледнах часовника. Чакахме вече десет минути.

Хлопна се външната врата. Покрай нас, без да се спира, прелетя нагоре с безшумни скокове чедото и остави след себе си миризма на бензин, пот и парфюм. И тогава до моето съзнание достигна мисълта, че от кухнята се чуват гласовете на хотелиера и Кайса и някакво странно съмнение ме осени за пръв път. Аз се спрях нерешително пред вратата на банята. Изведнъж Хинкус измърмори нещо неразбрано и като бутна Олаф с рамо, се устреми към хола.

— Слушайте — казах аз. — Някой да е пристигнал тази сутрин?

— Само ето тези господа — каза дю Барнстокр. — Господин Андварафорс и господин... е-е... този дребният господин, който току-що излезе...

— Ние пристигнахме снощи — възрази Олаф.

И сам знаех кога са пристигнали. За секунда във въображението ми изникна видение — скелет, който си тананика песничка под горещите струи и се мие под мишниците. Аз се разсърдих и блъснах вратата. В банята нямаше никого. Шумеше пуснатата до край гореща вода, парата се издигаше като стълб, на закачалката висеше познатата брезентова винтяга на загиналия алпинист, на дъбовата скамейка под нея бърбореше и просвирваше старичък транзистор.

— Ке дябл! — възкликна дю Барнстокр. — Господин Сневър!

Вдигна се шум. Тропайки с тежките си обувки, дотича собственикът. Изскочи, сякаш от земята, Симоне. Прескочи през перилата чедото с фас, залепен на долната му устна. От хола предпазливо надничаше Хинкус.

— Това е невероятно! — възбудено говореше дю Барнстокр. — Ние стоим тук и чакаме не по-малко от четвърт час!...

— А на мен пак някой ми се е търкалял на леглото — съобщи отгоре чедото. — И кърпата ми е мокра.

В очите на Симоне бе изписана дяволска веселба.

— Господа, господа... — повтаряше собственикът, като правеше успокоителни жестове. Той погледна в банята и най-напред спря водата. След това сне от закачалката винтягата, взе приемника и се обърна към нас. Лицето му беше тържествено. — Господа! — произнесе той с глух глас — Аз мога само да освидетелствувам фактите. Това е *неговият* транзистор, господа. И *неговата* винтяга.

Мълчаливо отстраних хотелиера, влязох в банята и заключих вратата. Когато вече бях свалил дрехите си, съобразих, че редът, собствено, не е мой, а на Симоне, но не почувствувах никакви угризения на съвестта. Той е устроил това, мислех си със злоба. Нека сега постои. Колко вода е изхабена...

Когато излязох от банята, публиката в хола продължаваше да обсъжда произшествието. Нищо ново впрочем не се казваше и аз си тръгнах. На стълбата минах край чедото, както по-рано висящо на перилата. „Лудница!“ — каза ми то предизвикателно. Замълчах и си отидох направо в стаята.

Под влияние на душа и на приятната умора злобата ми съвършено изчезна. Аз примъкнах креслото към прозореца, избрах най-дебелата и най-сериозна книга и се разположих добре, вдигайки крака върху масата. Още на първата страница задремах и се събудих вероятно след час и половина — слънцето беше се преместило доста и сянката на хотела лежеше сега под моя прозорец. Съдейки по сянката, на покрива седеше човек и аз през сън си помислих кой ли е този, сигурно умърлушеният палавник Симоне — скача там от комин на комин и подвиква. Заспах отново, после книгата падна на земята, трепнах и се събудих окончателно. Сега на покрива ясно се виждаха сенките на двама души — единият, както изглежда, седеше, другият стоеше прав. Добиват тен, помислих аз и отидох да се измия. Докато се миех, мина ми през ума, че не би било лошо да изпия чашка кафе за ободряване. Запалих цигара и излязох на коридора. Беше вече някъде към три часа.

На стълбищната площадка се срещнах с Хинкус. Той се спускаше по таванската стълба и видът му беше някак странен. Беше гол до кръста и лъскаше от пот, лицето му беше бяло до зеленикаво, очите му не мигаха, с двете си ръце стискаше към гърдите смачканите на топка дрехи. Като ме видя, той трепна и се поспря.

— Тен ли добивате? — попитах го аз от учтивост. — Гледайте да не изгорите. Видът ви не е добър.

И като проявих по този начин грижа за ближния, без да дочакам отговор, тръгнах надолу. Хинкус потропваше по стълбите след мен.

— Прииска ми се да пийна — каза той дрезгаво.

— И все пак да бяхте се облекли — посъветвах го аз. — Ами ако дойде госпожа Мозес...

— Да — каза той. — Естествено. Съвсем забравих.

Той се спря и започна набързо да намъква ризата и винтягата си, а аз отидох в бюфетната и получих от Кайса чинийка със студен ростбиф, хляб и кафе. Хинкус, вече облечен и не толкова зелен, се приближи към мен и поиска нещо по-силно...

— И Симоне ли е там? — попитах аз. Дойде ми на ум да убия времето си с бiliarд.

— Къде? — отривисто попита Хинкус, като внимателно поднасяше към устата си пълната чаша.

— На покрива.

Ръката на Хинкус трепна, брендито потече по пръстите му. Той бързо го изпи, вдъхна през носа си въздух и като изтри с длан устата си, каза:

— Не. Там няма никого.

Погледнах го учудено. Устните му бяха свити, той си наливаше втора чаша.

— Странно — казах. — На мен не знам защо ми се привижда, че Симоне е също там, на покрива.

— А вие се прекръстете, за да не ви се привижда — грубо отговори ходатаят по делата, изпи чашата си и си наля отново.

— Какво ви е? — попитах.

Известно време той мълчаливо гледаше пълната си чаша.

— Така — каза накрая, — неприятности. Не може ли човек да има неприятности?

Имаше нещо жалко в него и аз омекнах.

— Да, разбира се — казах. — Извинете.

Той обърна третата чашка и изведнъж рече:

— Слушайте, а вие не искате ли да се попечете на покрива?

— А, не, благодаря — отговорих аз. — Страх ме е да не изгоря. Кожата ми е чувствителна.

Той помисли, взе бутилката и завинти капачката и.

— Въздухът там е хубав — каза той. — И изгледът е прекрасен. Цялата долина като на длан... Планини...

— Елате да поиграем бiliarд — предложих аз. — Вие играете ли?

Той за пръв път ме погледна право в лицето с мъничките си болни очи.

— Не — каза. — По-добре да подишам въздух.

След това отново отвинти капачката и си наля четвърта чаша. Доядох ростбифа, изпих кафето и се наках да се прибирам. Хинкус тъпо разглеждаше своята чаша бренди.

— Гледайте да не паднете от покрива — казах му аз. Той се усмихна криво и нищо не отговори. Отново се качих на втория етаж. Шум от бiliarдни топки не се чу ваше и аз почуках на вратата на Симоне. Никой не отговори. Зад вратата на съседната стая се чуваха неразбрани звукове и аз почуках там. Симоне и там го нямаше. Дю

Барнстокр и Олаф седяха около масата и играеха карти. Те бяха много увлечени.

Извиних се и затворих вратата. Добре, ще поиграя сам. Отправих се към билиардната и по пътя изпитах малък шок. По таванската стълба, придържайки с два пръста полата на разкошната си дълга рокля, се спускаше госпожа Мозес. Като ме видя, тя се усмихна безкрайно очарователно.

— Вие също ли се печете? — изтърсих аз объркано.

— Да се пека? Аз? Що за странна мисъл? — Тя пресече площадката и се приближи към мен. — Какви странни предположения изказвате, инспекторе!

— Не ме наричайте, моля ви, инспекторе — помолих аз. — На мен до такава степен ми е омръзнало да слушам това на работа...

— Аз о-бо-жавам полицията — произнесе госпожа Мозес, засенчвайки прекрасните си очи. — Тези герои, тези смелчаци... Вие нали сте смелчак, не е ли истина?

Някак от само себе си се получи, че ѝ предложих ръката си и я поведох към билиардната. Ръката ѝ беше бяла, твърда и удивително студена.

— Госпожо — казах аз. — Ами вие съвсем сте измръзнали...

— Ни най-малко, инспекторе — отговори тя и изведнъж се сепна: — Извинете, но как да ви наричам?

— Може би Петер? — предложих аз.

— Това би било прекрасно. Аз имам приятел Петер, барон фон Готескнехт. Вие познавате ли се?... Обаче тогава ще се наложи вие да ми казвате Олга. А ако чуе Мозес?

Ние минавахме през столовата и се озовахме в билиардната. Симоне беше в билиардната. Неизвестно защо той лежеше на пода в недълбоката, но широка ниша. Лицето му беше червено, косите — разрошени.

— Симон! — възкликна госпожа Мозес и сложи длан на бузата му. — Какво ви е?

В отговор Симоне изкряка и като се опираше с ръце и крака в нишата, запълзя към тавана.

— Боже мой, ще се убиете! — закрещя госпожа Мозес.

— Наистина, Симоне — казах аз с досада. — Ще си счупите врата.

Обаче палавникът и не мислеше да се убива и да си чупи врата. Той се добра до тавана, повися там, като все повече се наливаше с кръв, след това меко скочи долу и ни отдаде чест. Госпожа Мозес заръкопляска.

— Вие сте просто чудо, Симон — каза тя. — Като муха!

— Е какво, инспекторе — подхвана Симоне малко задъхано. — Ще се сражаваме ли за слава на прекрасната дама? — Той взе щеката и направи нападение като фехтовчик. — Аз ви предизвиквам, инспектор Глебски!

С тези думи той се обърна към билиардната маса и без да се цели, с такъв трясък залепи осмица в ъгъла през цялата маса, че ми притъмня пред очите. Обаче нямаше накъде да се отстъпва. Аз мрачно взех щеката.

— Сражавайте се, господа, сражавайте се — каза госпожа Мозес. — Прекрасната дама остава залог за победителя. — Тя хвърли на средата на масата дантелена кърпичка. — А аз съм принудена да ви оставам. — Тя ни изпрати въздушна целувка и се отдалечи.

— Дяволски съблазнителна жена — заяви Симоне. — Можеш да полудееш. — Той закачи с щеката кърпичката, заби нос в дантелите и полузатвори очи. — Прелест... Вие, както виждам, също не можете да се похвалите с успех, инспекторе?

— Вие да бяхте още повече се мотали в краката ми — мрачно казах аз, събирайки топките в триъгълник. — Кой ви е молил да стърчите тук, в билиардната?

— А защо вие, гулия такава, сте я повели в билиардната? — резонно възрази Симоне, разбивайки пирамидата.

— Да не трябваше да я водя в бюфета — измърморих аз и заобиколих масата, избирайки по-лека топка.

— Гледайте — каза Симоне. Той стоеше до прозореца и се беше загледал някъде встрани. — Някакъв глупак седи на покрива... Пардон! Двама глупаци. Единият стои прав, аз го помислих за комин.

— Това е Хинкус — измърморих аз, нагласявайки се по-удобно за удар.

— Хинкус — оня дребничкият, дето през цялото време мрънка — каза Симоне. — Нищо и никакъв човечец. Олаф, той — да. Истински потомък на древните конунги, ще ви кажа, инспектор Глебски.

Аз най-накрая измътих удара си. И не улучих. Съвсем проста топка. Обидно. Разгледах края на щеката, попипах накрайника. Накрайникът беше в ред.

— Няма, няма какво да гледате — каза Симоне, като се приближаваше към масата. — Нямате никакви оправдания.

Той удари. После още веднъж удари. Рязко, с трясък, със звън. Аз простенах и отидох до прозореца, за да не гледам всичко това. Симоне удари още веднъж и каза:

— Пардон. Действайте, инспекторе.

Сянката на седящия човек отметна глава и надигна бутилката. Разбрах, че това е Хинкус. Сега ще гаврътне както трябва и ще подаде бутилката на стоящия. А кой е този, собствено, който стои прав?

— Вие ще удряте ли или не? — попита Симоне. — Какво има там?

— Хинкус се натрясква — казах. — Ох, ще падне той днес от покрива...

Хинкус смукна доста, а след това зае предишната си поза. Не почерпи стоящия. Кой ли пък е той? А, навярно това е чедото... Аз се върнах към масата, избрах лесна топка и пак не улучих.

— Вие чели ли сте мемоарите на Кориолис за билиардната игра? — попита Симоне.

— Не — казах аз мрачно. — И не се каня.

— А пък аз съм ги чел — каза Симоне. Той с два удара свърши партията и накрая избухна в своя ужасяващ кикот. Аз поставих щеката напреки на масата.

— Вие останахте без партньор, Симоне — казах отмъстително. — Можете сега да се секнете в своята награда в пълна самота.

Симоне взе кърпичката и тържествено я пъкна в горния си джоб.

— Прекрасно — каза той. — Сега с какво ще се заемем? Аз се замислих.

— Ще отида да се обръсна. Наближава обед.

Ние излязохме в коридора и веднага се натъкнахме на чедото на любимия брат на господин дю Барнстокр. Чедото ни прегради пътя и като проблясваше нахално с облещените си черни окуляри, ни поиска цигара.

— Как е там Хинкус? — попитах аз, като му подавах пакета. — Здравата ли се е натряскал?

— Хинкус? Ах, този... — Чедото запуши, сви устните си на колелце и изпусна дим. — Е, за натряскване чак не се е натряскал, но се е заредил солидно и взе още една бутилка.

— А вие зареждахте ли се с него? — попита Симоне с интерес.

Чедото изпръхтя пренебрежително.

— По дяволите! Той мене не ме и забеляза. Нали там беше Кайса...

Тогава ми дойде на ум, че е време най-сетне да изясня момък ли е или девойка и хвърлих мрежата.

— Значи, вие бяхте в бюфетната? — попитах аз хитро.

— Да. А какво? Полицията не разрешава ли?

— Полицията иска да знае какво сте привили там.

— И научният свят също — добави Симоне. Струва ми се, същата мисъл дойде и в неговата глава.

— Полицията разрешава ли да се пие кафе? — осведоми се чедото.

— Да — отговорих аз. — А какво още правихте там? Ето сега... Не може да каже: „Огладняло бях.“

— Ами нищо — хладнокръвно каза чедото. — Кафе и пирожки с крем. Ето и всички мои занимания в бюфетната.

— Вредно е да се яде сладко преди обяда — с упрек каза Симоне. Той явно беше разочарован. Аз също.

— Е добре — измърморих. — Ще отида да се обръсна.

— Може би имате още въпроси? — попита чедото след нас.

— А, не, бог да ви пази — казах аз.

Хлопна се врата: чедото се беше прибрало в стаята си.

— Ще отида и аз да позакуся — каза Симоне, като се поспря на стълбищната площадка. — Да вървим, инспекторе, до обяда има повече от час...

Отказах и се разделихме. Симоне затропа с обувката по стъпалата, а аз се отправих към своята стая. В момента, когато минавах край стаята-музей, оттам се чу трясък, нещо с грохот се събори, строши се нещо стъклено и се разнесе недоволно мърморене. Надникнах в стаята и намерих там господин Мозес. Господин Мозес, високо вдигнал с едната си ръка края на килима, а в другата стиснал своята неизменна чаша, гледаше с отвращение обърнатото нощно шкафче и парчетата на разбитата ваза.

— Проклет вертеп! — изхриптя той, като ме видя. — Мръсна бърлога!

— Какво правите тук? — попитах аз.

Господин Мозес веднага се развълнува.

— Какво правя тук? — изрева той и с всичка сила дръпна килима към себе си. При това едва не загуби равновесие и събори креслото. — Аз търся мерзавеца, който се мота по коридора и наднича през прозорците на жена ми! За какъв дявол съм длъжен да се занимавам с всичко това аз, когато в къщата се мъдри полицаи?

Той отхвърли килима и се обърна към мен. Аз дори се отдръпнах.

— Може би трябва да обявя награда? — продължаваше той, като се навиваше все повече и повече. — Моля, обявявам я. Колко ви е нужно, инспекторе? Петстотин? Хиляда? Моля: хиляда и петстотин крони на този, който намери изчезналия ми златен часовник! Две хиляди крони!

— Изчезнал ви е часовникът? — попитах аз намръщено. Шегите свършиха. Златен часовник — това не са плъстените пантофи и заетият душ.

— Да!

— Кога го видяхте за последен път?

— Днес рано сутринта. Оставил го бях на масата.

Аз размислях.

— Съветвам ви — казах накрая — да напишете формално заявление. Тогава ще извикам полицията.

Мозес се втренчи в мен и някое време ние мълчахме. После сръбна от чашата и каза:

— За кой дявол ви е заявлението и полицията? Аз съвсем не искам с моето име да си чешат езиците смрадливите вестникари. Защо не можете да се заемете с това сам? Аз обявих наградата. Искате капаро?

— Неудобно ми е да се намесвам в тази работа — възразих аз. — Аз не съм частен детектив, а държавен служител.

— Добре — каза той изведнъж. — Ще помисля... — Замълча. — Може би ще се намери. Искане ми се да вярвам, че това е поредната глупава шегка. Но ако часовникът не се намери до утре сутринта ще напиша заявлението.

Съгласихме се с това решение. Мозес отиде в своята стая, аз — в моята.

Не зная какво ново намери Мозес в стаята си. При мен беше пълно с изненади. Първо, на вратата накриво висеше лозунг „Когато чуя думата култура, аз викам своята полиция“. Разбира се, скъсах лозунга, но това беше само началото. Масата в моята стая беше залята с вече засъхнала гума арабика — поливали бяха направо от бутилката, бутилката се търкаляше наблизко — и в центъра на тази засъхнала локва се открояваше лист хартия. Бележка. Съвършено глупашка бележка. С разкривени печатни букви беше написано: „На господин инспектора Глебски известяваме, че в хотела се намира понастоящем под името Хинкус опасен гангстер, маниак и садист, известен в престъпните кръгове с прякора Филий. Той е въоръжен и заплашва със смърт един от клиентите на хотела. Настоячиво молим господин инспектора да вземе някакви мерки.“

Бях до такава степен побеснял и слисан, че прочетох два пъти бележката, за да разбера съдържанието ѝ. След това запалих цигара и огледах стаята. Следи, разбира се, не забелязах никакви. Оправих смачкания лозунг и го сравних с бележката. Буквите на лозунга бяха също печатни, също разкривени, но бяха написани с молив. Впрочем, за лозунга всичко беше ясно — това е, разбира се, работа на чедото. Просто шега. Един от тези глупашки лозунги, които френските студенти пишат по стените на Сорбоната. С бележката работата стоеше значително по-зле. Мистификаторът би могъл да подпъхне бележката под вратата, да я пъхне в дупката на ключалката, просто да я сложи на масата и да я натисне например с пепелницата. Трябва да бъдеш кретен или истински дивак, та заради глупашката шега да похабиш такава хубава маса. Тук е пълно с кретени, така е... но не чак до такава степен! Още веднъж прочетох бележката, поех дъх с все сила издълбоко и се приближих до прозореца. Ето ти тебе отпуск, помислих си аз. Ето ти тебе и дългоочакваната свобода...

Слънцето вече беше слязло съвсем ниско, сянката се протягаше най-малко на стотина метра. На покрива, отметнал глава и засмукал бутилката, както и по-рано стърчеше опасният гангстер, маниак и садист Хинкус. Беше сам.

ГЛАВА 5

Спрях се пред стаята на Хинкус и внимателно се огледах. Коридорът както винаги беше пуст. От билиардната се чуваше трясъкът на топките — там беше Симоне. Дю Барнстокр и Олаф бяха в стаята на Олаф. Чедото се возеше на мотоциклет. Мозесите се бяха прибрали. Хинкус седеше на покрива. Пет минути преди това той се беше спуснал в бюфетната, беше си взел още една бутилка, беше си отишъл в стаята, навлякъл си беше шубата и сега беше с намерение вероятно да диша чист въздух най-малко до обема. А аз стоях пред неговата стая, пробвах в ключалката ключовете от връзката, която бях задигнал от кантонерката на собственика, и се готвех да извърша служебно престъпление.

Петият или шестият ключ меко изщрака и аз се шмугнах в стаята. Направих това така, както обикновено го правят героите на шпионските филми — други способности не знаех. Слънцето вече почти беше залязло зад хребета, но в стаята беше достатъчно светло. Стаята имаше необитаем вид, леглото непобутнато, пепелницата празна и чиста, а двата пътни сандъка стояха точно посреда стаята.

Съдържанието на първия, по-тежкия сандък веднага ме накара да заста на нащрек. Типичен фалшив багаж: някакви парцали, скъсани чаршафи и калъфки за възглавници и пакет книги, подбрани по най-нелеп начин. Истинският багаж беше в другия сандък. Тук имаше три смени бельо, пижама, несесер, комплект писалки, пачка пари — солидна пачка, по-дебела от моята — и две дузини носни кърпи. Имаше още и малка сребърна манерка — празна, калъф с черни очила и бутилка с чуждестранен етикет — пълна. А на самото дъно на куфара, под бельото, намерих масивен златен часовник и малък дамски броунинг.

Седнах на пода и се ослушах. Засега наоколо беше тихо, но ми оставаше крайно малко време за размишление. Разгледах часовника. На капака беше гравирен някакъв сложен монограм, златото беше чисто, висококаратно, с червеникав отблясък, циферблатът — украсен

със знаците на зодиака. Това беше несъмнено изчезналият часовник на господин Мозес. След това разгледах пистолета. Никелирана дреболийка със седефена дръжка — по-точно казано, не можеше да мине за оръжие... Безсмислица, всичко това е безсмислица. Гангстерите не се обременяват с такава глупост. Но дори и дотам да се стигне, гангстерите не крадат часовници, дори такива тежки и масивни. Истинските гангстери, с име и репутация.

Така, така, така... Хайде сега бързичко да обобщим. Никакви доказателства, че Хинкус е опасен гангстер, маниак и садист, и колкото щеш доказателства, че на някого много се иска да го представи за гангстер. Наистина фалшивият багаж...

Аз отново се ослушах. В столовата прозвънваха съдовете — Кайса вече нареждаше масата. Някой мина покрай вратата. Гласът на Симоне звучно се осведоми: „А къде е инспекторът? Къде е той, нашият храбрец?“ Пронизително изпищя Кайса, вледеняващ кикот разтресе етажата. Време беше да се измъквам. Бързо изпразних пълнителя, пъгнах патроните в джоба си, а пистолета и часовника върнах на дъното на сандъка. Едва успях да изскоча и да превъртя ключа, когато в другия край на коридора се появи дю Барнстокр.

— Скъпи инспекторе! — провъзгласи той. — Победа, слава, богатство! Такава е обикновената участ на дю Барнстокрови.

Тръгнах срещу него и ние се приближихме един към друг до вратата на неговата стая.

— Олаф ли обрахте? — казах аз.

— Представете си, да! — каза той, като се усмихваше щастливо. — Нашият мил Олаф е прекалено методичен. Играе като машина, никаква фантазия. Дори е скучно... Впрочем, мили инспекторе, знаете ли каква нова шега е устроил нашият скъп покойник? Да влезем за минутка при мен...

Той ме вмъкна в стаята си, бутна ме в креслото и ми предложи цигара.

— Къде ли пък е? — измърмори той, като се потупваше по джоба. — Аха! Бъдете така добър да погледнете какво получих днес — Той ми подаде смачкано късче хартия.

Беше пак бележка. С разкривени печатни букви, с правописни грешки там беше написано: „Ние ви намерихме. Аз Ви държа на мушка. Не се опитвайте да бягате и не правете глупости. Ще стрелям

без предупреждение. Ф.“ Стиснах цигарата в зъбите си и препрочетох това послание два пъти, три пъти...

— Прелестно, нали? — каза дю Барнстокр, който се докарваше пред огледалото.

— Как попадна у вас?

— Подхвърлиха я в стаята на Олаф, докато ние играехме. Олаф беше отишъл в бюфета за спирт, а аз пуших цигара. Някой почука на вратата, казах: „Да, да, влезте“ — но никой не влезе. Аз се учудих и изведнъж видях, че под вратата лежи тази бележка. Явно, бяха я пъхнали под вратата.

— Вие, разбира се, погледнахте в коридора и, разбира се, никого не видяхте — казах аз.

— Остави се, трябваше доста дълго да се измъквам от креслото — каза дю Барнстокр. — Да вървим ли? Откровено казано, доста изгладнях.

Сложих бележката в джоба си и се отправихме към столовата, като по пътя взехме със себе си и чедото.

Струва ми се, всички бяха налице. Госпожа Мозес обслужваше господин Мозес, Симоне и Олаф тъпчеха на едно място около масата със закуски, собственикът разливаше настойката. Дю Барнстокр и чедото се отправиха към своите места, а аз се присъединих към мъжете. Симоне разказваше на Олаф със зловещ глас за въздействието на еделвайсовата настойка върху човешките вътрешности. Олаф добродушно се покашляше и похапваше хайвер. По това време влезе Кайса и започна да трополи, обръщайки се към хотелиера:

— Те не желаят да дойдат, те казаха, щом не са се събрали всички, и те няма да дойдат. А когато се съберат всички, тогава и те ще дойдат. Те така и казаха... И две празни бутилки...

— Тогава иди и кажи, че всички са се събрали — заповяда собственикът.

— Те не ми вярват, аз така и казах, че всички са се събрали, а те ми...

— За кого става дума? — отривисто попита господин Мозес.

— Става дума за господин Хинкус — отговори собственикът. — Той все още се намира на покрива, а аз...

— От къде на къде на покрива! — с пресипнал бас каза чедото. — Ето го Хинкус! — И то показа с вилицата си Олаф.

— Дете мое, вие се заблуждавате — меко произнесе тези думи дю Барнстокр, а Олаф добродушно се ухили и пробоботи:

— Олаф Андварафорс, детко. Може просто Олаф.

— А защо тогава той?... — Вилицата се насочи към мене.

— За какъв дявол да чакаме, Сневър?! — каза Мозес. — Не иска да идва — нека стърчи на студа.

— Уважаеми господин Мозес — каза стопанинът с достойнство. — Именно сега е твърде желателно всички да бъдем налице. Имам да съобщя на моите уважаеми гости особено приятна новина... Кайса, бързо!

— Ами те не идват...

Аз поставих чинията със закуската на масичката.

— Почакайте — казах. — Ей сега ще го доведе.

Излизайки от стаята, чух как Симоне каза: „Правилно! Нека полицията се заеме със своята работа“ — и после се заля с гробищен кикот, който ме съпровождаше чак до таванската стълба.

Изкачих се по стълбата, бутнах грубата дървена врата и се озовах в кръгло, добре остъклено павилионче с тесни скамейки за почивка по дължината на стените. Тук беше хладно, миришеше странно на сняг и прах, като планина се възвишаваха натрупаните шезлонги.

Шперплатовата врата, която водеше към покрива, беше открехната.

Плоският покрив беше покрит с дебел слой сняг, около павилиончето снегът беше отгъпан, а по-нататък, към наклонената антена, водеше пътечка и в края на тази пътечка неподвижно седеше в шезлонга увитият Хинкус. С лявата си ръка придържаше на коленете си бутилката, а дясната криеше в пазвата си, сигурно я топлеше. Лицето му почти не се виждаше, то беше закрито от яката на шубата и козирката на кожената шапка, само неспокойните му очи проблясваха оттам, сякаш тарантул гледаше от дупката си.

— Да вървим, Хинкус — казах аз. — Всички се събраха. Вас чакат.

— Всички ли? — с пресипнал глас попита той.

Аз кимнах и се огледах. Слънцето се беше скрило зад хребета, снегът в долината изглеждаше лилав, в тъмнеещото небе се издигаше бледата луна. С крайчеца на очите си забелязах, че Хинкус внимателно ме наблюдава.

— А какво ще ме чакат? — попита той. — Да бяха започнали...

— Собственикът иска да ни направи някакъв сюрприз.

— Сюрприз... — каза Хинкус и с поокашля. — Болен съм от туберкулоза — събщи той изведнъж. — Докторите казват, че ми трябва през цялото време чист въздух... и месо от черна кокошка...

Стана ми жал за него.

— Дявол да го вземе — казах аз искрено. — Съчувствувам ви. Но все пак трябва да се обядва...

— Трябва, разбира се — съгласи се той и стана. — Ще похапна и пак ще се върна тук. — Той постави бутилката в снега. — Как мислите, лъжат ли докторите или не? По отношение на чистия въздух...

— Хайде, хайде, Хинкус — казах аз. — Туберкулозата сега се лекува. Това не ви е деветнайсетият век.

— Да, навярно — вяло се съгласи той. Ние свърнахме в коридора. В столовата прозвънваха съдовете, боботеха гласове. — Вие вървете, аз ще си съблека шубата — каза той, като се спря пред своята врата.

Кимнах и отидох в столовата.

— А къде е арестуваният? — гръмогласно попита Симоне.

— Всичко е наред — казах аз. — Сега ще дойде.

Дю Барнстокр започна да разказва за магията на числата. Госпожа Мозес ахкаше. Симоне отривисто се кикотеше. „Оставете, Бардл, Дюбр... — боботеше Мозес. — Всичко това са средновековни глупости.“ Аз си налях голяма порция супа и тогава се появи Хинкус. Устните му трепереха и пак беше някак си зеленикав. Посрещна го взрив от приветствия, а той припряно огледа масата и някак неуверено се отправи към своето място между мене и Олаф. В това време стопанинът почука с нож по чинията.

— Господа! — тържествено провъзгласи той. — Моля за минутка внимание! Сега, когато ние всички сме се събрали тук, ще си позволя да ви съобщя една приятна новина. Отговаряйки на многобройните желания на гостите, администрацията на хотела взе решение да устрои днес празничен бал „Посрещане на Пролетта“. Обедът няма да има край! Танци, господа, вино, карти, весела беседа!

Симоне с трясък удари костеливите си длани. Госпожа Мозес също заръкопляска... Всички се оживиха и дори неотстъпчивият господин Мозес, който глътна огромна глътка от чашата си,

промърмори: „Е, карти — това все пак се изтрайва...“ А детето чукаше с вилица по масата и ми показваше езика си. Такова едно розово езиче, съвсем приятно на вид. В самия разгар на този шум и оживление Хинкус изведнъж се премести към мен и ми зашепна в ухото:

— Слушайте, инспекторе, вие, казват, сте полицаи... Какво да правя? Бръкнах току-що в пътния сандък... за лекарство. Предписано ми е да пия преди обедата някакъв сироп... А там си държа... е, дрешчица някаква топличка, кожена жилетка, чорапите ми са там... А ето че нищо не беше останало. Парцали някакви чужди, скъсано бельо... и книжки...

Внимателно поставих лъжицата на масата и го погледнах. Очите му бяха станали кръгли, десният клепач потрепваше, в очите му беше изписан страх. Големият гангстер. Маниак и садист.

— Е добре — казах аз през зъби. — А какво искате от мен?

Той изведнъж посърна и сгуши глава между раменете си.

— А, не... нищо... Аз само не разбирам това шега ли е или какво... Ако е кражба, то нали вие сте полицаи... А може би, разбира се, и шега да е, какво мислите?

— Да, Хинкус — казах аз, отместих погледа си от него и отново се заех със супата си. — Тук всички се шегуват. Смятайте, че е шега, Хинкус.

ГЛАВА 6

За мое немалко учудване, идеята с вечеринката се оказа сполучлива. Похапнахме набързо и никой не напусна столовата, освен Хинкус, който измънка някакви извинения и се помъкна към покрива да промива белите си дробове с планински кислород. Аз го изпратих с поглед, изпитвайки нещо като угризения на съвестта. Бегло си помислих, че за ходатай по делата, дори по делата на непълнолетни, Хинкус има прекалено беден речник. Отпъдих тази мисъл и старателно се закикотих заедно със Симоне над някаква негова поредна тъпа шега, която не бях чул. Изгълтах на екс половин чаша бренди и си налях още. В главата ми зашумя.

Между впрочем веселието започна. Кайса още не беше успяла да прибере мръсните съдове, а господин Мозес и дю Барнстокр, правейки си един на друг поканващи жестове, се отправиха към масата за игра на карти, покрита със зелено сукно, която се беше появила изведнъж в ъгъла на столовата. Стопанинът включи музиката с оглушителна сила. Олаф и Симоне едновременно се устремиха към госпожа Мозес и тъй като тя не намери сили да избере кавалер, започнаха да танцуват тримата. Чедото отново ми показва езика си. Правилно! Аз се измъкнах иззад масата и като се стараех да стъпвам по възможност твърдо, помъкнах към тази разбойница... към този разбойник бутилка и чаша.

— Танц, мадмоазел? — казах аз и се плъснах на стола редом с чедото.

— Аз не танцувам, госпожо — лениво отговори чедото. — Престанете да дрънкате и ми дайте цигара.

Дадох му цигара, пийнах още бренди и започнах да обяснявам на това същество, че неговото поведение — по-ве-де-ни-е! — е аморално, че така не трябва. Че когато и да е аз ще го натупам, само да остана свободен. Или, добавих аз, след като помислих малко, ще го арестувам за носене на неподобаващи дрехи на места за обществено ползуване. За окачване на лозунги, казах аз. Не е хубаво. По вратите. Шокира и възмуцава. Възмуцава.

Чедото ми отвърщаше нещо, и то доста остроумно ту с пресипнал момчешки бас, ту с нежен девически алт. Главата ми се въртеше и скоро взе да ми се струва, че разговарям едновременно с двама събеседници. Някъде тук се намираше покварено, тръгнало по лош път момче, което през цялото време посрѣбваше от моето бренди и за което аз носех отговорност като работник в полицията и старши по чин. И пак някъде тук имаше една очарователна, пикантна девойка, която, слава богу, никак не приличаше на моята старица и към която аз, струва ми се, започнах да изпитвам чувства, повече нежни, отколкото бащински. Отблъсквайки през цялото време момчето, което се намесваше в разговора, аз изложих на девойката моите възгледи за брака, като доброволен съюз на две сърца, поели върху себе си определени морални задължения. И никакви велосипеди-мотоциклети, добавих аз строго. Да се уговорим за това още сега. Моята старица не понася такива неща. Ние се уговорихме, аз се облегнах на стола и огледах залата.

Всичко вървеше чудесно. Законите и моралните норми не се нарушаваха. Никой не окачваше лозунги, не пишеше бележки, не крадеше часовници. Музиката гърмеше. Дю Барнстокр, Мозес и собственикът играеха на карти без ограничение на залога. Госпожа Мозес буйно танцуваше със Симоне нещо съвършено съвременно. Кайса прибираше съдовете. Чинии, вилици и Олафи се въртяха около нея. Всички съдове на масата се намираха в движение — аз едва успях да хвана бягащата бутилка и залях панталоните си.

Това беше грешка. Девойката се обиди и изчезна някъде, а момчето остана и взе да нагрубява. Но неочаквано към мен приближи госпожа Мозес, покани ме на танц и аз с удоволствие се съгласих. Само след минута у мен се появи твърдата увереност, че съм дръвник, че трябва да свържа съдбата си с госпожа Мозес и само с нея. С моята Олга. Тя имаше божествено бели ръчички ни най-малко не бяха напукани, а съвсем гладички, и тя охотно разрешаваше да ги целувам, и тя имаше още прекрасни, добре различими очи, нескрит от никаква оптика, и от нея очарователно благоухаеше, и тя нямаше роднина-брат, груб, отракан юноша, който не ти дава дума да кажеш. Наистина наоколо през цялото време, кой знае защо, се появяваше Симоне, умърлушеният палавник, но с това напълно можех да се примиря, доколкото той не ѝ беше роднина. После някак внезапно изтрезнях и

открих, че се намирам с госпожа Мозес зад пердето на прозореца. Аз я държах за талията, а тя, склонила глава на рамото ми, говореше: — Гледай, какъв очарователен изглед!...

Това неочаквано преминаване на „ти“ ме смути и започнах тъпо да наблюдавам изгледа, размисляйки как по-деликатно да сваля ръката си от талията ѝ, докато не са ни заварили така. Впрочем, изгледът съвсем не беше лишен от очарование. Луната навярно вече се беше издигнала високо, цялата долина изглеждаше синкава в нейната светлина, а близките планини сякаш висяха в неподвижния въздух. И тогава забелязах унилата сянка на нещастния Хинкус, сгърбил се на покрива, и измърморих:

— Нещастният Хинкус...

Госпожа Мозес леко се отстрани от мен и учудено ме погледна от долу нагоре.

— Нещастният? — попита тя. — Защо нещастният?

— Той е тежко болен — обясних аз. — Болен е от туберкулоза и много се страхува.

— Да, — подхвана тя. — Забелязахте ли още нещо? Той през цялото време се страхува. Един такъв подозрителен и много неприятен господин. И съвсем не е от нашия кръг...

Поклатих горестно глава и въздъхнах:

— Ето, че и вие натам клоните... — казах аз. — Нищо подозрително няма в него. Просто нещастен, самотен човечец. Жалък такъв. Вие да бяхте видели как от време на време позеленява и се покрива с пот.

Тогава завесата се раздвижи с трясък и пред нас изникна чедото. Без да ме гледа, то непохватно удари ток о ток, поклони се и прегракнало произнесе:

— Пермете ву...

— Битте, моето момче — очарователно усмихвайки се, се отзова госпожа Мозес, подари ми поредната очарователна усмивка и подхваната от чедото, се плъзна по паркета.

Въздъхнах и изтрих челото си с носна кърпа. Масата вече беше прибрана. Тройката картоиграчи в ъгъла продължаваха да чукат картите. В билиардната Симоне удряше топките, Олаф и Кайса се бяха изпарили. Музиката гърмеше с пълна сила, госпожа Мозес и Брюн

демонстрираха необикновено майсторство. Внимателно ги заобиколих и се отправих към билиардната.

Симоне ме поздрави, като размаха щеката, и без да губи нито секунда от драгоценното време, ми предложи пет топки аванс. Снех самото си, запретнах ръкави и играта започна. Загубих огромно количество партии и бях наказан за това с огромно количество анекдоти. Стана ми съвсем леко на душата. Смеех се на анекдотите, които почти не разбирах, тъй като в тях се разправяше за някакви пръжки, преживящи наляво крави и професори с чуждестранни имена; пиех сода и не се поддавах на уговорките и подигравките на партньора си; прекалено силно стенех и се хващах за сърцето, когато не улучвах; тържеството ми беше неудържимо, когато улучвах; аз измислях нови правила на играта и с жар ги отстоявах; разпасах се до такава степен, че свалих връзката си и разкопчах яката на ризата. Според мен бях във форма. Симоне също беше във форма. Той улучваше невъобразими и теоретически невъзможни топки, тичаше по стените и дори, струва ми се, по тавана; в промеждутъците между анекдотите пееше с цяло гърло песни с математическо съдържание; постоянно обръщаше на „ти“ и казваше при това: „Пардон, старче! Проклето демократическо възпитание!“

През отворената врата на билиардната от време на време зървах ту Олаф, който танцуваше с чедото, ту собственика, който носеше на картоиграчите поднос с напитки, ту зачервената Кайса. Музиката все така гърмеше, играчите хазартно подвикваха, ту обявявайки пики, ту цакайки спатии. От време на време се чуваше пресипналото: „Слушайте, Драбл... Вандрл... дю!...“, и възмутителното почукване с чаша по масата, и гласът на хотелиера: „Господа, господа! Парите са прах...“, и се раздаваше кристалният смях на госпожа Мозес и нейното гласче: „Мозес, какво правите, нали пиките вече минаха...“ След това часовникът изби половината на някакъв час, в столовата се размърдаха столове и аз видях как Мозес тупа дю Барнстокр по рамото, и чух как боботи: „Играта беше добра, Барн дю... Вие сте опасен противник. Лека нощ, господа! Да вървим, скъпа...“ После, спомням си, на Симоне свърши, както той се изрази, запасът от гориво, и аз отидох в столовата за нова бутилка бренди, решавайки, че и на мен ми е време да попълня запаса от веселие и безгрижие.

В залата все още свиреше музика, но вече нямаше никого, само дю Барнстокр, който седеше с гръб към мен на игралната маса, замислено правеше чудеса с двете колоди. С плавни движения на тесните си бели ръце той измъкваше картите от въздуха, караше ги да изчезват в разтворените му длани, прехвърляше колодите от ръка в ръка като блестяща струя, разтваряше ги като ветрило във въздуха пред себе си и ги отправяше в небитието. Той не ме забеляза и аз се постарях да не го отвличам. Просто взех от бюфета една бутилка и на пръсти се върнах в билиардната.

Когато в бутилката остана малко повече от половината, аз с мощен удар изхвърлих навън две топки и скъсах сукното на билиардната маса. Това беше вече много.

— Край — казах аз и оставих щеката. — Ще отида да подишам чист въздух.

Минах през столовата, сега вече съвсем пуста, спуснах се в хола и излязох на парадния вход, а след това тръгнах по разчистената пътечка пред хотела. Светеше в жълто прозорецът на кухнята, светеше в розово прозорецът към спалнята на госпожа Мозес, светеше и у дю Барнстокр, и зад завесите на столовата, а останалите прозорци бяха тъмни и прозорецът на Олаф беше отворен напълно, както и сутринта. На покрива самотно стърчеше Хинкус, нещастният, сгърбен под бремето на своя страх.

— Хинкус! — тихичко го повиках аз, но той не се помръдна. Може би беше задрямал, а може би не чуваше от топлите наушници и вдигнатата яка.

Измръзнах и с удоволствие усетих, че сега е настъпило най-доброто време да изпия малко горещ портвайн. Върнах се в хола, срещнах хотелиера и го посветих в своя замисъл.

— Това е идея — каза той. — Идете при камината, Петер, а аз ще отида да се разпоредя.

Приех неговото предложение, нагласих се пред огъня и започнах да грея измръзналите си ръце. И чувах как собственикът ходи през хола, как боботи нещо на Кайса и пак върви през хола, щрака електрическите ключове, после стъпките му затихнаха и от столовата вече не се чуваше музиката. Като стъпваше тежко по стълбището, той се спусна в хола и влезе в бюфетната.

Запалих цигара, хвърлих клечката в камината и в този същия момент подът леко трепна под краката ми, жално зазвъняха стъклата и аз чух далечен мощен грохот. Подскочих и машинално погледнах часовника — беше десет часа и две минути. Целият напрегнат, чаках. Грохотът не се повтори. Някъде горе със сила се тресна врата, звъннаха съдовете в кухнята. Кайса извика: „Ой, господи!“ Аз се надигнах, но в този момент се разнесоха стъпки и в залата с камината влезе собственикът с две чаши горещ портвайн.

— Чухте ли? — попита той. — Срутване в планината. И не е много далеч... Почакайте, Петер...

Той остави чашите върху поличката на камината и излезе. Взех си чаша и отново седнах в креслото си. Бях съвършено спокоен. Срутванията не ме плашеха, а портвайнът, кипнат с лимон и канела, беше повече от всякаква похвала. Чудесно! — помислих си аз, като се настанявах по-удобно.

Върна се собственикът. Той взе своята чаша, седна до мен и известно време мълчаливо гледа нажежените въглени.

— Работата ни е спукана, Петер — глухо и тържествено каза накрая той. — Ние сме отрязани от външния свят.

— Пътят ли е затрупан?

— Да. Сега опитам да се свържа с Мюр. Телефонът не работи. Туй може да означава само онова, което е означавало вече няколко пъти през последните десет години: срутването е запушило „Гърлото от бутилка“, вие сте минали през него, единственият проход към моята долина.

Той отпи от чашата.

— Аз веднага разбрах какво е станало — продължи той. — Грохотът се чу откъм север. Сега ни остава само да чакаме. Докато си спомнят за нас, докато сформират работна бригада...

— Водата ще ни стигне — замислено казах аз. — А няма ли да изпаднем в людоедство?

— Не — каза собственикът с видимо съжаление. — Освен ако ви се прииска да разнообразите менюто.

— А как сме с горивото? — попитах аз.

— У нас винаги са в резерв моите вечни двигатели.

— Хм... — казах аз. — Те дървени ли са?

Собственикът ме изгледа с упрек.

— Защо не попитате, Петер, как сме с пийването?

— А как сме?

— С пийването — гордо каза собственикът — сме особено добре. Само от фирмената настойка имаме сто и двадесет бутилки.

Известно време ние мълчаливо гледахме въглените, спокойно посрѣбвайки от чашите. След това собственикът изведнѣж каза:

— Едно ме безпокои, Петер, ако говорим сериозно. Имам впечатление, че съм загубил добри клиенти.

— По какъв начин? — попитах аз. — Напротив, осем тлъсти мухи са се оплели във вашата паяжина. Каква реклама! Всичките те после ще разказват как едва не са се изяли един друг...

— Така е — самодоволно призна собственикът. — За това вече помислих. Но нали мухите биха могли да бъдат и повече, тук всеки момент трябваше да пристигнат приятелите на Хинкус...

— Приятелите на Хинкус? — учудих се аз.

— Представете си. Той звъня в Мюрската поща и продиктува телеграма. — Собственикът вдигна пръст и тържествено издекламира: „Мюр, хотел «При загиналия алпинист». Чакам, побързайте.“

— Ето, никога не бих и помислил — измърморих аз, — че Хинкус има приятели.

ГЛАВА 7

Към полунощ ние с хотелиера свършихме каната с горещ портвайн, обсъдихме как по-ефектно да оповестим на останалите гости, че са зазидани живи, и решихме няколко световни проблема, а именно: обречено ли е човечеството на измиране (да, обречено е, но през това време нас вече няма да ни има); разумно същество ли е санбернарското куче Лел? (да, разумно, обаче не ни е предоставена възможността да убедим в това глупаците-учени); грози ли вселената така наречената топлинна смърт (не, не я грози предвид наличието в плевника на собственика на вечни двигатели както от първи, така и от втори род); от какъв пол е Брюн (тук аз нищо не можах да докажа, а собственикът изказа и обоснова странната идея, че Брюн въобще няма пол).

Струва ми се, че в тази минута санбернарът Лел, който дремеше в краката ни, изведнъж скочи и глухо джафна. Собственикът се взря в него.

— Не разбрах! — строго каза той.

Лел джафна два пъти подред и се отпрати към входа.

— Аха — каза хотелиерът, като се надигаше. — Някой е дошъл.

Последвахме Лел. Бяхме изпълнени от гостоприемство. Лел стоеше пред парадния вход. Зад вратата се разнасяха странни стържещи и скимтящи звуци. Хванах собственика за ръката.

— Мечка! — прошепнах аз. — Гризли! Има ли пушка? Бързо!

— Страхувам се, че не е мечка — с глух глас каза собственикът. — Страхувам се, че най-накрая това е той. Трябва да отключим.

— Не трябва! — възразих аз.

— Трябва. Той си плати за две седмици, а живя само една. Ние нямаме право. Ще ми отнемат разрешителното.

Зад вратата някой стържеше и проскимтяваше. Лел се държеше странно: стоеше встрани от вратата и я гледаше с въпросително изражение и все шумно душеше въздуха с нос. Именно така трябва да

се държат кучетата, когато за пръв път се срещнат с привидение, но собственикът смело протегна ръка и премести мандалото.

Вратата се отвори и към краката ни бавно изпълзя цялото в сняг тяло. Ние се хвърлихме към него, изтеглихме го в хола и го обърнахме по гръб. Облепеният със сняг човек застана и се изпъна. Очите му бяха затворени, дългият му нос беше бял.

Собственикът, без да губи нито секунда, разви бясна скорост. Той разбуди Кайса, нареди ѝ да стопли вода, наля в устата на непознатия чаша горещ портвайн, разтри му лицето с вълнена ръкавица, а след това обяви, че трябва да се отнесе в банята. „Хванете го под мишниците, Петер — разпорежи се той, — а аз ще го хвана за краката...“ Изпълних разпореждането и получих малък шок: оказа се, че непознатият беше еднорък, дясната му ръка я нямаше чак до рамото. Пренесохме горкия човек в банята, поставихме го на скамейката, а след това притича Кайса само по нощница и хотелиерът обяви, че по-нататък ще се справи сам.

Върнах се при камината и допих своя портвайн. Главата ми беше съвсем бистра, бях способен да анализирам и съпоставям с необикновена бързина. Непознатият не беше облечен според сезона. Късичко сако, тесни панталони и модни обувки. По тукашните места така може да бъде облечен само човек, който пътува с автомобил. Тогава разбрах: той е пътувал с автомобил и е попаднал под лавината в „Гърлото от бутилка“. Това беше приятелят на Хинкус, ето кой беше! Трябва да събудя Хинкус...

Изскочих от залата с камината и изтичах на втория етаж. Лампата в коридора беше угасена, достатъчно дълго търсих ключа, а после още по-дълго чуках на вратата на Хинкус. Хинкус не отговаряше. „Нима още е на покрива!“ — ужасих се аз и стремглаво се понесох по таванската стълба. Точно така, седи на покрива. Седеше в предишната поза, настръхнал, сгушил глава в огромната си яка и пъхнал ръце в ръкавите.

— Хинкус! — викнах аз.

Той не помръдна. Тогава изтичах към него и го тръснах за рамото. Стреснах се. Изведнъж Хинкус някак странно се слегна, меко се поддаваше на натиска на ръката ми.

— Хинкус! — разтреперано казах аз, като, без да искам, го поддържах. Шубата се разтвори, от нея изпаднаха няколко буци сняг,

смъкна се кожената шапка и едва тогава разбрах, че не е Хинкус, че това е снежно чучело, облечено в неговата шуба. В този момент изтрезнях напълно. Бързо се огледах. Ярката малка луна висеше точно над главата ми и беше светло като ден. На покрива имаше много еднакви следи, не можеш да разбереш чии са. Край шезлонга снегът беше изпотъпкан, разхвърлян и разтрит — или са се борили, или са събирали сняг за чучелото. Докъдето ми стигаше погледът, снежната долина беше пуста и чиста, тъмният пояс на пътя отиваше на север и се губеше в сивосинкавата мъгла, която скриваше отвора на „Гърлото от бутилка“.

„Стоп!“ — помислих аз, като се стараех да се държа. Да опитаме да си обясним, защо на Хинкус му е притрябвала тази бутафория. Несъмнено, за да мислим, че седи на покрива. А през това време той е на съвсем друго място и върши някакви свои работици... лъжетуберколозен, лъженещастник... Какви ли пък работици и къде? Отново внимателно огледах покрива, опитах се да се ориентирам по следите, нищо не разбрах, бавно се спуснах на втория етаж, отново почуках на Хинкус и пак никой не се обади. За всеки случай натиснах дръжката. Врата се отвори. Готов за всякакви изненади и протегнал напред ръка, за да бъда готов срещу възможно нападение в тъмнината, аз влязох, бързо напипах електрическия ключ и светнах лампата. В стаята всичко изглеждаше както по-рано, пътните сандъци стояха по местата си, но и двата бяха отворени. Разбира се, Хинкус го нямаше в стаята, пък и не се надявах да го намеря тук. Приседнах до пътните сандъци и внимателно ги претърсих. В тях всичко беше както по-рано, с малки изключения: изчезнали бяха и златният часовник, и броунингът. Ако Хинкус беше избягал, той щеше да вземе парите. Хубава пачка, тежичка...

Едно само ми беше ясно: подготвяше се някакво престъпление. Какво? Убийство? Кражба? Бързо изпъдих мисълта за убийство. Просто не можех да си представя кого тук могат да убият и защо. После си спомнех за бележката, която бяха подхвърлили на дю Барнстокр. Почувствувах се зле. Впрочем, от бележката ставаше ясно — ще го убият само в случай че се опита да бяга...

Угасих лампата и излязох в коридора, като затворих след себе си вратата. Приближих се до стаята на дю Барнстокр и пипнах дръжката. Вратата беше заключена. Тогава почуках. Никой не се обади. Почуках

пак и сложих ухо на ключалката. Дю Барнстокр се отзова с неясен, явно сънен глас: „Една минутка, ей сега...“ и Старецът беше жив и не се канеше да бяга. Не ми се искаше да се обяснявам с него затова изскочих на стълбищната площадка и се притиснах до стената под таванската стълба. След минутка щракна ключът, изскърца вратата. Гласът на дю Барнстокр с изумление произнесе: „Странно, обаче...“ Отново изскърца вратата и отново щракна ключът. Тук всичко беше наред — в крайна сметка засега. „Не“ — решително си помислих аз. — Убийство — това, разбира се, е глупост. А как стои работата с кражбата? Кой тук заслужава да бъде ограбен? Доколкото знам, в хотела има двама богати хора: Мозес и собственикът. И двамата са на първия етаж. Стаята на Мозес е в южното крило, касата на собственика — в северното. Разделя ги холът. Ако се скрия в хола... Изведнъж си спомних за едноръкия непознат. Хъм... Може би действително му се е случила авария, а може би всичко това е комедия, като снежния човек на покрива.

Слязох в хола. В банята вече нямаше никого, а напред хола стоеше смаяната Кайса, по нощница и държеше в прегръдките си мокрите и смачкани дрехи на непознатия. В коридора на южното крило светеше, от празната досега стая срещу залата с камината се дочуваше приглушеният бас на хотелиера. Явно бяха настанили непознатия там, а на него може би точно това му и трябваше. Добре пресметнато. Няма да помъкнат полумъртвия човек на втория етаж...

Кайса се опомни най-накрая и се канеше да тръгне към крилото на собственика, но аз я спрях. Взех от нея дрехите и обискирах джобовете. За мое огромно учудване, в джобовете нямаше нищо. Съвсем нищо. Нито пари, нито документи, нито цигари, нито носна кърпа — нищо. Върнах дрехите на Кайса и отидох да погледна непознатия. Непознатият лежеше в леглото, завит с одеяло до брадата. Собственикът му даваше с лъжичка нещо горещо, като повтаряше: „Трябва, господине, трябва... трябва да се изпотите... трябва хубавичко да се изпотите...“

Видът на непознатия, трябва да кажа, беше ужасен. Лицето му синьо, краят на острия му нос — бял като сняг, едното му око беше болезнено присвито, а другото съвсем затворено. Но трябваше да му задам няколко въпроса. За всеки случай.

— Вие сам ли сте? — попитах аз.

Той мълчаливо ме гледаше с присвитото си око.

— Някой да е останал в колата? — попитах аз ясно. — Или сте пътували сам?

Непознатият отвори уста, вдъхна и отново я затвори.

— Слаб е — каза собственикът. — Тялото му е като парцал.

— Дявол да го вземе — измърморих аз. — Наистина ще се наложи някой от нас да отиде до „Гърлото от бутилка“.

— Да — съгласи се хотелиерът. — Може там да е останал още някой... Мисля, че те са попаднали под срутването.

— Ще се наложи вие да идете — казах аз решително и в този момент непознатият заговори.

— Олаф — каза той неизразително. — Олаф Андварафорс... Повикайте го.

Аз получих поредния шок.

— Аха — каза собственикът и постави чашата с питието на масата. — Сега ще го повикам.

— Олаф... — повтори непознатият.

Хотелиерът излезе и аз седнах на неговото място. Чувствувах се като идиот. В същото време и доста ми олекна на сърцето: мрачната, при всичкото й изящество схема, която бях начертал, се разруши сама по себе си.

— Сам ли бяхте? — попитах отново.

— Сам... — простена непознатият. — Авария... Повикайте Олаф... Къде е Олаф Андварафорс?

— Тук е, тук е — казах аз. — Сега ще дойде.

Той затвори очи и притихна. Аз се облегнах на стола. Е добре. А къде все пак се е дянал Хинкус? И как стои работата с касата на собственика? В главата ми беше каша.

Собственикът се върна, веждите му бяха вдигнати високо, устните — стиснати. Той се наклони към ухото ми и прошепна:

— Странна работа, Петер. Олаф не се обажда. Вратата е заключена, отдолу вее студ. И резервните ми ключове са изчезнали някъде...

Мълчаливо измъкнах от джоба си връзката ключове, която бях отмъкнал от канцеларията, и му я подадох.

— Аха — каза собственикът. Взе ключовете. — Е, все едно. Знаете ли, Петер, да отидем заедно. Нещо тук не ми харесва.

— Олаф... — простена непознатият. — Къде е Олаф?

— Сега, сега — казах му аз. Чувствувах, че започна да потрепва бузата ми. Ние с хотелиера излязохме в коридора. — Ето какво, Алек — казах аз. — Извикайте тук Кайса. Нека седи около този момък и да не мърда от мястото си, докато не се върнем.

— Аха — рече собственикът, веждите му играеха. — Ето значи каква била работата... Точно такава е, виждам...

Той с тръст изтича към своята половина на етаж, а аз бавно се отпратих към стълбището. Бях вече изкачил няколко стъпала, когато чух зад себе си собственикът да произнесе строго:

— Ела тук, Лел. Стой тук... Да стоиш. Никого да не пускаш да влезе. И никой да не излиза.

Хотелиерът ме настигна в коридора на втория етаж и ние заедно приближихме стаята на Олаф. Аз почуках, и без да чакам отговор, взех от собственика връзката ключове.

— Кой е? — попитах аз.

Хотелиерът ми го показа. Пъхнах ключа в ключалката. Дявол да го вземе — вратата беше заключена отвътре и в ключалката имаше ключ. Докато се мъчех да го изблъскам, вратата на съседната стая се отвори и като завързваше колана на халата си, в коридора излезе дю Барнстокр, сънен, но с добродушен вид.

— Какво става, господо? — осведоми се той. — Защо не ни давате да спим?

— Хиляди извинения, господин дю Барнстокр — каза собственикът, — но тук у нас стават едни такива събития, които изискват решителни действия.

— Ах, така ли? — каза дю Барнстокр с интерес. — Надявам се, че няма да ви преча?

Разчистих пътя за своя ключ и се изправих. Изпод вратата духаше зимен студ и бях съвършено уверен, че стаята ще се окаже празна, както и стаята на Хинкус. Превъртях ключа и отворих вратата. Вълна студен въздух ме обля, но аз почти не я почувствувах. Стаята не беше празна. На пода лежеше човек. Светлината, която идеше от коридора, не беше достатъчна, за да го разпозная. Видях само огромните му подметки на прага на антрето. Влязох в антрето и запалих лампата.

На пода лежеше Олаф Андварафорс. Той беше явно и безнадеждно мъртъв.

ГЛАВА 8

Старателно затворих прозореца с всички райбери, взех куфара, внимателно прескочих тялото и излязох в коридора. Собственикът вече ме чакаше с лепило и ленти хартия. Дю Барнстокр не беше си отишъл, стоеше на същото място, облегнал рамене о стената и изглеждаше остарял с около двадесет години. Аристократическият му нос беше увиснал и жалко потреперваше.

— Какъв ужас!... — мънкаше той, като ме гледеше отчаяно. — Какъв кошмар!

Заклучих вратата, запечатах я с пет ленти хартия и по два пъти се разписах на всяка от тях.

— Какъв ужас!... — мънкаше дю Барнстокр зад гърба ми. — И сега нито реванш... нито нищо...

— Идете си в стаята — казах му аз. — Заклучете се и стойте там, докато не ви повикам... Алек, вземам двата ключа от тази стая. Други ключове няма ли? Добре. Имам една молба, Алек. Засега не съобщавайте нищо на този... едноръкия. Излъжете го нещо, ако започне много да се безпокои. Погледнете в гаража дали всички коли са на мястото си... А сега ето какво... Ако видите Хинкус, задръжете го, па макар и със сила. Засега толкова. Аз ще си бъда в стаята.

Собственикът кимна и без да каже нито дума, тръгна надолу.

В стаята си сложих куфара на Олаф върху изцапаната маса и го отворих. Вътре също имаше не каквото трябва. Още по-лошо, отколкото фалшивия багаж на Хинкус. Там все пак имаше парцали и книжки. А тук, в този плосък елегантен куфар, заемайки целия му обем, беше разположен някакъв прибор — черна метална кутия с грапава повърхност, някакви разноцветни копчета, стъклени прозорчета, никелирани нониуси... Нито бельо, нито пижама, нито сапуниерка... Затворих куфара, тръгнах се в креслото и запуших.

Добре. В нула часа и двацет и четири минути на трети март тази година от мен, полицейския инспектор Глебски, в присъствието на честните граждани Алек Сневър и дю Барнстокр, бе намерен трупът на

някой си Олаф Андварафорс. Трупът се намираше в стаята на упоменатия Андварафорс, която стая беше затворена отвътре, но един прозорец беше изцяло отворен. Тялото лежеше по корем, изпънато на пода. Главата на мъртвия беше зверски и по неестествен начин обърната на сто и осемдесет градуса, така че макар тялото да лежеше по корем, лицето беше обърнато към тавана. Ръцете на мъртвия бяха протегнати и почти се допираха до малък куфар, който куфар беше единственият багаж на убития. В дясната си ръка убитият стискаше огърлица от дървени мъниста, принадлежаща, както е добре известно, на честната гражданка Кайса. Чертите на лицето на убития бяха разкривени, очите му широко отворени, устата — озъбена. В близост до устата му се усещаше слаб, но добре различим мирис на някакво отровно химическо вещество, може би карболова киселина, може би формалин. В стаята отсъствуват определени и недвусмислени следи от борба. Кувертюрата на оправеното легло е смачкана, вратичките на стенния шкаф са открехнати, доста изместено е тежкото кресло, предназначено да стои до масата в такива стаи. Не успях да намеря следи по перваза и по покрития със сняг корниз. Следи по езичето на ключа... (Извадих ключа от джоба си и още веднъж внимателно го огледах)... следи по езичето на ключа при визуален оглед също не се забелязват. Предвид липсата на специалисти, инструменти и лаборатория, медицинско, дактилоскопично и всякакво друго специално изследване не е възможно (и няма да бъде). Съдейки по всичко, смъртта е последвала в резултат на това, че на Олаф Андварафорс с чудовищна сила и жестокост са извили врата.

Непонятен е странният мирис от устата, непонятно е и каква гигантска сила е трябвало да притежава убиецът, за да извие врата на този великан без дълга, шумна и оставяща много следи борба. Впрочем два минуса, както е известно, понякога дават плюс. Може да се предположи, че Олаф е бил отначало отровен, доведен до безпомощно състояние с някаква отрова, след което са го довършили по такъв злодейски начин, който, между прочем, също изисква немалко сила...

Не, така няма да тръгне. Ех, защо не е фалшив лотариен билет или подправена счетоводна книга! С тях бързо ще се оправя...

Някой почука на вратата. Влезе хотелиерът, носейки на поднос чаша с горещо кафе и сандвичи.

— Всички коли са по местата си — обяви той, като поставяше подноса пред мене. — Ските също. Никъде не можах да намеря Хинкус. На покрива се търкалят шубата и шапката му, но тях навярно сте ги видели.

— Да, видях ги — проговорих аз, посръбвайки от кафето. — А как е едноръкият?

— Спи — каза собственикът. Той стисна устни и попипа с пръсти изсъхналото вече лепило на масата. — Н-да...

— Благодаря ви, Алек — казах аз. — Идете си сега и нека бъде тихо. Нека всички спят.

Собственикът кимна с глава.

— Няма да може. Мозес вече е станал, при него свети... Добре, ще отида. А Кайса ще затворя... макар че тя още нищо не знае.

— И по-добре да не знае — казах аз.

Собственикът излезе. С наслаждение изпих кафето, преместих чинията със сандвичите и отново запуших. Кога бях видял Олаф за последен път? Аз играех бiliarд, той танцуваше с чедото. Това беше, преди да си отидат картоиграчите. А те си отидоха, когато изби половината на някакъв час. Веднага подир туй Мозес обяви, че му е време да спи. Е, няма да бъде трудно да се установи този час. Но ето, колко преди това видях Олаф за последен път? Наистина, възможно е да е било малко по-рано. Добре, ще установим. Сега така: огърлицата на Кайса, бележката на дю Барнстокр, чули ли са нещо съседите на Олаф — дю Барнстокр и Симоне...

Едва-едва бях започнал да усещам, че в мен се оформя някакъв план за разследване, когато изведнъж чух глухи, но достатъчно силни удари по стената на стаята-музей. Аз дори тихичко застенах от бяс. Хвърлих сакото си, запретнах ръкави и внимателно, на пръсти излязох на коридора. По мутрата, по зъбите — си помислих за миг. Ще му кажа аз как се правят шегички...

Разтворих широко вратата и като куршум влетях в стаята-музей. Там беше тъмно и аз бързо светнах лампата. Стаята беше празна и чукането изведнъж се прекрати, но чувствувах, че вътре има някой.

— Излизай! — регнах яростно.

В отговор се раздаде глухо мучене. Клекнах и погледнах под масата. Там, затиснат между нощните шкафчета, в страшно неудобна поза, омотан с въже и с тапа в устата, стоеше, сгънат на три, опасният

гангстер, маниак и садист Хинкус и блещеше срещу мен от тъмното сълзящите си мъченически очи.

Измъкнах го на средата на стаята и извадих тапата от устата му.

— Какво означава това? — попитах аз.

В отговор той започна да кашля. Кашля дълго, със задъхване, до прегракване, плюеше във всички посоки, охкаше и хъркаше. Надникнах в тоалетната, взех бърснача на загиналия алпинист и разрязах въжетата на Хинкус. Нещастникът така беше отекал, че не можеше да вдигне ръка и да изтрие лицето си. Дадох му вода. Той пи жадно и накрая чух гласа му: дълго и мръсно изпсува. Помогнах му да стане и го настаних в креслото. Като мърмореше ругатни и мръщеше до плач лицето си, той започна да опипва шията си, китките, хълбоците.

— Какво се е случило с вас? — попитах аз.

— Какво се е случило... — измърмори той. — Сами виждате какво се е случило! Вързаха ме като овен и ме пъкнаха под масата...

— Кой?

— Откъде да зная? — каза мрачно и изведнъж целият потрепери. — Боже мой! — измърмори той. — Да бях пийнал... Имате ли нещо за пиене, инспекторе?

— Не — казах аз. — Но ще има. Щом като отговорите на въпросите ми.

Той с мъка вдигна лявата си ръка и запретна ръкава.

— А, дяволът, часовникът ми е строшил, негодник... — измърмори той. — Колко е часът, инспекторе?

— Един часа през нощта — отговорих аз.

— Един часа през нощта... — повтори той. — Един часа през нощта... — Очите му се втренчиха в нещо. — Не — каза той и се надигна. — Трябва да пийна. Ще отида на бюфета и ще пийна.

Ударих го леко по гърдите и го наместих отново в креслото.

— Има време — казах.

— Вие пък кой сте, та да заповядвате? — с пълен глас кресна той.

— Не крещете — казах. — Аз съм полицейски инспектор. Вие сте под подозрение, Хинкус.

— Под какво подозрение? — попита той, като веднага понижи тон.

— Слушайте, Хинкус — казах аз. — В хотела е извършено убийство. Така че по-добре отговаряйте на моите въпроси.

Отворил уста, известно време той ме гледа мълчаливо.

— Убийство... — повтори той някак разочаровано. — Ето ти тебе! А каква връзка имам аз с това? Мен самия едва не ме утрепаха... Аз си седях на покрива, дремех. Изведнъж усещам, душат ме, търкалят ме, а повече нищо не помня. Опомних се под тази келява маса, едва не полудях, мислех, че са ме зазидали жив. Започнах да чукам. Чукам, чукам, никой не идва. След това дойдохте вие. Това е всичко.

— Можете ли да кажете кога примерно ви нападнаха?

Той се замисли и известно време стоя мълчалив. След това изтри с длан челото си, погледна пръстите си, отново целият потрепери и обърса длан в панталоните си.

— Е? — казах аз.

Той ме погледна с мътни очи.

— Какво?

— Питам ви, кога примерно...

— А... Ами май около девет. Последният път, когато погледнах часовника, беше осем и четиридесет.

— Дайте тук часовника си — казах аз.

Той послушно откопча часовника и ми го подаде. Забелязах, че китката му беше покрита със синьо-червени петна.

— Строшен е — съобщи той.

Часовникът не беше строшен, той беше смачкан. Часовата стрелка беше отчупена, а минутната показваше четиридесет и три минути.

— Кой беше? — отново попитах аз.

— Откъде да знам? Нали ви казах, че бях задремал.

— И не се събудихте, когато ви нападнаха.

— Нападнаха ме изотзад — тъжно каза той. — Нямам очи на гърба си.

— Я вдигнете брадичката си!

Той мрачно ме гледаше изпод вежди и аз разбрах, че съм на верен път. Хванах с два пръста челюстта и грубо вдигнах главата му. Господ знае какво означаваха тези синини и драскотини на слабата му, жилеста шия, но аз уверено казах:

— Престанете да лъжете, Хинкус. Душили са ви отпред и вие сте видели кой. Кой беше?

Той мръдна глава и се освободи.

— Идете по дяволите — изхърка той. — По дяволите. Не е ваша кучешка работа. Някого тук са утрепали, аз към това нямам отношение, а на останалите плюя... И ми е необходимо да пийна! — закрещя той изведнъж. — Всичко ме боли, разбирате ли, полицейски тъпако?

Както изглежда, беше прав. Той в нищо не беше намесен, нямаше отношение към убийството, във всеки случай — пряко отношение.

— Добре — казах аз и се надигнах — Да вървим.

— Къде?

— Да пийнем — казах.

Излязохме в коридора. Той се олюляваше и вкопчваше в ръкава ми. Беше ми интересно как ще реагира, като види лепенките на вратата на Олаф, но той нищо не забеляза, явно не му беше до това. Заведох го в билиардната, намерих на перваза половин бутилка бренди, което бе останало от вчера, и му я подадох. Той жадно хвана бутилката и дълго време смука от гърлото ѝ.

Аз го гледах. Можеше, разбира се, да се предположи, че е в заговор с убиеца, че всичко това е измислено, за да се хвърли прах в очите, още повече че той пристигна заедно с Олаф; можеше дори да се предположи, че той е убиецът и че съучастниците му после са го вързали за създаване на алиби, но чувствувах, че е прекалено сложно, за да бъде истина. Тоест, с него не всичко беше в ред, никакъв туберкулозно болен не беше, не беше, както изглежда, и ходатай по дела на непълнолетни и оставаше открит въпросът, за какво стърчеше на покрива... Изведнъж ме осени мисъл. Спомних си всичките онези истории с душа, с лулата, с тайнствената бележка и си спомних също така колко позеленял и изплашен беше днес Хинкус, когато слизаше от покрива.

— Слушайте, Хинкус — меко казах аз. — Този, който ви нападна... Нима не сте го виждали и по-рано, през деня?

Той ме погледна диво и отново се залепи за бутилката.

— Така — казах аз. — Е, да тръгваме. Ще ви заключа в стаята. Можете да вземете бутилката със себе си.

— А вие? — прегракнало попита той.

— Какво аз?

— Вие ще си отидете ли?

— Естествено — казах аз.

— Слушайте — каза той. — Слушайте, инспекторе... — Очите му се въртяха, той искаше нещо да каже. — Вие... Нека да дойда с вас? Няма да избягам и... нищо... кълна ви се.

— Вие се страхувате да останете сам в стаята си? — попитах аз.

— Да — отговори той.

— Но нали ще ви заключа — казах. — И ключа ще взема със себе си...

Той махна ръка с някакво отчаяние.

— Това няма да помогне — измърмори той.

— Хайде, хайде, Хинкус — казах аз строго. — Бъдете мъж! Какво сте се разкиснали като баба?

Нищо не отговори, само по-силно притисна бутилката с две ръце към гърдите си. Заведох го в стаята му и като обещах да го навестя още веднъж, го заключих. Наистина измъкнах ключа и го пъкнах в джоба си. Чувствавах, че Хинкус е неразработена мина и че още ще ми се наложи да се занимавам с него. Не си отидох веднага. Постоях няколко минути до вратата, сложил ухо в ключалката. Чуваше се как клокочи течността, после изскърца леглото, след това се раздадоха чести, прекъслени звуци. Не се досетих изведнъж какво е това, но после разбрах: Хинкус плачеше.

Оставих го насаме със съвестта му и се отправих към дю Барнстокр. Старецът ми отвори веднага. Той беше страшно възбуден. Дори не ми предложи да седна. Стаята беше пълна с цигарен дим.

— Скъпи мой инспекторе! — веднага започна той. — Мой уважаеми приятелю! Аз се чувствавам дяволски неловко, но работата отиде твърде далеч. Трябва да ви призная едно мое малко прегрешение...

— Че сте убили Олаф Андварафорс? — мрачно се пошегувах аз.

Той потрепери и плесна с ръце.

— О, боже мой! Не! През живота си никога не съм докоснал с пръст! Кел иде! Не! Искам само чистосърдечно да ви призная, че заблуждавах публиката в нашия хотел... — Той притисна ръце към гърдите си, поръсвайки халата си с пепел. — Повярвайте, разберете ме правилно, бяха просто шеги! Това е от професията, аз обожавам

атмосферата на тайнственост, мистификациите, въобще недоумението... Но никакъв зъл умисъл, уверявам ви! Никаква корист...

— Какви именно шеги имате предвид? — попитах сухо.

— Ами... Тези малки разигравания по повод сянката на загиналия алпинист. Ами там чехлите, които сам си откраднах и пъгнах под кревата му... Шегата с душа...

— Масата ми пак вие ли направихте на нищо? — попитах аз.

— Масата? — той смутено ме погледна, след това огледа своята собствена маса.

— Да, масата. Залята е с лепило.

— Н-не — изплашено каза той. — С лепило... масата. Не-не, не съм аз, кълна ви се! — Отново притисна ръце към гърдите си. — Вие разберете, инспекторе, че всичко, което правех, беше съвършено невинно, никому не съм причинил ни най-малкия уцърб... на мен дори ми се струваше, че всичко това ви се харесва, а нашият скъп стопанин така прекрасно ми помагаше...

— Хотелиерът беше в заговор с вас?

— Не, какво говорите! — Той замаха с ръце. — Имам предвид, че той... че на него, общо взето, му се харесваше...

— Разбрано — казах аз. — А следите в коридора?

Лицето на дю Барнстокр стана сериозно.

— Не, не — каза той. — Не съм аз. Но зная за какво говорите. Видях ги веднъж. Това беше още преди вие да дойдете. Мокри следи от боси крака, които се спущаха по стълбищната площадка и водеха, колкото и да е глупаво, към стаята-музей.

— Добре — казах аз. — Да оставим това. Още един въпрос. Бележката, която уж са ви подхвърлили, също е ваша играчка, както разбирам?

— Не е моя — каза дю Барнстокр с достойнство. — Предавайки ви тази бележка, аз говорех чистата истина.

— Минутка — казах. — Значи работата стои така. Олаф е излязъл, а вие сте останали. Някой е почукал на вратата, после сте погледнали и сте видели на пода до вратата бележката. Така ли?

— Така.

— Минутка — повторих. Усещах приближаването на нова мисъл. — Разрешете, господин дю Барнстокр, а защо, собствено, сте решили,

че бележката е адресирана именно до вас?

— Съвършено съм съгласен с вас — каза дю Барнстокр. — Но нали този, който почука, е чул моя глас, тоест, знаел е, че аз съм тук... Разбирате ли ме? Във всеки случай, когато нашият беден Олаф се върна, веднага му показах тази бележка...

— Така — казах аз. — И Олаф какво?

— Прочете я, сви рамене и пак продължихме да играем. Той остана съвършено спокоен, флегматичен и повече не си спомни за тази бележка... А вие предполагате, че бележката действително...

— Всичко може да е — казах аз. Замълчахме. — А сега разкажете какво сте правили, започвайки от този момент, когато Мозесите си отидоха да спят.

— Добре — каза дю Барнстокр. — Аз очаквах този въпрос и специално се опитах да възстановя в паметта си цялата последователност на своите действия. Работата беше такава. Когато всички се разотидоха, а това беше примерно в девет и половина...

— Една минутка — прекъснах го аз. — Първо ми кажете кои бяха в столовата между осем и половина и девет и половина?

Дю Барнстокр се хвана за челото с дългите си бели пръсти.

— М-м-м... — произнесе той. — Това ще бъде по-сложно. Нали бях зает с играта... Е, естествено, Мозес, собственикът... От време на време госпожа Мозес вземаше картите... Това при нас, на масата... Брюн и Олаф танцуваха, а после... не, пардон, след това... танцуваха госпожа Мозес и Брюн... Но вие разбирате, скъпи ми инспекторе, не съм в състояние да определя кога е било — в осем и половина, в девет... О! Часовникът изби девет и аз, спомням си, огледах залата и си помислих колко малко хора са останали. Музиката свиреше, но залата беше пуста, танцуваха само Брюн и Олаф... Знаете ли, това е наистина единственото ясно впечатление, което ми е останало в паметта.

— Така — казах аз. — А собственикът и господин Мозес веднага ли станаха от масата?

— Не — каза той уверено. — Двамата се оказаха извънредно запалени партньори.

— Добре — рекох. — Сега да се върнем към вас. И така, след като всички се разотидоха, вие постояхте още известно време на масата, упражнявайки се във фокуси с карти...

— Да се упражнявам във фокуси? А, напълно е възможно. Понякога, като се замисля, давам воля на пръстите си, това става несъзнателно. Да. След това реших да запаля цигара и се упътих към стаята си. Запалих цигара, седнах в креслото и, да си призная, задремах. Събудих се, сякаш от някакъв тласък — и изведнъж си спомних, че в десет часа бях обещал реванш на бедния Олаф. Погледнах часовника. Точното време не помня, но беше десет и нещо и с облекчение разбрах, че не съм закъснял много. В коридора, инспекторе, беше пусто, това си спомням. Почуках на вратата на Олаф — никой не се обади и ми стана ясно, че господин Олаф също е забравил за реванша. Аз честно го почаках до единадесет, четейки ето тази книга, а в единадесет си легнах. И ето какво е интересното, инспекторе. Малко преди вие с хотелиера да започнете да шумите и да тракате по коридора, ме разбуди чукане по моята врата. Отворих, но нямаше никого. Легнах си отново и повече не можах да заспя.

— Аха — казах аз. — Разбрано. Значи, до единадесет часа, когато сте си легнали да спите, не се е случило нищо съществено... нямало е никакъв шум, движение?

— Не — каза дю Барнстокр. — Нищо.

— А къде бяхте вие? Тук или в спалнята?

— Тук, седях в това кресло.

— Аха — казах аз. — И последен въпрос. Вчера до обяд вие разговаряли ли сте с Хинкус?

— С Хинкус?... А, този дребничкия, жалкия... Почакайте, мой мили приятелю... Да, разбира се! Ние всички заедно стояхме пред банята, помните ли? Господин Хинкус беше раздразнен от чакането и аз го успокоих с някакъв малък фокус. Ах, да, шекерчетата! Той много забавно се смути тогава. Обожавам мистификациите.

— А след това не сте ли разговаряли с него?

Дю Барнстокр замислено сви устните си като кокоша трътка.

— Не — каза той. — Доколкото си спомням, не.

— И не сте се качвали на покрива?

— На покрива? Не, не. На покрива не съм се качвал. Аз станах.

— Благодаря ви, господин дю Барнстокр. Вие оказахте помощ на следствието. Сега ви съветвам да вземете приспивателно и да си лягате.

— Ще се опитам — каза с готовност дю Барнстокр.

Пожелах му лека нощ и излязох. Имах намерение да събудя чедото, но видях как в края на коридора бързо и безшумно се затвори откренатата врата на Симоне. Веднага се обърнах и тръгнах натам.

Влязох, без да чукам, и разбрах, че съм постъпил правилно. През отворената врата на спалнята видях как умърлушеният палавник, подскачайки на един крак, сваля панталоните си. Това беше още по-глупаво, защото в двете стаи светеше.

— Не се мъчете, Симоне — казах унило. — Все едно няма да можете да си развържете връзката.

Симоне се отпусна обезсилено на леглото. Челюстта му се тресеше, очите му бяха изскочили. Влязох в спалнята и се спрях пред него, пъхнал ръце в джобовете си. Известно време мълчахме. Не казах повече нито дума, само го гледах, давайки му време да осъзнае, че е загубен. А той все повече клюмаше под моя поглед, главата му все повече потъваше между раменете, гърбавият му унил нос ставаше все по-тъжен. Накрая той не издържа.

— Ще говоря само в присъствието на адвоката си — обяви той с дрезгав глас.

— Оставете, Симоне — казах аз с отвращение. — На всичкото отгоре сте физик. За какъв дявол ви е адвокат!

Той изведнъж ме хвана за края на сакото, изгледа ме отдолу нагоре и каза пресипнало:

— Мислете какво искате, Петер, но аз ви се кълна: не съм я убивал.

Настъпи мой ред да приклепна. Напипах до себе си стол и седнах.

— Помислете сами, защо ми е това? — продължи със страст Симоне. — Нали трябва да има мотиви... Никой не убива просто така... Още повече пък такова зверство, такъв кошмар... Кълна ви се! Тя беше съвсем изстинала, когато я прегърнах!

Затворих очи за няколко секунди. Така. В къщата имаше още един труп. Но този път на жена.

— Вие отлично знаете — трескаво бърбореше Симоне, — че престъпление просто така не се върши. Необходим е мотив... Вие ме познавате, Петер! Погледнете ме — нима ви приличам на убиец?

— Стоп — казах аз. — Млъкнете за минутка. Помислете добре и ми разкажете всичко подред.

— Разбира се — отговори с готовност. — Но вие трябва да ми повярвате, Петер. Всичко, което ще разкажа, ще бъде чистата истина и само истината. Работата беше такава. Тя и по-рано ми даваше да разбера, но аз не се решавах. А този път вие ме бяхте напоили с бренди и се реших. И ето в единайсет часа, когато всичко утихна, излязох и тихичко се спуснах долу. Вие със собственика говорехте някакви глупости в залата с камината, нещо там за познаването на природата, обикновени щуротии... Тихичко минах покрай вас и се промъкнах към нейната стая. При стареца не светеше, при нея — също. Беше тъмно, могат да ти извадят очите, но аз различих силуета ѝ. Тя седеше на кушетката срещу вратата. Тихичко я повиках, но тя не се обади. Тогава, сами разбирате, седнах редом до нея и, сами разбирате, я прегърнах... Бър-р-р-р! Дори не успях да я целуна. Тя беше съвършено мъртва. И тази озъбена уста... Не помня как излетях оттам. Според мен изпочупих мебелите... Кълна ви се, Петер, повярвайте на честния човек...

— Обуйте си панталоните — казах аз с тихо отчаяние. — Сложете в ред облеклото си и ме следвайте.

— Къде? — попита ме той ужасен.

— В затвора! — креснах аз. — В карцера! В килията за мъчения, идиот такъв!

— Сега — каза той. — Една минутка. Просто не ви разбрах, Петер.

Ние слязохме в хола и собственикът ни погледна въпросително. Той седеше пред масата за вестници, сложил пред себе си тежък автоматичен винчестер. Заповядах му със знак да остане на мястото си и завих по коридора към половината на Мозес. Лел, който лежеше пред прага на стаята на непознатия, изръмжа нещо с явна неприязън. Симоне ситнеше след мен, като от време на време конвулсивно въздъхваше.

Блъснах решително вратата към стаята на госпожа Мозес и се вцепених. В стаята светеше розов лампион, а на дивана срещу вратата, в позата на мадам Рекамие се беше излегнала очарователната госпожа Мозес, облечена в копринена пижама, и четеше книга. Като ме видя, тя учудено повдигна вежди, но впрочем веднага много мило се усмихна. Зад гърба ми Симоне издаде странен звук — нещо като „а-ап!“

— Моля за извинение — преплитайки език, измърморих аз и с всичката възможна скорост затворих вратата. След това се обърнах към Симоне и бавно, с наслаждение, го хванах за връзката.

— Кълна се! — само с устни произнесе Симоне. Той беше на границата на припадъка. Пуснах го.

— Вие сте се излъгали, Симоне — сухо казах аз. — Да вървим.

В предишния ред ние се отправихме към моя апартамент. Влизайки, Симоне се хвърли в креслото, за секунда закри лицето си с длани, а след това започна да се удря по черепа с юмруци като пияно шимпанзе.

— Спасен съм! — бърбореше той с идиотска усмивка. — Ура! Отново живея! Няма да се спотайвам, няма да се крия! Ура!

След това той постави ръце на края на масата, вторачи в мен кръглите си очи и произнесе с шепот:

— Но нали тя беше мъртва, Петер! Кълна ви се! Тя беше убита и не стига това...

— Глупости — казах аз хладно. — Вие сте били пиян, сбъркали сте вратата...

— Не, не — възрази Симоне, като клатеше глава. — Аз бях пиян — това е вярно, но тук има нещо нечисто, тук нещо не е така, както трябва... По-скоро това беше кошмар, бълнуване. Аз място не си намерих през цялото време, ту се събличах, ту се обличах...

— Къде се намирахте през това време?

— В апартамента. Повече не излязох от него.

— В коя именно стая от вашия апартамент се намирахте?

— Ту в едната, ту в другата... Ако говорим честно, докато вие разпитвахте Олаф, аз се опитвах да подслушвам и стоях в спалнята... Изведнъж очите му отново изскочиха. — Почакайте — каза той. — Но ако тя е жива... — Известно време той мълча, гледаше ме с кръглите си очи и хапеше долната си устна. — Какво се е случило?

— Убит е Олаф — казах аз.

— Как така убит? Вие току-що бяхте в неговия апартамент... Аз самият чух как разговаряхте с него...

— Не разговарях с него — казах аз. — Олаф е мъртъв. Затова постарайте се по-точно да си спомните всичко, за което ще ви попитам. Кога се върнахте в своя апартамент?

Симоне изтри изпотеното си чело. Лицето му придоби нещастно изражение.

— Безумие някакво! — измърмори той. — Бълнуване на луд... Отначало онова, сега това...

Употребих стария изпитан начин. Като гледах съсредоточено Симоне, казах:

— Престанете да усуквате. Отговаряйте на въпросите ми.

Симоне мигновено усети, че е под подозрение, и всичките му емоции моментално изчезнаха. Той престана да мисли за госпожа Мозес. Престана да мисли за бедния Олаф. Сега мислеше само за себе си.

— Какво искате да кажете? — измърмори той. — Какво означава — „престанете да усуквате“...

— Означава това, че чакам отговор — казах аз.

Кога точно се върнахте въз вашия апартамент?

Симоне прекалено оскърбено повдигна рамене.

— Така да бъде — каза той. — Смешно, разбира се, и странно, но... заповядайте. Така да бъде. От билиардната излязох в десет без десет. С точност плюс-минус една минута. Влязох в спалнята, съблякох се... — Той изведнъж спря. — А знаете ли, Петер... По това време Олаф е бил още жив. Зад стената на спалнята някои местеше мебелите. Гласове не помня. Не чух гласове. Но нещо там се движеше. Спомням си, изплезих се към стената и помислих: ето какво, белокуси шмекеро, ти си приказваш приказчици, а аз ще отида при моята Олга... Или нещо в този дух. Следователно това беше примерно в десет без пет. Плюс-минус три минути.

— Така. По-нататък.

— По-нататък... По-нататък влязох в тоалетната, избърснах се, измих се до кръста... Накратко казано, следващия път погледнах часовника, когато излязох от тоалетната. Беше около десет и половина.

— Останахте ли в спалнята?

— Да, облякох се в спалнята. Но повече нищо не чух. А дори и да съм чул, не съм обърнал внимание. Като се облякох, влязох в гостната и зачаках. И твърдя под клетва, че след вечеринката не съм видял с очите си Олаф.

— Вярвам — казах аз. — Сега кажете: кога за последен път разговаряхте с Хинкус?

— Хм... Ами аз, струва ми се, въобще никога не съм разговарял с него. Нямам представа за какво бихме могли да разговаряме.

— А кога го видяхте за последен път? Симоне присви очи, мъчеше се да си спомни.

— Пред банята? — произнесе той с въпросителна интонация. — А, не, какво говоря! Той обядва заедно с всички, вие тогава го доведохте от покрива... А какво се е случило с него?

— Нищо особено — небрежно казах аз. — Още един въпрос. Кой според вас си прави всичките тези шегички с душа, с изчезналите чехли...

— Разбирам — каза Симоне. — Според мен започна дю Барнстокр, а го поддържаше всеки, който не го мързеше.

— И вие.

— И аз. Аз надничах в прозорците на госпожа Мозес. Обожавам такива шегички... — Той щеше да зацвили с гробищния си смях, но веднага се опомни и бързо направи сериозна физиономия.

— И повече нищо? — попитах аз.

— Но защо пък нищо? Аз звънях на Кайса от празните стаи, аз устройвах „посещенията на удавника“...

— Тоест?

— Тоест, тичах по коридора бос, с мокри крака...

— А часовникът на Мозес — това ваша работа ли е? — попитах аз.

— Какъв часовник на Мозес? Такъв един златен? Джобен?

Прииска ми се да го ударя.

— Да — казах аз. — Джобен. Вие ли го откъгнахте?

— За какъв ме вземате? — възмути се Симоне. — Да не би да съм крадльо?

— Не, не, не крадльо — казах аз, сдържайки се. — Вие сте го задигнали на шега. Устроили сте „посещението на Багдадския крадец“.

— Слушайте, Петер — каза Симоне много сериозно. — Виждам, че с този часовник също нещо се е случило. Но аз не съм го пипал, но съм го виждал. Пък и всички, навярно, са го виждали...

— Добре — казах аз. — Да оставим това. Сега имам един въпрос към вас като към специалист. — Поставих пред него куфара и отворих капака. — Какво може да бъде това според вас?

Симоне бързо огледа прибора, внимателно го извади от куфара и като подсвиркваше през зъби, се зае да го оглежда от всички страни. После измери тежестта му с ръце и също така внимателно го постави обратно в куфара.

— Не е от моята област — каза той. — Но, ако съдя по това, колко компактно и доброкачествено е изработено, ще е или нещо военно, или космическо. Не зная. Откъде сте го взели? От Олаф?

— Да — казах аз.

— Не съм и помислял! — избърбори той. — От този дръвник... Впрочем, пардон. За кой дявол са тези нониуси тук? Много странен агрегат... Той ме погледна. — Ако искате, Петер, аз бих могъл да повъртя тези колелца и винтчета. Но имайте предвид, че това е твърде рисковано занятие.

— Не трябва — казах аз. — Дайте го насам. — И затворих куфара.

— Правилно — одобри Симоне, вдигайки се от креслото. — Това нещо трябва да се даде на експерт. Аз дори зная на кого... Между прочем, защо не извикате специалисти?

Накратко му обясних за срутването.

— Злото не идва само — унило каза той. — Може ли да си вървя?

— Да — казах аз. — Идете си и си лягайте.

Той си отиде. Аз взех куфара и потърсих къде бих могъл да го скрия. Нямахше къде да го скрия. „Нещо военно или космическо — помислих си аз. — Само това ми липсваше. Политическо убийство, шпионаж, диверсия... Тфу, глупости! Ако убийството беше извършено заради този куфар, щяха да вземат куфара... Къде да го дъна сега?“ Тогаваше си спомних за касата на собственика и като сложих куфара под мишница, слязох долу.

Собственикът беше разположил на масичката книжа и сметачна машина. Винчестерът му беше под ръка — облегал на стената редом с него.

— Нещо ново? — попитах аз.

— Ами нищо особено — отговори той с виновен вид.

Наложих се да обясня на Мозес какво е станало.

— Защо?

— Той с бясна сила се беше запътил нагоре при вас, съскаше, че никому няма да позволи да се вмъква посред нощ при жена му. Просто не знаех как да го опра и му обясних това-онова...

— Лошо — казах аз. — Но сам съм виновен. А той какво?

— А, нищо. Опули срещу мен очищата си, помълча половин минута, а после започна да креци: кого съм заселил на неговата територия, как съм посмял...

— Е добре — казах аз. — Ето какво, Алек. Дайте ми ключа от вашата каса, аз ще скрия там ей този куфар, а ключа, извинете, ще взема в себе си. Второ, трябва да разпитам Кайса. И трето, много бих искал да пия кафе.

— Да вървим — каза собственикът.

ГЛАВА 9

Изпих чаша кафе и разпитах Кайса. Кафето беше чудесно, но от Кайса почти нищо не измъкнах. Тя през цялото време заспиваше на стола, а когато я будех, тутакси питаше: „Какво има?“ Удаде ми се обаче да изясня, че Олаф е измолил мънистата за спомен и че това е станало веднага след обяда, когато Кайса отнесла долу съдовете и ги миела. Изобщо, пратих я да спи, а аз влязох в хола и се заех със собственика.

— Какво мислите за всичко това, Алек? — попитах го аз.

Той с удоволствие отмести сметачната машина и изправи могъщите си рамене, които изпукаха.

— Мисля, Петер, че в най-скоро време ще ми се наложи да дам на хотела друго име.

— Така ли? — казах аз. — А какво ще бъде това име?

— Още не зная — каза собственикът. — И това малко ме безпокои. След няколко дни моята долина ще гъмжи от репортьори и дотогава трябва да бъда на всеоръжие. Разбира се, много ще зависи от това, до какви изводи ще стигне официалното следствие, но нали в личното мнение на собственика пресата не може да не се вслуша...

— Собственикът има вече лично мнение? — учудих се аз.

— Е, може би не е съвсем правилно да наричаме това мнение... Аз все пак съм механик-самоук, затова и усещанията ми като правило възникват вместо изводите. А вие сте полицейски инспектор. У вас усещанията възникват в резултат на изводите, когато изводите не ви удовлетворяват. Когато те ви обезкуражават. С една дума, задавайте ми въпроси.

Неочаквано за себе си — вече много се бях отчаял и уморил — разказах му за Хинкус. Той слушаше, кимайки с плешивата си глава.

— Да — каза той. — Ето виждате ли, и Хинкус също...

И като изтърва тази тайнствена забележка, той обстоятелствено и без всякаква принуда разказа какво е правил, след като свършила играта на карти. Впрочем, той знаеше много малко. Беше видял Олаф

за последен път примерно тогава, когато и аз. В девет и половина той слязъл долу заедно с Мозесите, нахранил Лел, пуснал го да се разходи, цапнал Кайса да не се тутка и тогава съм се появил аз. Възниквала идеята да поседим край камината с чашка горещ портвайн. Дал нареждане на Кайса и се отправил към столовата, за да изключи музиката и светлината.

— Доколкото си спомням, всичко беше в ред. Всички врати на горния етаж бяха затворени и беше тихо. Аз се върнах в бюфетната, налях си чаша портвайн и в тази минута стана срутването. Ако помните, донесох ви портвайна, а сам помислих: ще ида да позвъня в Мюр. И тогава в мен се появи усещането, че работата е спукана. След като позвъних, се върнах при вас до камината и повече не сме се разделяли.

Аз го разглеждах през полузатворените клепащи. Да, той беше силен мъж. И вероятно биха му стигнали силите да извие шията на Олаф, особено ако Олаф е бил предварително отровен. И той, собственикът на хотела, повече от всички нас притежава възможността да отрови когото иска. Още повече, че той би могъл да има запасен ключ за апартамента на Олаф. Трети ключ... Всичко това той би могъл да стори. Но това-онова не би могъл да направи. Не би могъл да излезе от апартамента през вратата и да я заключи отвътре. Не би могъл да изскочи през прозореца, без да остави следи на перваза и без да остави следи — много дълбоки и много забележими следи — долу под прозореца... между впрочем, това никой не би могъл да направи...

— Ще ми разрешите ли да полюбопитствувам — каза собственикът, — защо вие със Симоне ходихте при госпожа Мозес?

— А, глупости — рекох. — Физикът препил и му се сторило бог знае какво...

— Ще ми кажете ли какво именно?

— Ами, празна работа! — казах аз с досада, опитвайки се да хвана за опашката някаква любопитна мисъл, която се беше мярнала в съзнанието ми няколко секунди преди това. — Вие ме объркахте, Алек. Е добре, после ще си спомня... Сега относно Хинкус. Опитайте се да си спомните кой е излизал от столовата между осем и половина и девет.

— Аз, разбира се, мога да се опитам — меко каза собственикът, — но нали вие сам ми обърнахте внимание на факта, че Хинкус е

безумно изплашен от това, да кажем, същество, което го е вързало.

— Не мога сега да се занимавам с мистика, фантазии и прочие философии — отговорих раздражено. — Просто Хинкус нещо такава... — И се почуках по темето.

— Е добре, добре — каза собственикът примирително. — Няма да спорим за това. И така, кой е излизал от залата между осем и половина и девет? Първо; Кайса. Тя влезе и излезе. Второ, Олаф. Той също влезе и излезе. Трето, детето на дю Барнстокр... Впрочем, не. Детето изчезна по-късно, заедно с Олаф...

— Кога беше това? — бързо попитах аз.

— Точното време, естествено, не помня, но добре помня, че тогава ние играехме и продължавахме да играем още известно време, след като те излязоха.

— Това е много интересно — казах аз. — Но за него после. Така. Кой още излезе?

— Да, собствено, остава само госпожа Мозес... Хм... — Започна да чеше с нокът огромната си буза. — Не — каза той решително. — Не помня. Добре си спомням, че госпожа Мозес танцуваше с детето и добре си спомням, че после тя приседна при нас и дори игра. Но излиза ли тя... Не, не съм я видял. За съжаление.

— Е, какво, благодаря и за това — казах аз разсеяно. Вече мислех за друго. — А детето и Олаф, така ли беше, излязоха заедно и повече не са се връщали?

— Точно така.

— Благодаря — казах аз и станах. — Ще вървя. Да, още един въпрос. Виждали ли сте Хинкус след обяда?

— След обяда? Не.

— А, да, вие играехте... А преди обяд?

— Преди обяд го виждах няколко пъти. Видях го сутринта, когато закушваше... После от моята канцелария той подаде телеграма за Мюр, после... Да! После ме попита как да отиде на покрива и каза, че ще се пече... Е, това е, струва ми се. Не, още веднъж го видях през деня в бюфетната, забавляваше се с бутилка бренди.

Тук ми се стори, че сякаш хванах изплъзнала ми се мисъл.

— Слушайте, Алек, съвсем забравих — казах аз. — Как се записа при вас Олаф?

— Олаф Андварафорс, държавен служител, в отпуск за десет дни, сам.

Не, това не беше същата мисъл.

— Благодаря ви, Алек — казах аз и отново седнах. — Сега се заемете с вашите работи, а аз ще седя и ще мисля.

Обхванах главата си с ръце и започнах да мисля. Какво съм установил? Малко, дяволски малко. Узнах, че Олаф е излязъл от столовата между девет и девет и половина и повече не се е връщал в залата и че заедно с Олаф е излязло детето. По такъв начин, доколкото можеше засега да се разсъждава, детето беше последният човек, който е видял Олаф жив. Значи Олаф е убит между десет и един. Не е малко интервалчето. Впрочем. Симоне твърди, че в десет без пет от стаята на Олаф се чувало някакво движение, а примерно в десет и десет някой в стаята е отговорил на чуването на дю Барнстокр. Но това още нищо не означава, Олаф би могъл през това време да излезе. Аз с досада се дръпнах за косите. Въобще могли са да убият Олаф и в друга стая. Не, рано е, рано е да правя изводи. Да се заемем с чедото. Сънени, хората говорят понякога интересни неща.

Наложи ми се да чукам дълго и силно на вратата на чедото. След това зад вратата зашляпаха боси крака и сърдит пресипнал глас се осведоми: за какъв дявол?

— Отворете, Брюн, аз съм, Глебски — казах.

Последва кратко мълчание. След това гласът изплашено попита:

— Вие какво, да не сте се побъркали? Три часа през нощта е!

— Отворете, на вас говоря! — викнах аз.

— Какво се е случило?

— Вашият чичо не е добре — казах аз наслуки.

— Наистина ли?... Почакайте, нека си обуя панталоните...

Шляпането на босите крака се отдалечи. Аз чаках. След това ключът в ключалката се завъртя, вратата се отвори и чедото прекрачи прага.

— Не бързайте — казах аз, като го придържах за рамото. — Хайде да отидем в стаята...

Чедото явно не беше се събудило съвсем и затова не проявяваше особена опърничавост. То позволи да го върна в апартамента му и да го сложа да седне на разхвърляното легло. Седнах на креслото срещу

него. Няколко секунди чедото ме гледаше през своите огромни черни очила и изведнъж пълничките му розови устни затрепераха.

— Толкова ли е зле? — с шепот попита то. — Ама не мълчете, кажете нещо най-после!

С известно учудване бях принуден да призная, че това диво същество, както изглежда, обича своя чичо и се страхува за него. Извадих цигара и казах, запалвайки я:

— Не, чичо ви е жив и здрав. Става дума за друго.

— Но вие казахте...

— Нищо не съм казал, на вас ви се е присънило. Ето какво: бързо и незабавно говорете. Кога се разделихте с Олаф? Хайде, живо!

— С какъв Олаф? Какво искате от мене?

— Кога и къде за последен път видяхте Олаф?

Чедото завъртя глава.

— Нищо не разбирам. Какво намесвате тук Олаф? Какво се е случило с чичо?

— Чичо ви спи. Чичо ви е жив и здрав. Кога и къде за последен път сте видели Олаф?

— Ами какво сте заповтаряли едно и също? — възмути се чедото. То постепенно идваше на себе си. — И защо въобще сте се напъхали при мен посред нощ?

— Аз ви питам...

— А аз плюя на вас! Махайте се оттук, иначе ще извикам чичо! Дяволски джандар!

— Стига сте дрънкали! — креснах аз. — Олаф е убит. Зная, че след вас никой друг не го е видял жив! Кога беше това? Къде? Живо! Е?

Навярно бях страшен. Чедото се отдръпна и сякаш да се защити, протегна ръце с дланите напред.

— Отговаряйте — казах аз спокойно. — Вие сте излезли с него от столовата и сте се отправили... къде?

— Н-никъде... просто излязохме на коридора...

— А после?

Чедото мълчеше. То седеше, свило се на кревата под големия ръкописен плакат „Да бъдем жестоки!“ и мълчеше. После изпод черните му очила по бузите потекоха сълзи.

— Сълзите също не помагат — казах аз хладно. — Говорете истината. Ако започнете да лъжете и да извъртате — аз пъхнах ръка в джоба си, — ще ви сложа белезници и ще ви пратя в Мюр. Става дума за убийство, разбирате ли?

— Разбирам... — едва чуто изломоти чедото. — Ще кажа... Ние излязохме в коридора... А после... Аз лошо помня, паметта ми е една такава, никаква. Той нещо каза и си отиде, а аз... такава...

— Е? — казах.

— Това... това е срамно — прошепна чедото. — И противно.

— Полицията е като медицината — наставнически произнесох тези думи, усещайки огромна неловкост, — не признава такива понятия, като „срамно“.

— Е добре — каза изведнъж чедото, гордо вдигайки глава. — Вървете по дяволите. Работата беше такава. Отначало шеги: жених и невеста, момче или момиче... е, горе-долу както вие се отнасяте с мен... Той също така навярно ме беше взел кой знае за какво... А после, когато излязохме, започна да ме прегръща. Стана ми противно и се наложи да го цапна по мутрата... по лицето.

— И? — казах аз, без да го гледам.

— И той се обиди, наруга ме и си отиде.

— Къде?

— Ами откъде да знам? Да не почна и да гледам къде и защо... Тръгна по коридора. — Чедото махна с ръка. — Не знам къде.

— А вие?

— А аз... А какво аз? Настроението ми се развали, противно ми стана, скучно... Едно ми оставаше — да се тръшна да спя.

— Кога заспахте?

— Не помня.

— Е добре, да предположим, че е така — казах аз. — А сега подробно опишете всички ваши действия до този момент, когато вие с Олаф се оттеглихте в коридора.

— Подробно? — попита чедото.

— Да, с всички подробности.

— Добре — съгласи се чедото и ми показа ситните си, остри, чак до синкави зъби. — Значи, дояждам си десерта. Изведнъж се намества до мен пиян инспектор от полицията и започва да ме навива колко му се харесвам и нещо по адрес на незабавната женитба...

Преглътнах това, без да мигна. Надявам се, лицето ми да е било достатъчно каменно.

— Тогава, за мое щастие — продължаваше чедото злорадо — доплува Мозесица и хищно издърпва инспектора да танцуват. Те танцуват, а аз гледам и всичко това ми прилича на пристанищна кръчма в Хамбург. После той хваща Мозесица и я мъкне зад завесата и то вече прилича на съвсем друго заведение в същия Хамбург. И ми става мъчно за инспектора, защото той в общи линии не е лош, просто не умее да пие, а старият Мозес вече хищно поглежда към завесата. Тогава аз ставам и каня Мозесица на танц, при което инспекторът е безумно радостен: види се, зад завесата е поизтрезнял...

— Кой бяха по това време в залата? — сухо попитах аз.

— Всички бяха. Олаф го нямаше, Кайса я нямаше, а Симоне си праскаше бiliarд. От мъка, че инспекторът го пропъди.

— Така, продължавайте — казах аз.

— Е, танцувам аз с Мозесица, тя хищно се притиска до мен и изведнъж нещо ѝ се скъса от тоалета. Ах, казва тя, пардон, случи ми се авария. Е, плюя аз на тия работи, тя отплува със своята авария по коридора, а върху мен връхлита Олаф...

— Почакайте, кога беше това?

— Е, пардон! Часовник не ми трябваше.

— Значи, госпожа Мозес излезе в коридора?

— Е, не знам в коридора ли или в своя апартамент, или в някоя празна стая — там редом с техните има две празни стаи... Не зная каква авария беше станала, може би зад завесата вие сте ѝ разкъсали целия корсет... Да разказвам ли по-нататък?

— Да.

— Танцуваме ние с Олаф, той ме обсипва с разни комплименти — фигурата, казва, осанката, казва, походката... А после казва: да вървим, казва, ще ви покажа нещо интересно. А на мен какво ми е? Моля, може и да отидем... Още повече че нищо интересно не виждам в залата...

— А виждате ли госпожа Мозес в залата по това време?

— Не, тя си е в сухия док, кърпи си пробойните... И излизаме ние в коридора... А по-нататък вече ви е разказано.

— И повече не сте видели госпожа Мозес?

Тук последва пауза. Мъничка такава пауза, но аз я улових.

— Н-не — каза чедото. — Защо? На мен не ми беше до това.
Много, много ми пречеа черните му очила и твърдо реших, че при втория разпит ще сваля тези очила. Макар и насила.
— Какво правихте през деня на покрива? — попитах аз рязко.
— На какъв покрив?
— На покрива на хотела. — Аз сочех с палец към тавана. — Не лъжете, видях ви там.
— Вървете, сам знаете къде — настръхна чедото. — Какво, да не съм някакъв лунатик да тичам по покривите?
— Значи, не сте били вие — казах аз примирително. — Е добре. Сега за Хинкус. Помните ли, този дребничкия, вие още от началото го сбъркахте с Олаф... Кога го видяхте за последен път?
— За последен път?... Може би в коридора, когато ние с Олаф излязохме от столовата.
Подскочих от изненада.
— Кога? — попитах аз.
Чедото се разтревожи.
— А какво толкова? — попита то. — Нищо толкова нямаше... Щом изскочихме от залата, гледам, Хинкус завива по стълбата...
— А вие уверен ли сте, че е бил Хинкус?
Чедото вдигна рамена.
— Стори ми се, че е Хинкус... Наистина, той веднага зави наляво, на стълбищната площадка... Но все едно — Хинкус, кой друг може да бъде? Дребничък такъв, сгърбен...
— Стоп! — казах аз. — С шуба ли беше?
— Да... Със своята глупашка шуба до петите и на краката му нещо бяло... А какво? — Чедото започна да шепне. — Той ли го е убил, а? Хинкус?
— Не, не — казах аз.
Нима Хинкус лъжеше? Нима всичко това е инсценировка?
Часовника са смачкали, премествайки стрелките назад...
Хинкус е стоял под масата и е хихикал, а после ловко ме е разигравал и сега хихика в стаята си... а неговият съучастник хихика някъде на друго място. Скочих.
— Стойте тук — заповядах аз. — Не смейте да излизате от апартамента. Имайте предвид, че не съм свършил с вас.

— А може ли да отида при чичо? — попита чедото с треперещ глас.

Поколебах се, после махнах с ръка.

— Идете.

Изскочих на коридора, свих към апартамента на Хинкус, отключих вратата и се вмъкнах вътре. Навсякъде горяха лампите: и в антрето, и в тоалетната, и в спалнята. Самият Хинкус, озъбен, мокър, беше приклепнал до кревата. Насред стаята се търкаляше строшен стол и Хинкус стискаше в ръка един от краката му.

— Вие ли сте? — попита той пресипнал и се изправи.

— Да! — казах аз. — Видът му и безумното изражение на налетите с кръв очи отново разколебаха моето убеждение, че лъже и се преструва, но все пак казах свирепо: — Омръзна ми да слушам лъжи, Хинкус! Вие казахте, че са ви нападнали в осем и четиридесет. Но вас са ви видели в коридора след девет! Ще ми кажете ли истината или не?

Лицето му стана объркано.

— Мен? След девет?

— Да! Вие сте вървели по коридора и сте завили по стълбищната площадка.

— Аз? — Той изведнъж трескаво се разсмя. — Аз съм вървял по коридора. — Той отново се изсмя и още веднъж, и още веднъж, и внезапно целият се разтресе от писклив, истеричен кикот. — Аз? Себе си? Точно така е, инспекторе! Точно така е! — повтори той, задавяйки се. — Видели са ме по коридора... И аз също се видях! И аз се нападах... И аз се вързах... И аз се зазидах в стената! Аз — себе си... Разбирате ли, инспекторе? Аз — себе си!

ГЛАВА 10

Слязох в хола и мрачно казах на собственика:

— Хинкус там съвсем се побърка. Имате ли някакво по-силно успокоително?

— При мене има всичко — отговори собственикът.

— Тогава заемете се — казах аз и му подадох ключа.

Главата ми се цепеше. Беше четири без пет. Бях уморен, озлобен и най-главното, не изпитвах никаква ловна страст. Прекалено ясно разбирах, че тази работа не е по моите сили. Ни най-малко просветление, дори напротив: колкото по-нататък, толкова по-лошо. Може би в хотела се крие някой, който прилича на Хинкус? Може би Хинкус действително има двойник — опасен гангстер, маниак и садист? Би се обяснило това-онова, но тогава пък ще се наложи да решавам въпроса, къде и как му се е удало да се скрие. Добре, ще се заема с Мозесите.

Старикът Мозес не ме пусна в апартамента си. Почуках и той излезе, облечен в огромен ориенталски халат, с неизменната си чашка в ръката и буквално ме избута в коридора с тлъстия си търбух.

— Вие възнамерявате да говорим тук? — уморено попитах го.

— Да, възнамерявам — с предизвикателство каза той, като дъхна в лицето ми сложна и непонятна смес от миризми. — Именно тук. Полицията няма какво да прави в дома на Мозес.

— Тогава по-добре да отидем в канцеларията предложих аз.

— Добре, в канцеларията — той отпи от чашата си. — В канцеларията — това се търпи. Макар че аз не виждам за какво можем да разговаряме ние с вас. Действително, не ме ли подозирате в убийство — мене, Мозес.

— Не — казах аз. — Пази боже...

В канцеларията го настаних в креслото, а сам седнах до масата.

— На мен не ми харесва нашата полиция — незабавно обяви Мозес, като ме гледаше втренчено. — На мен не ми харесва този хотел. Някакви убийства, някакви срутвания... кучета, крадци, шум посред

нощ... Кой е този скитник, който се е разположил в номер три при мене? Аз съм ви заплатил за номер три! Вие сте длъжни да ми поискате разрешение!

Не можех да споря с него, нямах сили да му обяснявам, че ме бърка с пиянските си очи със собственика. Затова просто казах:

— Администрацията ви поднася своите извинения, господин Мозес, и поема задължението утре да възстанови вашето статукво.

— Може би и покойникът ще възкръсне? — ядовито се осведоми пършивият старик. — Може би и това ще ми обещаете? Аз съм Мозес, господине! Албърт Мозес! Аз не съм свикнал с такива покойници, кучета, просяци, лавини...

Стоях със затворени очи и чаках.

— Аз не съм свикнал при жена ми да се вмъквам посред нощ — продължаваше Мозес. — Аз не съм свикнал да губя по триста крони на вечер от някакъв пътуващ фокусник, който се представя за аристократ... Този Барл... Брал... Той е просто мошеник! Мозес не сядна на маса с мошеници! Мозес — това е Мозес, господине!...

Той още дълго бърбори, мрънка, шумно сърбаше, оригваше се и дишаше шумно и аз за цял живот запомних, че Мозес — това е Мозес, че това е Албърт Мозес, господине, че той не е свикнал с това-онова, това-онова и хвойнови вани, господине... Аз седях със затворени очи и за да се отвлека, се стараех да си представя как той ляга да спи, без да изпуска от ръката си своята чаша, как той, хъркайки и просвирвайки, внимателно я държи във въздуха и от време на време посърбва, без да се събуди... После стана тихо.

— Ето какво, инспекторе — каза той и се надигна. — Запомнете добре това, което ви казах сега, и нека то ви служи за урок през целия ви живот. То ще ви научи на много неща, господине. Лека нощ.

— Една минутка — казах аз. — Само две въпросчета. — Той с негодувание отвори уста, но аз бях нащрек и не му дадох да говори. — Кога примерно вие напуснахте залата, господин Мозес?

— Примерно! — изгрухтя той. — И по този начин вие се надявате да разкриете престъпление? Примерно!... Може би все пак ще ми разрешите да седна? — ядоса се той.

— Да, простете, моля.

Благодаря ви, инспекторе — каза той още по-ядосано и седна. — Та така, аз и госпожа Мозес, в този апартамент, в който вие по толкова

неприличен начин се вмъкнахте тази нощ, нямайки за това никакво право, пък и още, без да чукате, аз вече не говоря за заповед или за нещо подобно — аз естествено, нямам право да очаквам от съвременната полиция съблюдаване на такива тънкости от закона, като внимателно отношение към правата на всеки честен човек да се чувства в своя дом като в своя крепост и в частност, господине, ако работата се касае до жена, до съпруга, господине, до съпругата на Мозес, Албърт Мозес, господине!

— Да, да, това беше необмислено — казах аз, поднасям на вас и госпожа Мозес своите най-искрени извинения.

— Не мога да приема вашите извинения, инспекторе, докогато напълно не си изясня, що за човек е настанен в апартамент номер три, принадлежащ на мен, и на какво основание той се е разположил в помещението, граничещо със спалнята на моята съпруга и защо го пази куче.

— Самите ние още не сме си изяснили напълно кой е този човек — казах аз, като отново затворих очи. — Той е претърпял авария с автомобила си, сакат е, без ръка, сега спи. Щом бъде изяснена неговата личност, незабавно ще ви доложим, господин Мозес. — Отворих очи. — А сега да се върнем към онзи момент, когато вие с госпожа Мозес напуснахте столовата. Кога точно стана това?

Той поднесе чашата към устните си и страшно ме погледна.

— Мен ме удовлетворяват вашите обяснения — заяви той. — Изразявам надеждата, че вие ще сдържите вашето обещание и ще ми доложите незабавно. — Той отпи. — И така, ние с госпожа Мозес станахме от масата и напуснахме залата примерно... — Той присви очи с голяма язвителност и повтори: — Примерно, инспекторе, в двадесет и един часа, и тридесет и три минути и няколко секунди по местно време! Това удовлетворява ли ви? Отлично. Преминете към вашия втори и, надявам се, последен въпрос.

— Още не сме свършили с първия — възразих аз. — Вие сте излезли от стаята в двадесет и един и тридесет и три. А после?

— После. После аз се върнах в своя апартамент, незабавно се съблякох и легнах да спя. И спях, докато не се вдигна този отвратителен шум и разправия в принадлежащия ми трети номер. Само природната ми сдържаност и съзнанието, че съм Мозес...

— Да, да, разбира се — бързо го прекъснах. — Още един последен въпрос, господин Мозес.

— Последен! — каза той, като заплашително заклати показалеца си.

— Не забелязахте ли по кое време, примерно, госпожа Мозес напусна столовата?

Настъпи страшна пауза. Мозес посиняваше и ме гледаше с опулените си очи.

— Струва ми се, вие се осмелявате да предположите, че съпругата ми е замесена в убийството? — сподавено произнесе той. Аз отчаяно заклатих глава, но това не помогна. — И вие, струва ми се, се осмелявате да разчитате на това, че в тази ситуация Мозес ще започне да ви дава някакви показания? Или вие може би...

Затворих очи. В продължение на следващите пет минути чух маса най-чудовищни предположения относно моите намерения и моите замисли, насочени против честта, достойнството, имуществото, а също така и физическата безопасност на Мозес, господине, не някакъв пес, служещ за очевиден развъдник на бълхи, а Мозес, Албърт Мозес, господине, вие способни ли сте да разберете това или не?... После Мозес изведнъж спря, почака да си отворя очите и произнесе с неизразимо презрение:

— Впрочем, смешно е да приписвам на такава дребна личност толкова хитроумни замисли. Смешно и недостойно за Мозес. Аз приемам вашите извинения, господине, и имам честта да се сбогувам с вас. Това е малко. Като претеглим всички обстоятелства... Аз разбирам, че у вас няма да се намери достатъчно благородство да оставите на спокойствие моята жена и да я избавите от вашите нелепи въпроси. Затова аз ви разрешавам да зададете тези въпроси — не повече от два въпроса, господине! — в мое присъствие незабавно. Вървете след мен.

Ликувайки вътрешно, го последвах. Той почука на вратата на госпожа Мозес и когато тя се обади, скрипящо изгука:

— Може ли да дойдем при вас, скъпа? Аз не съм сам.

При скъпата можеше. Скъпата лежеше в същата поза под лампиона, сега вече напълно облечена. Тя ни посрещна със своята чаровна усмивка. Старият пръч заситни към нея и ѝ целуна ръка — тук

аз, кой знае защо си спомних как хотелиерът твърдеше, че той я бие с бич.

— Това е инспекторът, скъпа — изскърца Мозес, като се тръшна в креслото. — Спомняте си инспектора, нали?

— Но как ще забравя нашия мил господин Глебски? — откликна красавицата. — Седнете, инспекторе, бъдете така добър. Чудна нощ, не е ли истина? Колко поезия!

Седнах на стола. Всичко ми беше омръзнало. Достатъчно, помислих си аз. По дяволите...

— Госпожо — казах тихо. — Следствието установи, че примерно в осем и половина вчера вечерта вие сте напуснали столовата. Вие, разбира се, поддържате това?

Старикът негодуващо се размърда в креслото, но госпожа Мозес го изпревари.

— Ами, разбира се, потвърждавам — отговори тя. — За какво ми е да отричам? Наложите ми се да се отлъча и аз се отлъчих.

— Доколкото разбирам — продължих аз, — вие сте слезли тук, във вашия апартамент, а в десет и нещо сте се върнали в столовата. Така ли е?

— Да, разбира се. Наистина, не съм съвсем сигурна относно времето, не съм гледала часовник... Но най-вероятно да е било така.

— На мен ми се иска да си спомните, госпожо, видели ли сте някого по пътя от столовата и обратно към столовата.

— Да... струва ми се — каза госпожа Мозес. Тя намръщи чело, а аз целият се напрегнах. — Ама, разбира се! — възкликна тя. — Когато вече се връщах, видях в коридора една двойчица...

— Къде? — бързо попитах аз.

— Ами... веднага наляво от стълбищната площадка. Това беше нашият беден Олаф и онова забавно същество... аз не знам юноша ли е или девойка... Какво е, Мозес?

— Минутка — казах аз. — Вие уверена ли сте, че са стояли вляво от стълбищната площадка?

— Напълно съм уверена. Те стояха, държейки се за ръце, и много мило беседваха. Аз, разбира се, си дадох вид, че нищо не съм забелязала...

Ето я, паузата, Брюн, помислих си. Чедото си спомни, че биха могли да ги видят пред вратата на Олаф, но не можа нищо да измисли,

затова започна да лъже, надявайки се, че ще му се размине.

— Аз съм жена, инспекторе — продължаваше госпожа Мозес, — и никога не се намесвам в работата на околните. При други обстоятелства вие не бихте чули от мен нито дума, но сега, струва ми се, съм принудена да бъда напълно откровена... Не е ли истина, Мозес?

Мозес измърмори в креслото си нещо неопределено.

— И още — продължаваше госпожа Мозес. — Но това вече навярно няма особено значение... Когато се спусках по стълбата, се срещнах с този дребничък нещастен човечец...

— Хинкус — изсъсках аз и се окашлях. Нещо ми заседна в гърлото.

— Да, Финкус... На него, струва ми се, така му казват... Вие знаете ли, инспекторе, той е туберкулозен. А никога няма да се досетиш, нали?

— Моля за извинение — казах аз. — Когато го срещнахте, той се качваше по стълбата от хола, така ли?

— Дори на полицаия трябва да му е ясно — раздражено изрева Мозес. — Жена ми ясно ви каза, че тя е слизала по стълбата. Следователно, той се е качвал насреща й...

— Не се сърди, Мозес — рязко каза госпожа Мозес. — Инспекторът просто се интересува от подробности... Да, инспекторе, той се качваше срещу мен и, както изглежда, от хола именно. Ние се разминахме и всеки продължи по своя път.

— Как беше облечен?

— Ужасно! Някаква кошмарна шуба... От него дори, извинете, миришеше... на мокра вълна, на куче... Не зная как вие, инспекторе, но аз мисля: ако човек няма средства прилично да се облича, той трябва да си седи в къщи и да търси тези средства, а не да заминава за места, където има прилично общество.

— Аз бих посъветвал мнозина тук — изрева Мозес върху чашата си — да си стоят в къщи и да не заминават за места, където има прилично общество. Е, какво, инспекторе, свършихте ли най-сетне?

— Не, не съм — казах аз бавно. — Още един въпрос... Като се върнахте в стаята си след свършването на бала, вие госпожо, навярно сте си легнали да спите и дълбоко сте заспали?

— Да заспя дълбоко?... Да, как да ви кажа... Така, дремнах малко...

— И вероятно нещо ви е разбудило? Нали когато по-късно така неловко влязох във вашия апартамент — аз ви поднасям дълбоките си извинения, — вие не спяхте...

— А, вие ето за какво... Не спях... Да, действително не спях, но не мога да кажа, инспекторе, какво ме е събудило. Просто чувствувах, че днес няма да мога да заспя бързо и реших да почета малко... Впрочем, ако искате да узнаете чула ли съм през нощта някакъв подозрителен шум, то мога твърдо да ви кажа: не, не съм чула.

— Никакъв шум? — учудих се аз.

Тя погледна Мозес с някакво, така ми се стори, смущение. Не я изпуснах от очи.

— Според мен, никакъв — каза тя неуверено. — А вие, Мозес?

— Абсолютно никакъв — решително каза Мозес. — Ако не се смятат отвратителните разпраии, вдигнати от тези господата...

— И никой от вас не е чул дори шума от срутването?

— Какво срутване? — учуди се госпожа Мозес.

— Не се вълнувайте, скъпа — каза Мозес. — Нищо страшно. Недалеч оттук, в планината, е станало свличане, ще ти разкажа за него после... Е, какво, инспекторе? Сега вече може би е достатъчно?

— Да — казах аз. — Сега е достатъчно. — Станах. Още само един, последен въпрос. Днес през деня, малко преди обед, вие сте се качвали на покрива, госпожо Мозес...

Тя се разсмя и ме прекъсна:

— Не, не съм се качвала на покрива. Аз се качвах от хола на втория етаж и от разсеяност, бях се замислила, тръгнах по-нататък по тази ужасна таванска стълба. Почувствувах се много глупаво, когато видях пред себе си врата, дъски... дори не можах изведнъж да разбера къде съм попаднала...

Много ми се искаше да я попитам защо се е качвала на втория етаж. Нямах представа какво би могла да търси на втория етаж, макар да можеше да се предположи, че ставаше дума за амурче със Симоне, в което случайно съм се намесил. Но тогава погледнах старика и всичко това ми излетя от главата. Защото на коленете на Мозес лежеше бичът — мрачен, черен ловджийски камшик за кучета с дебела дръжка и

множество извити опашчици, в които проблясваше метал. Ужасих се и преместих очи.

— Благодаря ви, госпожо — избърборих. — Вие оказахте голяма помощ на следствието, госпожо.

Чувствайки се безнадеждно уморен, аз се домъкнах до хола и приседнах редом с хотелиера. Ужасното видение на камшика все още стоеше пред очите ми, разтърсих глава и с труд го прогоних. Това не е моя работа. Това е семейна работа, това не ме засяга... Очите ми глождеха като от пясък. Навярно трябваше да поспя час-два, но чувствавах, че сега няма да мога да заспя. По хотела бродят двойници на Хинкус. Чедото на дю Барнстокр лъже. Да, и с госпожа Мозес не всичко е както трябва. Или тя е спала мъртвешки сън и тогава е непонятно защо се е събудила и защо лъже, че почти не е спала. Или тя не е спала и тогава е непонятно защо не е чула срутването и разправиите в съседната стая. И съвсем непонятно е какво все пак се е случило със Симоне... Как би постъпил на мое място Згут? Той незабавно би отбрал всички, които имат сили да извият врата на двуметровия викинг, и би работил само с тях. А аз се измъчвам с това слабосилно чедо, с жалкия шизофреник Хинкус...

Погледнах собственика. Собственикът прилежно натискаше клавишите на сметачната машина и нещо записваше в счетоводната книга.

— Слушайте, Алек — казах аз. — Може ли във вашия хотел да се укрие, да остане незабелязан двойникът на Хинкус?

Хотелиерът вдигна глава и ме погледна.

— Именно двойник на Хинкус? — делово попита той.

— Да. Именно двойник на Хинкус. Във вашия хотел живее двойникът на Хинкус. Той не плаща за престоя, Алек. Той, изглежда, краде продукти, помислете върху това, Алек!

Собственикът помисли.

— Не зная — каза той. — Нищо такова не съм забелязал. Аз чувствавам само едно, Петер. Вие се заблуждавате. Вие изследвате алибита, вие събирате улики, вие търсите мотиви. А на мен ми се струва, че в тази работа обикновените понятия на вашето изкуство губят своя смисъл, както понятието за време при свръхзвуковите скорости...

— Това е ваше усещане? — тъжно попитах аз.

— Какво имате предвид?

— Ами цялата ви философия относно алибито при свръхзвукови скорости. На мен главата ми се наду, а вие дявол знае какви ги дрънкате. Донесете по-добре кафе.

Собственикът стана.

— Вие все таки още не сте съзрели, Петер — каза той. — А аз ще чакам, докато вие накрая съзреете.

— Защо ви трябва? Вече съм презрял, скоро ще окапя.

— Няма да окапете! — успокой ме собственикът. — И далеч още не сте съзрели. Искам да дочакам момента, когато моите думи ще ви се видят единственият ключ към разбирането на тези работи.

— Господи — измърморих аз. — Мога да си представя какви думи са това!

Собственикът се усмихна снизходително и се отправи към кухнята. На прага се спря и предложи:

— А искате ли да ви разкажа какво именно се е привидяло на нашия побъркан физик?

— Е, опитайте — казах аз.

— Нашият побъркан физик се е промъкнал в постелята на госпожа Мозес и е намерил там вместо жива жена бездиханен манекен. Кукла, Петер, студена кукла.

ГЛАВА 11

Той стоеше на прага и ме гледаше усмихнато.

— Хайде, елате тук — казах аз. — Разказвайте.

— А кафето?

— По дяволите кафето. Виждам, че вие знаете нещо. Не ми обърквайте главата, излагайте всичко, както е.

— Аз не зная, как е всичко — каза той. — Аз мога само да предполагам.

— Откъде знаете какво е намерил Симоне?

— Аха, значи съм отгатнал... — Той се настани удобно. — Съгласете се, излезе доста ефектно...

— Слушайте, Алек — казах аз. — Няма да крия: вие ми харесвате.

— И вие също — каза той.

— Млъкнете. Вие ми харесвате. Но това още нищо не значи. Аз не ви подозирам, Алек. За съжаление, нямам никакви основания да ви подозирам... Но ето, ако започнете да ми мътите главата, то ще започна да ви подозирам. Ще си имате неприятности, Алек. Аз съм много неопитен в този род дела и затова можете да си имате големи неприятности... не можете да си представите колко неприятности може да причини на честния гражданин неопитният полицай...

— Е, щом е така — каза той, — тогава, разбира се. Тогава ей сега ще ви донеса кафе и ще ви разкажа за някои свои усещания.

Докато той донесе кафето, аз лежах в креслото със затворени очи и мислех може ли временно да плюя на всичко това и да поспя три часа. После замириса на кафе и собственикът каза: „Моля.“ Взех чашата, отпих и го погледнах накриво. Той вече седеше в своето кресло и също държеше в ръката си димяща чаша — широка, здрава. Току-виж, заговорил с глухия си глас.

— Докладвайте — казах аз.

— Значи така — каза той. — Както разбирам, трябва сега да отговоря на въпроса: откъде зная какво е видял Симоне в спалнята на

госпожа Мозес... — Той отпи от кафето и с наслаждение сви устни. — Значи, така. Да започнем с теорията. Магьосниците и знахарите от някои слабо изследвани племена на Централна Африка от древността владеят изкуството да възвръщат видимост на живот на своите умрели съплеменници...

Аз застенах и собственикът повиши глас.

— Такова явление от реалния свят — мъртъв човек, имащ външността на живия и извършващ на пръв поглед напълно обмислени и самостоятелни действия — носи названието „зомби“. Може да се каже, че зомби — това е третото състояние на живия организъм. А ако се използва терминологията на съвременната наука, то зомби функционално представлява от себе си много точен биологически механизъм, изпълняващ...

— Слушайте, Алек — уморено казах аз. — Аз гледам телевизия и от време на време ходя на кино. Всички тези чудовища — Франкенщайн, Малоумните Деви, Джони Кървавите Мехури, Дракула...

— Всичко това е породено от невежественото въображение — с достойнство възрази собственикът. — А Дракула — въобще...

— На мен всичко това ми е неинтересно — казах аз. — Разбирам: вие репетирате своята реч пред вестникарите. Но до мен то не се отнася. Вие обещахте да ми разкажете нещо интересно относно госпожа Мозес и Симоне. Хайде, разказвайте. Какво, вие също ли сте пълзели към постелята ѝ? И също сте претърпели, меко казано, разочарование?

Известно време той ме гледа с тъжни очи.

— Да — каза той накрая със съжаление. — Така си и мислех. Още не сте съзрели... Е добре. — Той въздъхна. — Нека бъдат само факти без теория. Преди шест дни, когато моят хотел беше ощастливен от посещението на господин и госпожа Мозес, с мен се случи следното произшествие. Като взех всички данни от паспортите на споменатите господа, аз се отправих към апартамента на господин Мозес с цел да му върна тези паспорти. Почуках. Бях малко разсеян и затова, без да дочакам разрешение, отворих вратата. Бях незабавно наказан за нарушението на елементарните норми на приличие. Видях в креслото наред стаята това, което при добро желание може да се нарече госпожа Мозес. Но не беше госпожа Мозес. Беше голяма колкото

човек, красива кукла, много приличаща на госпожа Мозес и облечена точно като нея. А после бях грубо хванат за рамото и изхвърлен на коридора. Това грубо, но напълно оправдано действие извърши господин Мозес, който в същото време, изглежда, разглеждаше апартамента на своята съпруга и се бе нахвърлил върху мен изотзад...

— Кукла — казах замислено.

— Зомби — меко ме поправи собственикът.

— Кукла... — повторих аз, без да му обръщам внимание. — Какъв багаж имаше?

— Няколко обикновени куфара — каза собственикът. — И гигантски, обкован с желязо, старинен пътен сандък. Той доведе със себе си четирима носачи и бедните се измъчиха, влачейки този сандък вътре. Разкъртиха касата на вратата...

— Е, какво — казах аз, след като помислих малко. — В края на краищата, това е негова лична работа. Чувах за един милионер, който навсякъде мъкнел след себе си колекция от нощни гърнета... Ако на човека му харесва да си има манекен на своята съпруга в естествена големина... Между впрочем, напълно възможно е той да е забелязал попълзновенията на нашия Симоне и да му е подхвърлил вместо жена си тази същата кукла... Дявол да го вземе, може би той влачи със себе си куклата именно за такива случаи! — Аз си представих себе си на мястото на Симоне и изтръпнах. — Ей богу, славна шега казах аз.

— А, ето че вие обяснихте всичко — каза собственикът.

Тонът му не ми хареса. Известно време се гледахме един друг. Той все още ми беше симпатичен. Но, дявол да го вземе, защо му е необходимо това — да ми пълни главата, да ми размътва мозъка с цялата тази африканска глупост? Аз все пак не съм репортьор и да работя за рекламата на това заведение нямам намерение... Не, стига толкова. Повече няма да разговарям на тези теми с господин Алек Сневър. Ако той има за цел да ме извади от релси, няма да му се удаде.

— Ето какво — казах. — Вие ми пречите, Алек. Стойте тук, а аз ще отида при камината. Трябва хубавичко да размисля.

— Вече е пет без четвърт — напомни собственикът.

— Е и какво? Днес явно няма да успее да спя. Имайте предвид, Алек, съвсем нямам впечатление, че събитията са приключили. Затова останете тук, в хола и бъдете готов.

— Е, какво, щом трябва — трябва — каза хотелиерът.

Отидох при камината (Лел пак изръмжа срещу мен), взех машата и се заех да разбърквам тлеещите въглени. И така, произшествието със Симоне повече или по-малко се изясни и него можех вече да изхвърля от главата си.

Или напротив, не бива да го изхвърлям в никакъв случай, защото ако в единадесет часа вечерта в апартамента на госпожа Мозес е била куклата, то къде е била самата госпожа Мозес? Шега, разбира се, славна... но в нея има нещо прекомерно тромаво... Шега ли? Може би опит да се сдобие с алиби?... А, не, какво, по дяволите, алиби — нощ, тъмна, това алиби може да се установи само слепешком, а при пипане се получава не алиби, а шега... Собствено какво ме смущава тук? Само едно: стаята на Симоне се намира редом със стаята на Олаф. Може да се предположи например следното: на Мозесите е било необходимо стаята на Симоне от единадесет часа и в продължение на известно време да бъде празна. Ето какво ме смущава. Но за да се отвлече Симоне съвсем не е била необходима кукла, достатъчна е самата госпожа Мозес. Това би бил най-естественият и сигурен способ. И изведнъж прибягват до такъв неестествен и ненадежден способ като куклата, значи било е необходимо госпожа Мозес да се намира някъде на друго място. Госпожа Мозес... крехката, изнежената, до кретенизъм светската госпожа Мозес... Не, това доникъде няма да ме доведе. Да изхвърля окончателно от главата си тази славна шега не си струва, но и ползата от тази история засега не се вижда...

Тоест, изключително мерзка ситуация: всичките нишки водят до никъде. Първо, няма нито един заподозрян. Второ, главното е непонятно. Убиеца, остави го него! Обяснете ми как е убил! Как? Прозорецът е отворен, но няма никакви следи на перваза, никакви следи на снега, на корнизата. Нито отдолу, нито отдясно, нито отляво можеш да се промъкнеш до прозореца. Остава едно — отгоре. От покрива по въженце. Но тогава би имало следи на края на покрива. Може, разбира се, да отида и да погледна отново, но добре помня: снегът беше разрит само около шезлонга на Хинкус. Сега вече нищо друго не остава, освен Карлсон с перката на гърба си. Влетял, извил на съотечественика си врата и излетял... Така че в запас имам само две нищо и никакви предположения. Първото — за разни потайни входове, замаскирани врати и двойни стени. А второто — някакъв

гений е изобретил някакво ново техническо приспособление, можещо да превърта ключа отвън, без да оставя никакви следи по него...

Двете предположения насочват направо към собственика на хотела и механика-изобретател. Така. Е, а как изглежда алибито на този човек? До осем и половина той непрекъснато стои до масата за игра на карти. Начиная примерно от десет без пет и до момента на намирането на трупа, той фактически е бил или пред очите ми, или някъде в близост. Остават му за убийството примерно двацет — двацет и пет минути, когато не го вижда никой или го вижда само Кайса, която той, по неговите думи, наказва. По този начин теоретически той може да бъде убиец, ако знае таен вход или владее средство да превърта ключа отвън, без да оставя следи. Непонятни са мотивите (не за реклама пък!), психологически съвършено неоправдано е цялото му поведение, но, повтарям, теоретически той би могъл да убие. Да запомним това и да продължим по-нататък.

Дю Барнстокр. Алиби няма. Но той е хилав старик, на него просто няма да му стигне силата да извие шията на човека. Симоне. Алиби няма. Може да извие шия — здрав момък е, при това леко не е на себе си. Непонятно е как е попаднал в стаята на Олаф. А ако е попаднал, то непонятно е как си е отишъл оттам. Теоретически, разбира се, би могъл случайно да намери прословутата тайна врата. Непонятни са мотивите, непонятно е поведението му след убийството. Нищо не е понятно. Хинкус... Двойникът на Хинкус... Добре би било да пийна още кафе. Добре би било да плюя на всичко и да си легна да спя...

Брюн. Да, това е единствената нишчица, която още не се е скъсала. Това дете ме излъга. Детето е видяло госпожа Мозес, а каза, че не я е видяло. Детето е любезничило с Олаф на вратата на неговата стая, но каза, че го е цапардосало на вратата на столовата... И тогава изведнъж си спомних. Седях ето тук, в това кресло. Подът трепна, чу се шума на свличането. Погледнах часовника си, беше десет и две минути и тогава горе гръмко блъснаха врата. Кой? Симоне в това време се е бръснал. Дю Барнстокр е спал и, възможно е, да се е събудил именно от този шум. Собственикът и Кайса бяха в кухнята. Мозесите бяха в стаите си. Значи, вратата са могли да хлопнат или Олаф, или Брюн, или убиецът. Например двойникът на Хинкус... Хвърлих машата и изтичах навън.

Стаята на чедото беше празна и аз почуках на дю Барнстокр. Подпряло с юмруци бузите си, чедото унило седеше до масата. Завил се с шотландското одеяло, дю Барнстокр клюмаше нос в креслото до прозореца. И двамата скочиха, когато влязох.

— Снемете очилата! — рязко заповядах на чедото и чедото незабавно се подчини.

Да, това беше девойка. И хубавичка, макар че очите ѝ бяха подути и зачервени от сълзите. Седнах срещу нея и казах:

— Ето какво, Брюн. В девет часа и десет минути госпожа Мозес е видяла вас и Олаф до вратата на неговия апартамент. Вие не ми казахте истината. Вие сте се разделили с Олаф не пред вратата на столовата. Къде се разделихте с него? Къде, кога и при какви обстоятелства?

Известно време тя ме гледа, устните ѝ трепереха, зачервените ѝ очи отново се напълниха със сълзи. След това закри лицето си с длани.

— Ние бяхме в неговата стая — каза тя.

Дю Барнстокр жално застана.

— Няма какво да стенете, чичо! — каза Брюн, като освирепя моментално. — Нищо непоправимо не се е случило. Ние се целувахме и беше доста весело, само че студено, защото през цялото време прозорецът беше отворен. Той държеше някаква огърлица, някакви мъниста и все искаше да ми ги надене на врата, но в това време се разнесе грохот и аз казах „Слушайте — лавина!“ Той изведнъж ме пусна и се хвана за главата, сякаш нещо си беше спомнил... Знаете как хората се хвацат за главата, когато нещо си спомнят, нещо важно... Това продължи само няколко секунди. Той се хвърли към прозореца, но веднага се върна, хвана ме за раменете и буквално ме изхвърли в коридора. Аз едва не паднах, а той веднага със сила захлопна след мен вратата. При това нищо не каза, само изруга шепнешком и още помня как превъртя ключа в ключалката. Повече не го видях, бясно се ядосах и веднага се прибрах в стаята...

— Така — казах аз. — Той се е хванал за главата, сякаш нещо си е спомнил и се е хвърлил към прозореца... Може би някой го е повикал?

Брюн затресе глава.

— Не. Аз нищо не чух. Само шума от свличането.

— И веднага ли си отидохте? Не се ли застояхте на вратата за секунда?

— Веднага. Аз бясно се ядосах.

— Как се развиваха действията, след като вие с него излязохте от столовата? Повторете отново.

— Той каза, че иска да ми покаже нещо — заговори тя, навеждайки глава. — Ние излязохме на коридора и той ме помъкна към стаята си. Аз, разбира се, се съпротивлявах... е, изобщо шегувахме се. После, когато стояхме пред неговата врата...

— Стоп. Вие казахте, че сте видели Хинкус.

— Да, видяхме го. Веднага щом излязохме на коридора. Точно в този момент той завиваше от коридора към стълбата.

— Така. Продължавайте.

— Когато ние вече стояхме пред вратата на Олаф, се появи тази Мозесица. Тя, разбира се, се направи, че не ни е забелязала, но на мен ми стана неловко. Противно е, когато се мотат наоколо и пулят очи. Е-е... и ние влязохме в апартамента на Олаф.

— Разбрано. — Погледнах дю Барнстокр. Старецът седеше, очите му издаваха мъка. Така му се пада. Тези чичковци винаги си въобразяват, че при тях, под крилцето им растат ангелчета. А тези ангелчета през това време полици подправят. — Е добре. Пихте ли нещо у Олаф?

— Аз?

— Интересува ме пил ли е нещо Олаф.

— Не. Нито той, нито аз — не пихме.

— Съществува предположение, че преди убийството са отровили Олаф с бавно действаща отрова. Вие не сте ли забелязали нещо такова, което би потвърдило това предположение?

— А какво бих могла да забележа?

— Обикновено се забелязва, когато човек се чувства зле — поясних аз. — Това е особено забележимо, ако той пред очите ви започва да се чувства все по-зле и по-зле.

— Нищо такова нямаше — решително каза Брюн. — Той се чувствуваше чудесно.

— А от това, което той говореше, не помните ли нещо странно?

— Въобще нищо не помня — отговори Брюн тихо. — Беше обикновено чесане на езици. Шегички, остроти... За мотоциклети

говорихме с него за ски. Според мен, той беше добър механик. От всякакви двигатели разбираше...

— Когато стана свличането вие седяхте ли или стояхте?

— Стояхме до самата врата.

— А вие уверена ли сте, че той се е втурнал именно към прозореца?

— Ами, как да ви кажа... Той се хвана за главата, обърна се с гръб към мен, направи крачка или две към прозореца... в посока към прозореца... ами, аз не зная какво още да ви кажа, може би не към прозореца, разбира се, но нищо не виждах в тази стая, освен прозореца...

— Олаф премести ли някаква мебел?

— Мебел?... А, да, имаше такова нещо. Той заяви, че няма да ме пусне, и премести креслото към вратата... но след това разбира се, го отмести.

Станах.

— За днес толкова — казах аз. — Лягайте да спите. Днес повече няма да ви безпокоя.

Дю Барнстокр също стана и тръгна към мен с протегнати ръце.

— Скъпи инспекторе! Вие, надявам се, разбирате, че нямах понятие...

— Да, дю Барнстокр — казах аз. — Децата растат, дю Барнстокр. Всички деца, дори децата на покойниците. Занапред никога не й позволявайте да носи черни очила, дю Барнстокр. Очите са огледало на душата.

Оставих ги да размишляват над тези съкровища на полицейската мъдрост, а аз се спуснах в хола.

— Вие сте реабилитиран, Алек — съобщих на собственика.

— Нима съм бил осъден? — удиви се той, повдигайки очи от сметачната машина.

— Исках да ви кажа, че снемам от вас всички подозрения. Сега вие имате стопроцентова алиби. Но не си въобразявайте, че това ви дава право отново да ми набивате в главата зомбизъм-момбизъм... Не ме прекъсвайте. Сега вие ще останете тук и ще седите, докато ви разреша да станете. Имайте предвид, че с този еднорък младеж пръв трябва да говоря аз.

— А ако се събуди преди вас?

— Не се каня да спя — казах аз. — Искам да обискирам къщата. Ако този нещастник се събуди и повика някого, дори майка си, незабавно пратете за мен.

— Слушам — каза собственикът. — Един въпрос. Режимът на деня в хотела остава ли същият?

Аз размислих.

— Да, разбира се. В девет часа закуска. А после ще видим... Сега ето какво, Алек. Да предположим, че ви се наложи да се скриете в тази къща. Не за дълго, за няколко денонощия. Къде бихте се скрили?

— Хм... — каза собственикът със съмнение. — Вие все пак мислите, че в къщата има външен човек?

— Къде бихте се скрили? — повторих аз.

Собственикът поклати глава.

— Лъжат ви — каза той. — Честна дума, лъжат ви. Тук няма къде да се скриеш. Дванадесет апартамента, от тях само два са празни, но Кайса ги почиства всеки ден, тя би забелязала... Мазето — то е заключено отвън с катинар... Тавански етаж няма, между покрива и тавана едва ръка ще прокараш... Служебните помещения също се затварят отвън и освен това ние цял ден се въртим там — ту аз, ту Кайса. Собствено, това е всичко... Може би си струва да се надникне в генераторното — там не наминавам често.

— Дайте ключовете — казах аз.

Огледах и претърсих. Прегледах мазето, надникнах в банята, проверих гаража, котелното помещение, генераторното, пъхнах се дори в подземния склад за гориво — никъде нищо не намерих. Естествено, аз и не очаквах да намеря нещо, би било прекалено просто, но проклетата чиновническа добросъвестност не ми позволяваше да оставя в тила бели петна. Двайсет години честна служба са си дваайсет години честна служба: в очите на началството, пък и в очите на подчинените също, винаги по-добре изглежда добросъвестният тъпак, отколкото блестящият, гонещ върховете талант. И аз тършувах, пълзях, цапах се, дишах прах и боклук, жалех се и ругаех глупашката си съдба.

Когато, зъл и мръсен, се измъкнах от подземния склад, вече се развиделяваше. Луната беше избледняла и залязваше на запад. Сивите грамади на скалите бяха покрити с виолетова мъгла. И какъв свеж,

сладък, студен въздух изпълваше долината! Да върви по дяволите всичко!

Вече се приближавах към хотела, когато вратата се отвори и на парадния вход излезе собственикът.

— Аха — каза той, като ме видя. — А аз точно за вас идвах. Този нещастен човек се събуди и вика майка си.

— Идвам — казах аз, изтърсвайки сакото си.

— Собствено, не вика майка си — каза собственикът, — вика Олаф Андварафорс:

ГЛАВА 12

Като ме видя, непознатият живо се наклони напред и попита:

— Вие ли сте Олаф Андварафорс?

Такъв въпрос не очаквах. Изобщо не очаквах. Потърсих с очи стола, преместих го до леглото, бавно седнал и едва тогава погледнах непознатия. Беше голяма съблазън да отговоря утвърдително и да погледам какво ще произлезе. Но аз не съм контраразузнавач, нито детектив. Аз съм честен полицейски чиновник. Затова отговорих:

— Не. Аз не съм Олаф Андварафорс. Аз съм инспектор от полицията и ме наричат Петер Глебски.

— Така ли? — каза той учудено, но без всякакво безпокойство. — Но къде е Олаф Андварафорс?

Както изглежда, той напълно се беше оправил след вчерашното. Слабото му лице беше порозовяло, крайчецът на дългия му нос, така бял вчера, сега беше червен. Той седеше на леглото, завит до кръста с одеялото, пижамата на Алек явно му беше голяма, яката висеше като хомот и оголваше остриите му ключици и бледата, безкосмена кожа на гърдите. И по лицето му нямаше растителност — само няколко косъмчета на мястото на веждите и редки белезникави ресници. Той седеше наклонен напред и разсеяно навиваше на лявата си ръка празния ръкав на дясната.

— Моля за извинение — казах аз, — но предварително трябва да ви задам няколко въпроса.

Непознатият не отговори нищо на тези мои думи. Лицето му прие странен израз — дотолкова странен, че не разбрах изведнъж в какво се състои работата. А работата се състоеше в това, че едното си око той беше втренчил в мен, а другото беше извъртял към челото си така, че се виждаше само бялото. Известно време ние мълчахме.

— Та така — казах аз, — най-напред ми се иска да узная кой сте вие и как ви наричат.

— Луарвик — каза той бързо.

— Луарвик... А малкото ви име?

— Малкото? Луарвик.

— Господин Луарвик Луарвик?

Той пак замълча. Аз се борех с неловкостта, която човек винаги изпитва, когато говори със силно кривоогледи хора.

— Приблизително да — каза той накрая.

— В какъв смисъл приблизително?

— Луарвик Луарвик.

— Добре, да допуснем, че е така. А кой сте вие?

— Луарвик — каза той. — Аз съм Луарвик. — Той замълча. — Луарвик Луарвик. Луарвик Л. Луарвик.

Той изглеждаше достатъчно здрав и съвършено сериозен и това удивляваше още повече. Впрочем, аз не съм доктор.

— Искан да зная с какво се занимавате.

— Аз съм механик — каза той. — Механик-шофьор.

— Шофьор на какво? — попитах аз.

Тогавата той спря върху мен двете си очи. Явно не разбираше въпроса.

— Добре, да оставим това — бързо казах аз. — Вие чужденец ли сте?

— Много — каза той. — В голяма степен.

— Вероятно швед?

— Вероятно. В голяма степен швед.

„Какво прави той, подиграва ли се с мен? — помислих си. — Не прилича да е така. По-скоро видът му е на човек, притиснат до стената.“

— Защо сте пристигнали тук? — попитах.

— Тук е Олаф Андварафорс.

— Вие идвахте при Олаф Андварафорс?

— Да.

— Попаднахте пол лавината?

— Да.

Пътувахте с автомобил?

Той помисли.

— Машина — каза.

— Защо ви е необходим Андварафорс?

— Имам работа с него.

— Каква именно?

— Аз имам работа с него — повтори той. — С него.

Зад гърба ми вратата скръцна. Обърнах се. На прага... с чашата в протегнатата си ръка, стоеше Мозес.

— Тук не може — казах рязко.

Мозес разглеждаше непознатия изпод надвисналите си вежди. На мен не обръщаше никакво внимание. Скочих и се опитах да го изтласкам с гърди.

— Моля ви незабавно да излезете, господин Мозес!

— Не ми крещете — неочаквано миролюбиво предложи Мозес. — Мога ли да полюбопитствувам кого сте настанили в моето помещение?...

— Не сега, по-късно... — Започнах постепенно, но настойчиво да затварям вратата.

— Моля, моля... — мърмореше Мозес, изтикан в коридора. — Аз, разбира се, бих могъл да протестирам...

Затворих вратата и отново се обърнах към Луарвик Л. Луарвик.

— Това Олаф Андварафорс ли беше? — попита Луарвик.

— Не — казах. — Олаф Андварафорс е бил убит тази нощ.

— Убит — повтори Луарвик. В гласа му нямаше никакви емоции. Нито учудване, нито страх, нито мъка. Сякаш му бях съобщил, че Олаф за минутка е излязъл и сега ще се върне. — Мъртъв? Олаф Андварафорс?

— Да.

— Не — каза Луарвик. — Вие не знаете точно.

— Зная съвършено точно. Аз го видях мъртъв. Самият аз.

— Искам да го видя.

— Защо ви е това? Аз разбрах, че вие не знаете как изглежда.

— Имам работа с него — каза Луарвик.

— Но нали ви казвам: той е убит. Умрял. Убили са го.

— Добре. Искам да видя.

Изведнъж ме осени мисъл: спомних си за куфара.

— Той трябваше ли да ви предаде нещо?

— Не — отговори той равнодушно. — Ние трябва да говорим. Аз с него.

— За какво?

— Аз трябва да говоря с него. С него.

— Слушайте, господин Луарвик — казах аз. — Олаф Андварафорс е мъртъв. Убили са го. Аз разследвам убийството. Търся убиец, разбирате ли? Трябва да зная колкото може повече за Олаф Андварафорс. Моля ви да бъдете откровен. Рано или късно ще ви се наложи да разкажете всичко. По-добре рано, отколкото късно.

Той изведнъж целият се вмъкна под одеялото. Очите му отново гледаха в различни посоки.

— Нищо не мога да ви кажа — говореше той неразбрано под одеялото.

— Защо?

— Мога да го кажа само на Олаф Андварафорс.

— Откъде идвате? — попита аз.

Той мълчеше.

— Къде живеете?

Мълчание. Тихо просумтяване. Едното око гледа мен, другото — тавана.

— Вие изпълнявате нечие поръчение?

— Да.

— Чие именно?

— Защо искате да знаете? — попита той. — Аз нямам работа с вас. Вие нямате работа с нас.

— Моля ви да разберете — казах аз проникновено. — Ако ние разберем макар нещичко за Олаф, ще узнаем кой е убиецът. Е добре. Вие, както изглежда, не познавате Олаф. Но тези, които са ви пратили при него, навярно знаят нещо.

— Те също не познават Олаф — каза той.

— Тоест как?

— Те не познават Олаф. Защо?

Аз потърках обраслите си с четина бузи.

— Не се връзва едното с другото — казах аз тъжно. — Хората, които не познават Олаф, пращат вас, който също не познава Олаф, с някакво поръчение при Олаф. Как може така?

— Може. Така е.

— Кои са тези хора?

Мълчание.

— Къде се намират?

Мълчание.

— Господин Луарвик, вие може да си имате големи неприятности!

— Защо? — попита той.

— При разследването на убийство всеки честен гражданин е длъжен да дава на полицията необходимите показания — казах аз строго. — Отказът може да бъде разгледан като съучастие.

— Искам да си облека дрехите — каза изведнъж Луарвик. — Не искам да лежа. Искам да видя Олаф Андварафорс.

— С каква цел? — попитах.

— Искам да го видя.

— Но вие не знаете как изглежда лицето му.

— Аз не искам лицето му — каза Луарвик.

— А какво ви е необходимо?

Луарвик се измъкна изпод одеялото и отново седна.

— Аз искам да видя Олаф Андварафорс! — каза той гръмко. Дясното му око потрепваше и се въртеше. — Защо въпроси? Защо въпроси? Извънредно много въпроси. Защо не виждам Олаф Андварафорс?

Аз също загубих търпение.

— Вие искате да разпознаете трупа? Така ли да ви разбирам?

— Да разпозная... Да позная?

— Да! Да познаете!

— Искам. Искам да видя.

— Как ще можете да го познаете — казах аз, — когато не сте го виждали в лицето?

— Какво лице? — закрещя Луарвик. — Защо лице? Аз искам да видя, че това не е Олаф Андварафорс, че това е друг човек!

— Защо мислите, че е друг? — бързо попитах аз.

— Защо мислите, че е Олаф Андварафорс? — възрази той.

Ние се втренихме един в друг. Бях принуден да призная, че този странен човек в известен смисъл беше прав. Не бих могъл да се закълна, че викингът с извъртяната шия горе е същият Олаф Андварафорс, когото търси Луарвик Л. Луарвик. Той би могъл да не бъде този Олаф Андварафорс и би могъл въобще да не бъде Олаф Андварафорс. От друга страна, не разбирах какъв смисъл има да показвам трупа на човек, който изобщо не е виждал лицето на Олаф. Лицето... А действително, защо обезателно лицето? Може би той ще

го познае по дрехите, или по някакъв пръстен... или, да кажем, по татуировката...

Почука се на вратата и гласът на Кайса пропищя: „Облечете се, моля...“ Отворих вратата и поех от Кайса изсушения и изгладен костюм на непознатия.

— Обличайте се — казах аз, като положих костюма на леглото му.

След това застанах до прозореца и почнах да разглеждам зъбчатата скала на загиналия алпинист, вече озарена от розовата светлина на възходящото слънце, бледото петно на луната, чистата тъмна синева на небето. Зад гърба ми се раздаваха съскане, шумолене, непонятно бърборене, кой знае защо преместваха стола — както изглежда, не беше лека работа да се обличаш с помощта на една ръка и при такова кривогледство. На два пъти така ми се приискваше да се обърна и да предложа помощта си, но се сдържах. След това Луарвик каза: „Облякох се.“ Аз се обърнах. Учудих се. Бях смаян, но веднага си спомних, че този човек преживя нощта и престанах да се учудвам. Приблжих се до него, оправих и стегнах яката, закопчах копчетата на сакото и бутнах към него с крак чехлите на хотелиера. Докато правех всичко това, той стоеше покорно, отпуснал единствената си ръка. Пъхнах празния ръкав в джоба. Той погледна чехлите и каза със съмнение:

— Това не е мое. Моите не са такива.

— Вашите обувки още не са изсъхнали — казах аз. — Обуйте тези и да вървим.

Можех да си помисля, че той никога през живота си не си е имал работа с чехли. Два пъти с размах се опитваше да вкара в чехлите краката си и двата пъти не улучи, като всеки път губеше равновесие. Въобще при него равновесието нещо си правеше шеги — види се, здраво си беше изпатил и далеч още не беше дошъл на себе си. Добре го разбирах: с мен също се е случвало така...

Излязохме от хола под ръка и се отправихме към втория етаж. Собственикът както по-рано седеше на своя пост и ни изпрати със замислен поглед. Луарвик не обърна никакво внимание на собственика. Цялото му внимание беше съсредоточено върху стълбището. За всеки случай го придържах за лакътя.

Пред вратата на апартамента на Олаф ние се спряхме. Внимателно разгледах своите лепенки — всичко беше наред. Тогава извадих ключа и разтворих вратата. Рязък, неприятен мирис ме удари в носа — много странен мирис, който приличаше на миризмата на дезинфекция. Аз се забавих на входа, стана ми зле. Впрочем, в стаята всичко беше останало без изменение. Само лицето на мъртвеца ми се видя по-тъмно, отколкото снощи, възможно поради осветлението петната от кървавите отоци сега почти не се забелязваха. Луарвик достатъчно силно ме ръгна в кръста. Прекрачих в антрето и се отстраних, пропускайки го да погледа.

Можеше да се помисли, че той не е механик-шофьор, а служител в моргата. С изключително равнодушно лице той се спря над трупа и се наклони ниско, като постави единствената си ръка зад гърба. Нито гнусливост, нито страх, нито благоговение — делови преглед. И толкова по-странно ми се видяха неговите думи.

— Учуден съм — каза той със свършено безцветен глас. — Това действително е Олаф Андварафорс. Не разбирам.

— Как го познахте? — веднага попитах аз.

Той, без да се изправя, извърна глава и ме погледна. Стоеше наведен, разкрачен, гледаше ме отдолу нагоре и мълчеше. Това продължи толкова дълго, че ме заболя вратът.

Как може да стои в тази нелепа поза? Кръстът му ли се схвана, що ли?... Накрая той проговори:

— Спомних си. Виждал съм го по-рано. Не знаех, че е Олаф Андварафорс.

— А къде сте го виждали по-рано? — попитах аз.

— Там. — Без да се изправя, той махна с ръка някъде към прозореца. — Това не е главното.

Изведнъж той се изправи и закрета из стаята, като въртеше смешно главата си. Аз се напрегнах целият, не го изпусках от очи. Той явно търсеше нещо и вече се досещах какво именно.

— Олаф Андварафорс не е умрял тук? — попита той, като се спря пред мен.

— Защо мислите така? — попитах.

— Аз не мисля. Аз ви поставих въпрос.

— Вие търсите ли нещо?

— Олаф Андварафорс имаше един предмет — каза той. — Къде е?

— Вие търсите куфара? — попитах аз. — За него ли сте дошли?

— Къде е той? — повтори Луарвик.

— Куфарът е при мене — казах.

— Това е добре — похвали ме той. — Искам да го имам тук. Донесете го.

Направих се, че не забелязвам тона му и казах:

— Бих могъл да ви дам куфара, но първо трябва да отговорите на въпросите ми.

— Защо? — изумен попита той. — Защо отново въпроси?

— Ами затова — търпеливо отговорих аз, — защото ще получите куфара само в случай че от вашите отговори стане ясно дали имате право над него.

— Не разбирам — каза той.

— Аз не зная — казах — ваш ли е този куфар или не. Ако е ваш, ако Олаф го е донесъл за вас, докажете го. Тогава ще ви го дам.

Очите му се раздалечиха и отново се сближиха.

— Не трябва — каза той. — Не искам. Уморен съм. Да вървим.

Малко озадачен излязох след него от апартамента. Въздухът в коридора ми се струваше удивително свеж и чист. Откъде идва в апартамента тази аптечна воня? Може би там и по-рано е имало нещо разлято, само че при отворения прозорец не се е усещало? Заклучих вратата. Докато ходих за лепило и хартия и се занимавах със запечатването, Луарвик остана на мястото си, потънал, струва ми се, в дълбоки мисли.

— Е, какво? — попитах. — Ще отговаряте ли на въпросите ми?

— Не — решително отговори той. — Не искам въпроси. Искам да си легна. Къде мога да си легна?

— Идете в стаята си — казах аз вяло. Овладя ме апатия. Изведнъж зверски ме заболя глава. Прииска ми се да си легна, да се отпусна, да затворя очи. Всичко беше нелепо, на нищо не приличаше, уродливо-безсмисленото дело сякаш се беше въплътило в този нелеп, неприличащ на никого, уродливо-безсмислен Луарвик Л. Луарвик.

Ние се спуснахме в хола и той изкрета до стаята си, а аз седнах в креслото, изтегнах се и най-сетне затворих очи. Някъде далеч шумеше море, свиреше гръмка, неразбрана музика, доплуваха и отплуваха

някакви мъгливи петна. В устата си имах вкус, сякаш дълго съм дъвкал необработен памук. След това някой ми подуши ухото с мокър нос и тежката глава на Лел дружески се притисна до моето коляно.

ГЛАВА 13

Навярно бях успял да дремна петнайсетина минути, а за повече — Лел не ми даде. Той облизваше ушите и •бузите ми, дърпаше крачолите ми, блъскаше ме и накрая леко ме ухапа по ръката. Тогава не издържах и скочих, готов да го разкъсам на парчета, несвързани проклетия и жалби се блъскаха в гърлото ми, но погледът ми падна на масичката и аз замрях. На блестящата лакирана повърхност на масичката, редом с книжата и сметките на собственика, лежеше огромен черен пистолет.

Това беше парабел с удължена ръкохватка. Той лежеше в локва вода и бучки неразтопен сняг бяха залепнали на него; и докато гледах, отворих уста, една бучка се откъсна от спусъка и падна на масата. Тогава огледах хола. В хола нямаше никого, само Лел стоеше до масичката и наклонил глава встрани, сериозно-въпросително ме гледаше. От кухнята се носеше звън на тенджерите, чуваше се приглушеният бас на собственика и силно миришеше на кафе.

— Ти ли го донесе? — попитах шепнешком Лел.

Той наклони главата си на другата страна и все така продължаваше да ме гледа. Лапите му бяха в сняг, от мъхнатия му корем капеше вода. Внимателно взех пистолета.

Ето това беше истинско гангстерско оръжие. Далекобойност — двеста метра, приспособление за поставяне на оптически мерник, рамка за допълнителен приклад, лостче за превод на автоматна стрелба и прочие удобства... Дулото беше пълно със сняг. Пистолетът беше студен, тъжен, накатената ръкохватка добре прилягаше в дланта. Не знам защо си спомних, че не съм обискирвал Хинкус. Багажа му обискирах, шубата обискирах, а самия него забравих. Може би защото изглеждаше на жертва.

Измъкнах от ръкохватката пълнителя — пълнителят беше зареден. Щракнах затвора и на масата изскочи патрон. Взех го, за да го поставя в пълнителя и изведнъж обърнах внимание на странния цвят на куршума. Той не беше жълт, нито мътно сив, както обикновено.

Блестеше като никелиран, само че това не беше никел, а по-скоро сребро. Никога през живота си не бях виждал такива куршуми. Започнах внимателно, един след друг да ги изваждам от пълнителя. Всички те бях сребърни. Облизах пресъхналите си устни и отново погледнах Лел.

— Откъде го взе, старче? — попитах аз.

Лел игриво поклати глава и скочи към вратата.

— Разбрано — казах. — Разбирам. Почакай една минута.

Прибрах патроните в пълнителя, сложих пълнителя в ръкохватката и пъхайки пътем пистолета в страничния си джоб, тръгнах към изхода. Лел се спусна по парадната стълба и потъвайки в снега, заскача покрай фасадата. Бях почти уверен, че ще се спре под прозореца на Олаф, но той не се спря. Заобиколи къщата, изчезна за секунда и отново се появи, нетърпеливо поглеждаше иззад ъгъла. Грабнах първите попаднали ми ски, горе-долу ги закрепих на краката си и хукнах след него.

Заобиколихме хотела, а след това Лел се устреми някъде встрани и се спря на петдесетина метра. Приблжих се и се огледах. Всичко това беше някак странно. Видях ямичката в снега, откъдето Лел беше изровил пистолета, видях следите на моите ски отзад, видях браздите, които беше оставил Лел, скачайки в преспите, а наоколо пелената на снега беше недокосната. Това можеше да означава само едно: бяха хвърлили тук пистолета или от пътя, или от хотела. И беше добро хвърляне. Не бях сигурен, че самият аз бих могъл да запратя такова тежко и неудобно за хвърляне нещо толкова далеч. След това разбрах: бяха хвърлили пистолета от покрива. Бяха взели от Хинкус пистолета и бяха го запратили колкото може по-далеч. Може би впрочем и самият Хинкус да го е запратил колкото се може по-далеч. Може би се е страхувал, че ще го пипнат с този пистолет. А може, разбира се, да не го е сторил Хинкус, а някой друг... но почти сигурно е, че от покрива. От пътя такова хвърляне може да направи само добър гранатохвъргач, а от прозореца на който и да е от апартаментите това беше невъзможно да се направи.

— Браво, Лел — казах на санбернара, — ти си юнак. А пък аз не съм. Трябваше да раздрусам Хинкус по-основно, както умее да го прави старикът Згут. Вярно ли е? За щастие, още не е късно да се направи това.

Бях с намерение веднага да се отправя към Хинкус, да разбудя този кучи син и да му извадя душата, дори ако ми го впишат после в служебното досие. Сега ми беше пределно ясно, че работите на Олаф и Хинкус са свързани по най-непосредствен начин, че Олаф и Хинкус са пристигнали тук заедно съвсем не случайно, че Хинкус е стоял на покрива, въоръжен с далекобоен пистолет, само с една цел: да държи под прицел околността и да не даде на някого да напусне хотела; че за това именно той предупреждаваше някого с бележката, подписана с „Ф“ (тук наистина сбърка и бележката попадна явно не на адреса си — дю Барнстокр не предизвика ни най-малки подозрения); че на някого тук той страшно пречеше и, вероятно, продължаваше да му пречи и нека бъда проклет, ако ей сега не изясня кому и защо. В тази версия имаше, разбира се, маса противоречия. Ако Хинкус, да кажем, е бил телохранител на Олаф и е пречел на неговия убиец, то защо с него, с Хинкус, са се отнесли така меко? Защо не са му извъртели също така шията? Да! И трябва да се изясни кому е пратил телеграмата. През цялото време изпускам предвид това...

Собственикът ми викна от бюфетната и без да каже повече нито дума, ми предложи чаша горещо кафе и грамаден сочен сандвич с шунка. Беше точно каквото ми трябваше. Докато дъвчех и гълтах, той внимателно ме разглеждаше с присвити очи и накрая попита:

— Нещо ново?

Кимнах, преглътнах и отговорих:

— Да. Пистолет. Само че не аз, а Лел. А аз съм идиот.

— Хм... Да. Лел е умно куче. А що за пистолет е?

— Интересен пистолет — казах. — Професионален... Между впрочем вие чували ли сте някога пистолетите да се зареждат със сребърни куршуми?

Известно време хотелиерът мълча, издавайки напред челюстта си.

— Този ваш пистолет е зареден със сребърни куршуми? — бавно произнесе той тези думи. Кимнах. — М-да, чел съм за това... — каза собственикът. — Оръжието се зарежда със сребърни куршуми, когато човек възнамерява да стреля по призраци.

— Пак зомбизъм-момбизъм — измърморих.

— Да, пак... Вампир няма да убиеш с обикновен куршум. Верволф... лисицата-кицуне... жабата-кралица... Аз ви

предупреждавам, Петер! — Той вдигна тлъстия си пръст. — Вече отдавна очаквам нещо такова. А сега се оказва, че не само аз...

Довърших сандвича и допих кафето. Не можеше да се каже, че думите на собственика съвсем не ми направиха впечатление. Кой знае защо, през цялото време излизаше така, че версията на собственика — единствена и безумна — непрекъснато намираще потвърждение, а всичките мои версии — многочислени и реалистични — не... Вампири, призраци, привидения... Цялата беда беше там, че тогава ми оставаше само да сложа оръжие: както беше казал един писател, задгробният свят — това е ведомство на църквата, а не на полицията...

— Вие разбрахте ли чий е този пистолет? — попита собственикът.

— Ами има тук при нас един ловец на вампири. Хинкус е фамилията му — казах аз и излязох.

Насред хола, изкривен и неестествен, стърчеше като наклонен стълб господин Луарвик Л. Луарвик. С едното си око гледаше мен, а с другото — стълбището. Сакото му стоеше някак особено накриво, панталоните бяха смъкнати, празният ръкав се размяташе и имаше вид, като че ли го е дъвкала крава. Кимнах му и исках да го заобикаля, но той закуцука и ми прегради пътя.

— Един малък, но важен разговор — обяви той.

— Зает съм. Хайде след половин час.

Той ме хвана за лакътя.

— Много ви моля да отделите няколко минути. Това е важно за мен.

— Това е важно за вас... — повторих думите му аз, като продължавах да се придвижвам към стълбата. — Ако това е важно само за вас, то за мен съвсем не е важно.

Той се влачеше подире ми като завързан и някак странно пристъпваше: единият си крак поставяше с пръстите навън, другият — с пръстите навътре.

— За вас също е важно — каза той. — Вие ще бъдете доволен. Вие ще получите желаното.

Вече се качвахме по стълбището.

— В какво собствено се състои работата? — попитах.

— Това е работата около куфара.

— След половин час — казах. — И пуснете ме, моля ви, вие ми пречите.

— Да — съгласи се той. — Преча. Аз искам да преча. Моят разговор е бърз.

— Каква ти бързина — възразих. — Има време. След половин час. Или, да кажем, след час.

— Не, не, много ви моля веднага. Много зависи от това. И е бързо. Аз — на вас, вие — на мене. Край.

Бяхме вече в коридора на втория етаж и аз се съжалих.

— Добре, да отидем в моя апартамент. Само че хайде, по-бързо.

— Да, да, това ще бъде бързо.

Заведох го в своя апартамент, седнах до осквернената маса и викнах:

— Казвайте.

Но той не започна изведнъж. Отначало се огледа, надяваше се, че куфарът ще лежи някъде тук, на ачик.

— Няма го тук куфара — казах. — Хайде по-бързо.

— Тогава аз ще седна — каза той и седна в креслото ми. — На мен ми е много необходим този куфар. Колко искате за него?

— Нищо не искам. Докажете, че имате право над него, и той ще бъде ваш.

Луарвик Л. Луарвик поклати глава и каза:

— Не. Куфарът не е мой. На мен ми беше заповядано да намеря Олаф и да му кажа: „Дай това, което си взел. Комендант двеста двадесет и четири.“ Не зная какво означава това. Не зная какво е взел той. И после, през цялото време вие казвате: куфара. Това ме измами. Не куфар. Калъф. Вътре има прибор. По-рано аз не знаех. Когато видях Олаф, се досетих. Сега зная: Олаф не е убит. Олаф е умрял. От прибора. Приборът е много опасен. Угроза за всички. Всички ще бъдат като Олаф, или пък може — взрив. Тогава всички ще бъдат още по-зле. Разбирате ли защо трябва бързо? Олаф е глупак, той е умрял. Ние сме умни, ние няма да умрем. По-скоро давайте куфара.

Всичко това избърбори със своя безцветен глас, като ме гледаше подред ту с дясното, ту с лявото си око и немилостиво мачкаше празния си ръкав. Лицето му оставаше неподвижно, само от време на време се вдигаха и спускаха редиците му вежди. Аз го гледах и си мислех, че маниерите и граматиката му бяха останали предишните, но

ето че запасът от думи през последния половин час значително се беше увеличил. Разприказва се Луарвик.

— Кой сте вие? — попитах.

— Аз съм емигрант. Изгнаник. Жертва на политиката.

Да, разприказва се Луарвик. И какво ли ще изскочи оттук!

— Емигрант откъде? — попитах аз.

— Не трябва такива въпроси. Не мога да кажа. Чест. Никаква вреда за вашата страна.

— Откъде пристигнахте тук? От кой град?

— От близкия град. Не знам името му. Придружаваха ме.

— Кой?

— Не зная. Секретно. Също изгнаници.

— Вие искате да кажете, че сте член на тайно общество?

— Не мога да кажа. Чест. Трябва по-скоро. Може да загинат.

Колкото повече припираше, толкова по-малко бях склонен да бързам. Всичко ми беше ясно: той лъжеше и лъжеше страшно неумело.

— С какво пристигнахте тук? — попитах аз.

— Машина.

— Каква марка?

— Марка... Черна, голяма.

— Вие не знаете марката на своя автомобил.

— Не зная, той не е мой.

— Но вие сте механик — казах аз със злорадство. — Какъв, по дяволите, механик сте, а още и шофьор, ако не разбирате от автомобили?

— Дайте ми куфара, иначе ще стане нещастие.

— А какво ще правите с този куфар?

— Бързо ще го отнеса.

— Къде? Вие знаете, че лавина е затворила пътя.

— Все едно. Ще го отнеса по-далеч. Ще се опитам да го разреда.

Ако не успея, ще избягам. Нека лежи сам.

— Добре — казах аз и скочих от стола. — Да вървим.

— Как?

— С моя автомобил. Аз имам хубав автомобил. Ще вземем куфара, ще го откараме някъде по-далеч, ще го разгледаме.

Той не мръдна от мястото си.

— Защо стоите? — попитах. — Нали е опасно, трябва по-скоро...

— Не става така — каза той накрая. — Ще пробваме по друг начин. Не искате да дадете куфара, тогава продайте куфара. А?

— Тоест? — казах аз и отново приседнах на края на масата.

— Аз ще ви дам пари, много пари. Вие не сте на работа, вие сте в отпуск. Вие сте намерили куфара, аз съм го купил. Това е.

— И колко ще ми дадете? — попитах аз.

— Много. Колкото искате. Ето.

Той бръкна в пазвата си и измъкна тлъста пачка банкноти. Само веднъж съм виждал натурално такива пачки — в Държавната банка, когато водех там делото за фалшификация.

— Колко са? — попитах аз.

— Малко ли са? Тогава ето още.

Той бръкна в джоба на самото си, измъкна още една такава пачка и я хвърли пак на масата до мен.

— Колко пари има тук? — попитах.

— Какво значение има? — учуди се той. — Всичко е ваше.

— Много голямо значение има. Вие знаете ли колко пари има тук?

Той мълчеше, очите му ту се раздалечаваха, ту се сближаваха.

— Така. Не знаете. А откъде ги взехте?

Мои са.

— Престанете, Луарвик. Кой ви ги даде? Вие се появихте тук с празни джобове. Мозес, никой друг. Така ли е?

— Не искате ли парите?

— Вижте какво — казах аз. — Тези пари ги конфискувам, а вас ви привличам под отговорност поради опит за подкуп на длъжностно лице. Вие се натопихте в твърде неприятна история, Луарвик. Остава ви само едно: да говорите откровено. Кой сте вие?

— Взехте ли парите? — осведоми се Луарвик.

— Конфискувах ги.

— Конфискувах... добре — каза той. — А къде е куфарът?

И без да каже повече нито дума, той стана и се отправи към вратата. Взех парите и тръгнах след него. Ние минахме по коридора и се спуснахме по стълбището.

— Напразно не ми давате куфара — каза Луарвик. — Това няма да бъде полезно за вас.

— Не заплашвайте — напомних.

— Вие ще бъдете причина за голямо нещастие.

— Престанете да лъжете — казах аз. — Не искате да кажете истината — ваша работа. Но вие загазихте до уши, Луарвик, и помъкнахте след себе си Мозес. Сега няма да се отървете леко... Стоп! Не тук. Вървете след мен.

Хванах го за празния ръкав и го заведох в канцеларията. След това извиках хотелиера и в негово присъствие преброих парите и съставих акт. Хотелиерът също преброи парите — оказаха се повече от осемдесет хиляди, моята заплата за десет години честна служба — и подписа акта. Луарвик стоеше по-настрани и тромаво пристъпваше от крак на крак като човек, който иска колкото може по-скоро да си върви.

— Подпишете — казах аз и му подадох писалката.

Той взе писалката, внимателно я огледа и внимателно я остави на масата.

— Не — каза той. — Аз ще си вървя.

— Както искате — казах. — Това няма да измени вашето положение.

Той тутакси се обърна и излезе, блъскайки рамото си в касата на вратата. Ние със собственика се погледнахме.

— Защо е искал да ви подкупи? — попита собственикът. — Какво му е трябвало?

— Куфарът на Олаф, който е в касата ви... — Извадих ключа и отворих касата. — Ето този.

— Той струва осемдесет хиляди? — попита хотелиерът с уважение.

— Той навярно струва много повече. Тук има някаква тъмна история, Алек. — Аз прибрах парите в сейфа, отново заключих тежката вратичка, а актът пяхнах в джоба си.

Собственикът за малко да вдигне тлъстия си пръст и да каже нещо, но се отказа. Вместо това енергично потри тлъстата си гуша, кресна: „Кайса!“ — и излезе. Аз останах да седя зад кантонерката. Заех се да си припомням. Старателно прехвърлях в паметта си най-малките подробности, най-незначителните произшествия, на които бях

свидетел в този хотел. Стана ми ясно, че съм запомнил достатъчно много.

Аз помнех, че при първата ни среща Симоне беше облечен в сив костюм, а на вчерашната вечеринка дойде с виненочервен и копчетата му за ръкавели бяха с жълти камъчета. Спомних си, че когато Брюн крънкаше от чичо си цигари, той винаги ги измъкваше зад дясното си ухо. Помнех, че Кайса има малка черна бенка на дясната си ноздра, че дю Барнстокр винаги вдига кутрето си, като си служи с вилица; че ключът на моя апартамент прилича на ключа от апартамента на Олаф; и още много подобни дреболии. В цялото това бунище намерих само два бисера. Първо, спомних си как оная вечер Олаф, целият в сняг, стоеше напред хола със своя черен куфар и се оглеждаше, сякаш очакваше, че ще го посрещнат; и как погледна покрай мен закрития със завеса вход към половината на Мозесите; и как ми се стори, че завесата се полюшва, както можеше да се предположи, от течението. Второ, спомних си, че когато стоях на опашка пред душа, отгоре слизаха под ръка Олаф и Мозес...

Всичко това упорито ме навеждаше на мисълта, че Олаф, Мозес, а сега и Луарвик, са от една компания, при това тази компания не се стремеше да афишира, че са едно цяло. И ако си спомним, че намерих Мозес в стаята-музей съвсем близо до моя апартамент, пет минути преди да намеря на изцапаната си маса бележката относно гангстера и маниака; и ако си спомним, че златният часовник на Мозес беше подхвърлен — явно подхвърлен, а след това отново взет — в пътния сандък на Хинкус... И ако си спомним, че госпожа Мозес беше единственият човек може би, ако не се смята Кайса, който отсъствуваше от залата именно тогава, когато бяха вързали Хинкус като пашкул и бяха го пъхнали под масата... ако си спомним всичко това, то се получава прелюбопитна картина.

В тази картина добре се намества и заявлението на Хинкус, че са превърнали ловко единия от пътните му сандъци във фалшив багаж, и обстоятелството, че госпожа Мозес беше единственият човек, който е видял отблизо двойника на Хинкус.

Разбира се в картината оставаха още много бели и съвършено непонятни петна. Но в крайна сметка беше ясно разпределението на силите: Хинкус от една страна, а Мозесите, Олаф и Луарвик — от друга. И тогава ми дойде на ум, че аз, изглежда, напразно държа

Хинкус под ключ. Мозес може би мисли, че Хинкус досега се търкаля под масата. Ще погледаме как ще започне да се държи, когато Хинкус изведнъж се появи в столовата за закуска... За това, кой и как е вързал Хинкус, за това, кой и как е убил Олаф, реших засега да не мисля. Смачках бележките си, сложих ги в пепелницата и ги запалих.

— На храна, моля — пропищя някъде отгоре Кайса. — На храна, моля...

ГЛАВА 14

Хинкус вече беше станал. Той стоеше насред стаята със спуснати тиранти и изтриваше лицето си с голяма кърпа.

— Добро утро — казах аз. — Как се чувствувате?

Той наежено ме гледаше изпод вежди, лицето му беше малко подпухнало, но в общи линии изглеждаше напълно прилично. Нищо не беше останало у него от оня подлудял, изплашен пор, какъвто бях го видял няколко часа по-рано.

— Повече или по-малко — измърмори той. — Защо сте ме заключили тук?

— Имахте нервен припадък — обясних аз. Лицето му леко се изкриви. — Нищо страшно. Собственикът ви би инжекция и ви заключи, за да не ви безпокои никой. Ще дойдете ли да закусите?

— Ще дойда — каза той. — Ще закуся и ще се махна оттук по дяволите. И предплатата ще си взема. Ама че почивка в планината... — Той смачка и хвърли кърпата за лице... — Още една такава почивка и ще отидеш по дяволите. Без всякаква туберкулоза...

— Да — казах. — Не ви потръгна. Човек може само да ви съчувствува... Но ние пак ще поговорим за това...

Обърнах се и тръгнах към вратата.

— Нямам какво да разговарям за това! — със злоба викна той след мен.

В столовата нямаше още никого. Кайса подреждаше чиниите със сандвичи. Аз я поздравих, изгледах серия гримаси, изслушах серия кикотения и си избрах ново място — с гръб към бюфета и с лице към вратата, редом със стола на дю Барнстокр. Току-що бях седнал, когато влезе Симоне — в дебел пъстър пуловер, наскоро избръснат, със зачервени, подпухнали очи.

— Ама че нощ, инспекторе — каза той. — Аз и пет часа не съм спал. Нервите ми се разиграха. През цялото време ми се струваше, че мирише на мърша. Аптечна такава миризма, знаете ли, нещо като

формалин... — Той седна, избра си сандвич, после ме погледна. — Намерихте ли? — попита той.

— Зависи какво — отговорих.

— Аха — каза той и неуверено се изкикоти. — Видът ви не е добър.

— Всеки има такъв вид, за какъвто е достоен — обадих се аз и в тази секунда влязоха дю Барнстокрови. Те бяха свежи като краставички. Чичото се беше закичил с астра в бутониерата, благородните му бели къдри пухкаво сребрееха около плешивото теме, а Брюн беше както по-рано с очила и носът ѝ беше както по-рано нахално вирнат. Потривайки ръце, чичото се отпрати към своето място, като ме гледаше с очакване.

— Добро утро, инспекторе — нежно пропя той. — Какво ужасна нощ. Добро утро, господин Симоне. Не е ли истина?

— Привет — измърмори чедото.

— Бих пипнал коняк — каза Симоне с някаква тъга. — Но нали е неприлично, а? Или нищо?...

— А как са вашите работи, скъпи инспекторе — в очакване попита дю Барнстокр.

— Следствието попадна на следа — съобщих аз. — В ръцете на полицията е ключът. Много ключове. Цяла връзка.

Симоне отново щеше да се закикоти, но веднага направи сериозна физиономия.

— Вероятно ще се наложи да прекараме целия ден в къщи — каза дю Барнстокр. — Да се излиза, вероятно, не е разрешено...

— Защо пък? — възразих аз. — Колкото си искате. И колкото повече, толкова по-добре.

— Да се офейка, все едно, няма да ни се удаде — добави Симоне. — Свличане. Аз, разбира се, бих могъл да офейкам през скалите...

— Но какво? — попитах аз.

— Първо, от този сняг не бих могъл да се добера до скалите. А второ, какво ще правя там?... Слушайте, господа — каза той. — Хайде да се поразходим по пътя, да погледаме какво е станало там в „Гърлото от бутилка“...

— Вие няма ли да дойдете, инспекторе? — осведоми се дю Барнстокр.

— Не — казах аз и в този момент влязоха Мозесите. Те също бяха като краставички. Тоест мадам беше като краставичка... като праскова... като ясно слънчице. Що се отнася до Мозес, то тази стара ряпа така и беше си останала стара ряпа. Посръбвайки пътем от чашата и без да поздрави, той се добра до своя стол, плъсна се на седалката и строго изгледа сандвичите пред себе си.

— Добро утро, господа! — каза с кристален глас госпожа Мозес.

Погледнах Симоне. Симоне гледаше госпожа Мозес. В очите му имаше някакво недоверие. После той трескаво раздвижи рамене и се зае с кафето.

— Прелестно утро — продължаваше госпожа Мозес. — Така е топло, слънчево! Бедният Олаф, той не доживя до това утро!

— Всички ще отидем там — провъзгласи изведнъж дрезгаво Мозес.

— Амин — вежливо завърши дю Барнстокр.

Погледнах Брюн. Девојката стоеше настръхнала, напъхала нос в чашката. Вратата отново се отвори и се появи Луарвик Л. Луарвик, съпроводен от собственика. На лицето на собственика бе изписана скръбна усмивка.

— Добро утро, господа — каза той. — Позволете ми да ви представя господин Луарвик Луарвик, пристигнал при нас тази нощ. По пътя станала катастрофа и ние, разбира се, няма да му откажем своето гостоприемство.

Съдейки по вида на господин Луарвик Л. Луарвик, катастрофата ще да е била чудовищна и той много се нуждаеше от гостоприемство. Собственикът беше принуден да го хване за лакътя и буквално да го пъхне на моето старо място до Симоне.

— Много ми е приятно, Луарвик! — изхърка господин Мозес. — Тук всички сме свои, Луарвик, чувствайте се като у дома си.

— Да — каза Луарвик, като гледаше с едното си око мен, а с другото — Симоне. — Чудесно време. Истинска зима...

— Всичко това са глупости, Луарвик — каза Мозес. — По-малко приказвайте, повече яжте. Вие имате изтощен вид... Симоне, напомнете ми какво беше станало с този метрдотел? Струва ми се, беше изял нечие филе...

И тогава най-после се появи Хинкус. Той влезе и веднага се спря. Симоне се впусна отново да разказва за метрдотела и докато

обясняваше, че въпросният метрдотел не беше изял никакво филе, а тъкмо напротив, Хинкус стоеше на прага, аз го наблюдавах, като се стараех при това да не изпускам от очи и Мозесите. Гледах и нищо не разбирах. Госпожа Мозес похапваше сметана със сухарчета и възхитено слушаше умърлушения палавник. Господин Мозес наистина погледна Хинкус, но с пълно равнодушие и веднага отново се обърна към своята чаша. А ето че Хинкус не можеше да овладее лицето си.

Отначало видът му беше съвършено объркан, като че ли бяха го ударили с дърво по главата. След това на лицето му явно изби радост, фанатична някаква, той дори се заусмихва изведнъж съвсем по детски. А после злобно се озъби и пристъпи напред, като стискаше юмруци. Но той гледаше, за мое величайшо удивление, не към Мозесите. Той гледаше дю Барнстокрози: отначало с пълно объркване, после с облекчение и радост, а след това със злоба и някакво злорадство. В този момент той усети погледа ми, отпусна се и навел очи, се отправи към своето място.

— Как се чувствувате, господин Хинкус? — се осведоми дю Барнстокр, отзивчиво наведен напред. — Тукашният въздух...

Хинкус вдигна към него бесни жълти очички.

— Аз никак не се чувствувам — отговори той, сядайки. — А вие как се чувствувате?

Дю Барнстокр с изумление се отпусна на стола.

— Аз? Благодаря ви... — Той погледна отначало мен, после Брюн. — Може би аз някак съм ви обидил, засегнал...

— Не стана работицата! — продължаваше Хинкус, като си пъхаше с настървение салфетката в яката. — Провали се, а, старче?

Дю Барнстокр беше съвършено смутен. Разговорите на масата се прекратиха, всички гледаха към него и Хинкус.

— Право да ви кажа, аз се страхувам... — Старият фокусник явно не знаеше как да се държи. — Аз имах предвид изключително...

— Добре, добре, тури му пепел — отвърна Хинкус. Той взе с две ръце голям сандвич, края му пъхна в устата си, отхапа и без да гледа никого, се зае изцяло да работи с челюстите си.

— А да се постъпва проташки не бива! — каза изведнъж Брюн. Хинкус кротко я погледна и веднага отвърна очи.

— Брюн, дете мое... — каза дю Барнстокр.

— Р-разфучал се! — каза Брюн, като чукаше с вилица по чинията. — Трябва да се пиянствува по-малко...

— Господа, господа! — каза собственикът. — Всичко това са глупости!

— Не се безпокойте, Сневър — бързо каза дю Барнстокр. — Това е някакво малко недоразумение... Нервите са напрегнати...

— Разбрахте ли какво казвам? — попита страшно Брюн, насочвайки в Хинкус черните си очуляри.

— Господа! — решително се намеси собственикът. — Господа, моля ви за внимание! Аз няма да говоря за трагическите събития през тази нощ. Разбирам, да, нервите са напрегнати. Но, от една страна, разследването съдбата на нещастния Олаф Андварафорс се намира сега в сигурните ръце на инспектор Глебски. От друга страна, нас изобщо не бива излишно да ни нервира това обстоятелство, че се оказахме временно отрязани от външния свят...

Хинкус престана да дъвче и вдигна ръка.

— Нашите складове са пълни, господа! — тържествено продължи собственикът. — И аз съм убеден, че когато след няколко дни спасителната бригада се промъкне при нас през лавината...

— Каква лавина? — попита гръмко Хинкус, оглеждайки всички с кръглите си очи. — Що за дяволия?

— Да, простете — каза собственикът, като постави длан на челото си. — Съвсем забравих, че някои от гостите... Работата се състои в това, че вчера в десет часа вечерта снежна лавина запуши „Гърлото от бутилка“ и разруши телефонната връзка...

На масата се възцари мълчание. Всички дъвчеха и гледаха в чиниите си. Хинкус седеше с повиснала долна устна — видът му пак беше слисан. Луарвик Л. Луарвик меланхолично дъвчеше лимон, като отхапваше от него парчета заедно с кората. От тясната му брадичка се стичаше по самото жълт сок. Усетих, че ми изтръпват зъбите, отпих от кафето и обявих:

— Имам да добавя следното. Две неголеми банди от някакви мерзавци са избрали този хотел като място за разчистване на свои лични сметки. Предлагам на тези лица да прекратят всякаква дейност, за да не влошават и без това безнадеждното си положение. Напомням, че нашата откъснатост от външния свят е само относителна. Някой от присъстващите вече знае, че преди два часа аз се възползувах от

любезността на господин Сневър и пратих с пощенски гълъби донесение в Мюр. Сега всеки момент очаквам полицейски хеликоптер и затова напомням на лицата, замесени в престъплението, че своевременното признание и разкаяние могат значително да смекчат тяхната участ. Благодаря за вниманието, господа.

— Колко интересно! — възкликна възхитено госпожа Мозес. — Значи, сред нас има бандити? Ах, инспекторе, хайде, поне малък намек! Ние ще разберем!

Погледнах собственика. Обърнал към гостите огромния си гръб, Алек Сневър старателно изтриваше чашките, които стояха на бюфета.

Разговорът не се възобнови. Тихичко прозвънваха лъжичките по чаените чаши, шумно сумтеше над своята господин Мозес, като пронизваше с очи всеки подред. Никой не се издаде, но всички, които трябваше да помислят за своята съдба, мислеха. Аз бях пуснал в този курник хубавичък пор и сега трябваше да очаквам събития.

Пръв стана дю Барнстокр.

— Дами и господа! — каза той. — Аз приканвам всички честни граждани да се качат на ските и да направят малка разходка. Слънцето, чистият въздух, снегът и чистата съвест да ни бъдат опора и успокоение. Брюн, дете мое, да вървим.

Раздвижиха се столовете, гостите един след друг ставаха от масата и напущаха залата. Симоне предложи ръка на госпожа Мозес — очевидно всичките му нощни впечатления се бяха разсеяли под влиянието на слънчевото утро и жаждата от чувствени удоволствия. Господин Мозес измъкна иззад масата Луарвик Л. Луарвик, изправи го на крака и оня, като предъвкваше меланхолично лимона, се помъкна след него, преплитайки краката си.

На масата остана само Хинкус. Той ядеше съсредоточено, сякаш беше с намерение да се зареди задълго, да има запас. Кайса събираше съдовете, собственикът ѝ помагаше.

— Е, какво, Хинкус? — казах аз. — Ще поговорим ли?

— Във връзка с какво? — мрачно промърмори той, дояждайки яйцето, поръсено с пипер.

— Ами във връзка с всичко — казах аз.

— Нямаме какво да говорим — каза Хинкус мрачно. — Аз не знам нищо по това дело.

— По какво дело? — попитах аз.

— За убийството! За какво друго...

— Има още и дело „Хинкус“ — казах аз.

Той не отговори нищо. Дояде яйцето, преглътна, изтри се със салфетката и стана.

— Алек — казах аз на собственика. — Бъдете така добър, слезте долу и постойте в хола, където стояхте и вчера, разбирате ли?

— Разбирам — каза собственикът. — Ще бъде направено.

Той припряно избърса ръцете си в кърпата и излезе. Аз отворих вратата на билиардната и пуснах Хинкус напред. Той влезе и се спря върху ярките слънчеви квадрати — беше пхнал ръце в джобовете си и дъвчеше клечка. Взех един от столовете до стената, поставих го там, където грееше най-много, и казах: „Седнете“. Хинкус се забави за момент, но седна и веднага се смръщи; слънцето грееше в лицето му.

— Полицейски номера... — измърмори горестно той.

— Служба — казах аз и приседнах пред него на края на билиардната маса, в сянката. — Е, Хинкус, какво ви се е случило с Барнстокр?

— С какъв Барнстокр? Какво може да се случи между нас? Нищо не се е случило помежду ни.

— Заплашителната бележка вие ли сте му писали?

— Никакви бележки не съм писал. А жалба ще напиша. За изтезание на болен човек.

— Слушайте, Хинкус. След час-два ще прилети полицията. Ще долетят експерти. Бележката ви е в джоба ми. Да определят, че вие сте я написали, не им струва нищо. Защо се опъвате?

Той прехвърли с бързо движение сдъвканата клечка от единия край на устата си в другия. В залата Кайса гърмеше с чиниите и припяваше нещо с тънко фалшиво гласче.

— Нищо не знам за тази бележка — каза накрая Хинкус.

— Престанете да лъжете, Филин! — креснах аз. — Всичко за теб ми е известно! Ти загази, Филин. И ако искаш да си заслужиш член седемдесет и втори, дръж се за пункт „ц“. Чистосърдечно признание преди започването на официалното следствие... Е?

Той изплю сдъвканата кибритена клечка, бръкна в джобовете си и извади смачкан пакет цигари. След това поднесе пакета към устата си, със зъби измъкна цигара и се замисли.

— Е? — повторих аз.

— Бъркате нещо — отговори Хинкус. — Филин някакъв. Аз не съм Филин, аз съм Хинкус.

Скочих от билиардната маса и пъгнах под носа му пистолета.

— А това познаваш ли? А? Твоя ли е тази машинка? Говори!

— Нищо не знам — мрачно каза той. — Какво сте се лепнали за мен?

Аз се върнах към масата, сложих пистолета до себе си на сукното и запуших.

— Мисли, мисли — казах. — Бързо мисли, защото ще стане късно. Твоите приятелчета не успяха да дойдат навреме, защото стана свличането. А полицията ще бъде тук след час-два най-късно. Разбра ли каква е картината?

През вратата се промъкна Кайса и пропищя:

— Да ви дам нещо? Желаете ли?

— Вървете, вървете си, Кайса — казах аз. — Махайте се.

Хинкус мълчеше и съсредоточено шареше в джоба си, после извади кибритена кутия и запуши. Слънцето печеше върху му. На лицето му изби пот.

— Не улучи ти, Филин — казах аз. — Сбърка божата дарба със занаятчийството. Какво си се залепил за Барнстокр? Нима са ти заповядали него да държиш на мушка? Мозес! Мозес трябваше да държиш! Будала с будала, аз теб и за чистач не бих те взел, камо ли пък такова поръчение да ти дам... И твоята сган ще ти припомни това. Така че сега, Филин...

Той не ми даде да завърша поучението. Аз седях на края на билиардната маса, провесил единия си крак, а другия бях опрял на пода, пуших си и при това, глупак такъв, самодоволно разглеждах струйките дим в слънчевия лъч. А Хинкус седеше на стола на две крачки от мен и изведнъж се наклони напред, хвана ме за провесения крак, с все сила го дръпна към себе си и остро го извъртя. Недооценил бях аз Хинкус, право да си кажа, не бях го оценил. Смъкна ме от билиардната маса и аз с всичките си деветдесет килограма, по мутра, по корем, по колене се сгромолясах на пода.

За това, което се е случило по-нататък, мога само да предполагам. Накратко казано, примерно след минута дойдох на себе си и открих, че седя на пода, опрян на билиардната маса, брадата ми беше разбита, два зъба ми се клатеха, от челото течеше кръв в очите

ми, а дясното рамо ме болеше непоносимо. Хинкус се търкаляше наблизко, а над него, като св. Георги Победоносец над поваления змей, се възвишаваше ухилилият се героически Симоне, който държеше в ръката си най-дългата и най-тежката щека. Аз изтрих кръвта от челото си и се надигнах. Олюлявах се. Искаше ми се да легна на сянка и да заспя. Симоне се наведе, вдигна от пода пистолета и ми го подаде.

— Имате късмет, инспекторе — каза той сияещ. — Още секунда и той би ви разбил главата. Къде ви улучи? В рамото?

Кимнах. Дъхът ми беше спрял и не можех да говоря.

— Почакайте — каза Симоне и изскочи в столовата, като хвърли върху билиардната маса парчето от щеката.

Обиколих масата и седнах в сянката така, че да виждам Хинкус. Хинкус все още лежеше неподвижно. Какъв дявол, а нали като го погледнеш — можеш да го помислиш за сополанко... Да, джентълмени, това е истински гангстер, от най-добрите чикагски традиции. И откъде ли само се намират в нашата добропорядъчна страна? И като си помисля само — нали Згут има същата заплата, каквата и аз. А него трябва да го позлатят!... Извадих носната кърпа от джоба си и внимателно попих ожуленото място на челото.

Хинкус започна да стене, размърда се и се опита да седне. Все се държеше за главата. Симоне се върна с гарафа вода. Взех от него гарафата, как да е се примъкнах до Хинкус и полях лицето му. Той заръмжа и откъсна едната си ръка от темето. Физиономията му беше пак зеленикава, но сега това се обясняваше с естествени причини. Симоне приклепна до него.

— Надявам се, че не съм се престарал? — загрижено каза той.

— Нищо, старче, всичко е наред... — Аз вдигнах ръка да го потупам по рамото и застанах от болка. — Сега ще го притисна до стената.

— Да изляза ли? — попита Симоне.

— Не, май е по-добре да останете. А то иначе може той мене да притисне до стената. Донесете още вода... в случай на припадък.

— И бренди! — ентузиазира се Симоне.

— Правилно — казах аз. — Ние бързо ще го оправим. Симоне донесе още вода и бутилка бренди. Разтворих устата на Хинкус и налях в нея половин чаша алкохол. Още половин чаша, неразредена, изпих сам. Симоне, запасен с трета чаша, ни с нас за компания. После

преместихме Хинкус до стената, опряхме го с гръб към нея, аз отново го залях с вода от гарафата и два пъти го ударих по бузите. Той отвори очи и започна шумно да диша.

— Още коняк? — попитах.

— Да... — пресипнало въздъхна той.

Дадох му още коняк. Той се облиза и решително каза:

— Какво казахте относно член седемдесет и втори „ц“?

— Там ще стане ясно — казах аз.

Той заклати глава и се намръщи.

— Не, така няма да стане. На мен доживотният и без друго ми е осигурен.

— Под следствие ли сте? — попитах.

— Точно така. Сега имам само един интерес: да отърва въжето. И между впрочем имам всички шансове — към Олаф нямам никакво отношение, сам знаете, а тогава какво остава? Незаконно носене на оръжие. Глупости, ще трябва да се доказва още, че аз съм го носил...

— А нападение на инспектор от полицията?

— За това и става дума! — каза Хинкус, като опипваше внимателно темето си. — Според мен такова нападение не е имало, а е имало истинско чистосърдечно признание преди началото на официалното следствие. Какво е вашето мнение, шефе?

— Признание още не е имало — напомних аз.

— Ей сега ще има — каза Хинкус. — Но в присъствието на този физик-химик обещаваме ли, шефе? Член седемдесет и втори „ц“ — обещаваме ли?

— Добре — казах аз. — За начало ще смятаме, че е имало кавга на лична почва под влияние на алкохола. Тоест, ти си бил под влияние на алкохола, а аз съм те вразумявал.

Симоне зацвили.

— А аз какво? — попита той.

— А вие сте ми помогнали да се справя... Хайде, да престанем с приказките. Разказвай, Филин. И ще видиш какво ще стане, ако една думичка излъжеш. Ти ми разклати два зъба, негоднико!

— Значи така — започна Хинкус. — Мен ме насади тук Шампиона. Чували ли сте за Шампиона? Как да не сте чували...

Ето какво било. Шампиона. Аз дори примижах — така ми се прииска да бъде някъде на сто мили оттук, например в кабинета си,

вонящ на червен восък, или в къщи в столовата с избелелите сини тапети. И защо не ми се е седяло у дома? Завидях на бабините деветини, дето ги разправяше старото магаре Згут — природа, казва, покой, еделвайсова настойка... Насладих се на покой. Шампиона — нали това е „Светлосиният пречупен кръст“, а „Светлосиният пречупен кръст“ — това навярно е сенаторът с очи като белтъци. Смутно време, странно време. Сега лесно няма да се оправиш докъде е политиката, докъде е престъпността, докъде — правителството. Е, и какво трябва да прави честният полицай? Добре, нека честният полицай си върши работата.

— Та така — продължи Хинкус. — Преди година се примъкна в нашата компания един тип. Как дойде при нас, не знам, и истинското му име също не знам. Наричаха го Велзевул. Той работеше най-трудните и тежки работи. Например той работи с Втора национална банка, нали помните това дело? Или, да кажем, той задигна (бронираната кола със златните ключета — и това пак сте длъжни да помните, шефе... Изобщо Велзевул работеше красиво, чисто, но изведнъж реши да го върже. Защо — не знам, но нашият Велзевул си показва ноктите. И нас ни насадиха, кой където трябва, да му пресечем пътя. Да го засечем, да го вземем на мушка и да свирнем на Шампиона... Ето че аз го засяхох и това е цялото ми чистосърдечно признание...

— Така — казах аз. — Е, и кой тук при нас е Велзевул?

— Точно тук и не улучих, шефе. Вие ми отворихте очите, а аз се бях заблудил с този фокусник, с Барнстокр. Първо, гледам — магически вещици, разни фокуси. А второ, помислих си: ако Велзевул поиска да се маскира като някого, то като кого? За да няма излишен шум... Ясно — като фокусник!

— Нещо бъркаш — казах аз. — Фокуси, добре. Но нали Барнстокр и Мозес са като небето и земята. Единият е слаб, дълъг, а другият — тлъст, набит.

Хинкус махна с ръка.

— Аз различно съм го виждал — и тлъст и тънък. Никой не знае какъв е естественият му вид... Това би трябвало да разберете, шефе. Велзевул — той нали не е обикновен човек. Той има власт над нечистата сила...

— Започна да плещиш глупости — казах аз предупредително.

— Правилно — съгласи се Хинкус. — Разбира се, никой няма да повярва, ако сам не е видял... А ето например жена му, с която той ходи — каква е тя според вас, шефе? А нали със собствените си очи видях как тя изкърти касата и я носеше по корнизата. Под мишница я носеше. А тогава беше мъничка, слабичка, ни това, ни онова, дете, момиченце, като Барнстокровата девойка... а ръчищата й...

— Филин — казах аз. — Престани да лъжеш.

Хинкус отново махна с ръка и щеше да се натъжи, но впрочем изведнъж се оживи.

— Е добре — каза той. — Да кажем, че лъжа. — Но ето аз сега, извинявам се, вас с голи ръце ви тръшнах, шефе, а нали вие сте едър мъж, ловък... Та сам помислете кой би могъл по такъв начин да ме върже и да ме пъхне под масата?

— Кой? — попитах аз.

— Тя! Сега се усещам как е станало всичко. Той ме е познал, запомнил ме е. И когато е видял, че стоя на покрива и жив от къщата няма да го пусна, той е насъскал по мен своята, тази... По мой образ я е насъскал... — В очите на Хинкус се появи предишният ужас. — Пресвета майко, седя си аз там, а то стои пред мен, тоест аз сам стоя — гол, покойник и очите ми изтекли... Как ли не издъхнах от страх — не знам. Пия, а не се напивам — сякаш го изливам на земята... Той, види се, беше решил: или да ме подлуди, или да ме сплаши до загубване на съзнание, та да изчезна вдън земя. А когато видя, че не става, е, няма какво да се прави, тогава той и сила употреби.

— А защо просто не те е пречукал? — попитах аз. Хинкус затреса плава.

— Не. Това той не може. Тогава цялата му чародейка сила ще пропадне, ако погуби човешки живот. Това всички го знаем, още... Ами нима някой би посмял да го преследва, ако не беше така?

— Е, да допуснем — казах аз някак неуверено.

Пак нищо не разбиха. Хинкус беше несъмнено луд. Но неговата лудост си имаше своя логика. В рамките на тази лудост всички краища се връзваха и дори сребърните куршуми имаха своето място в общата картина. И всичко това някак странно се преплиташе с действителността. Касата на Втора национална банка действително беше изчезнала по най-загадъчен начин, беше се „стопила във въздуха“, както казваха, разперили в недоумение ръце, експертите и

единствените следи, които водеха навън от помещението, водеха към корнизата. А свидетелите по ограбването на бронираната кола, сякаш се бяха сговорили, упорито твърдяха под клетва, че всичко е започнало с това — някакъв човек сграбчил бронираната кола отдолу и я обърнал настрана... Дявол знае как да се разбира това.

— А защо те са останали в хотела? — попитах аз. — Тебе те вързаха, а те останаха...

— Това аз не знам — призна си Хинкус. — Това аз сам не разбирам. Като видях сутринта Барнстокр, направо изумях. Защото си мислех, че отдавна и следа от тях не е останала. Тфу, не е Барнстокр, разбира се... Но аз мислех тогава, че е Барнстокр... В общи линии, Велзевул е тук, а защо е останал тук, това аз не знам. Може би не може да се промъкне през лавината. Той, макар че е магьосник, не е господ-бог. Да лети, например, не може, това вече е съвсем известно. През стени да преминава — също... Наистина, ако се помисли, тази неговата жена — или която и да е тя — всяка преграда би могла да разруши като нищо...

Аз се обърнах към Симоне.

— Е — рекох, а какво ще каже по този повод науката?

Лицето на Симоне ме учуди. Физикът беше много сериозен.

— В разсъжденията на господин Хинкус — каза той — има в крайна сметка един твърде интересен детайл. Неговият Велзевул не е всемогъщ. Чувствувате ли това, инспекторе? То е много важно. И много странно. А ми се струва, че във фантазията на тези тъмни, невежествени хора не може да има никакви закони и ограничения.

— Но те съществуват!

— Е, да речем, Шампиона не можем да наречем тъмна и невежествена личност. — Абсолютен гад, фашист. Хитлерист. Фюрерът също не беше глупак. Е, и този...

— Точно така!... — подхвана Хинкус. — Шампиона е отракан момък, разбира от обноси. Той до майската бъркотия се ръкуваше със сенаторите, на разни приеми ходеше, едва ли не и при самия президент... Ами и сега... Парици. Той не ги жали.

Изведнъж се запъна, отмести очи и пхна в устата си палец. Ние почакахме малко, после Симоне попита:

— А как, собствено, беше убит Олаф?

Хинкус извади палеца от устата си и каза решително:

— Това аз не знам. За Олаф нищичко не знам, шефе. Като на светия дух говоря. — Той притисна ръка към сърцето си. — Мога само да кажа, че Олаф не е наш, и ако действително го е претрепал Велзевул, то не разбирам... Велзевул не трябва да убива хора. — Какво — той враг на себе си ли е, що ли?

— Така, така, така — каза Симоне. — А как все пак е бил убит Олаф, инспекторе?

Аз накратко му изложих фактите: за заключената отвътре врата, за извитата шия, за петната по лицето, за аптечната миризма. Докато разказвах, не изпусках Хинкус от поглед. Хинкус слушаше, настръхваше, очите му играеха и накрая той умолително поиска още глътчича. На мен ми беше ясно, че всичко това е ново за него и го плаши и го кара да трепери. А Симоне съвсем помрачня. Очите му станаха блуждаещи, оголиха се жълтеникавите му зъби-лопати. Дослушвайки разказа ми, той тихичко изруга. Повече нищо не каза. Мислеше.

Аз го оставих да размишлява и отново се заех с Хинкус.

— А как все пак ти, Филин, го проследи? Ти не си знаел от по-рано как ще изглежда той...

Хинкус самодоволно се усмихна.

— Това ние също го умеем — каза той. — Не по-лошо от вас, шефе. Първо, Велзевул навсякъде мъкне със себе си своя кован сандък. На мен ми оставаше едно — да разпитам накъде е отпътувал този сандък. Второ — на парите си той не знае сметка. Където и да е отишъл, там само за него се и говори... Изобщо, проследих го аз, зная си работата...

— И при това през цялото време тази жена е с него — казах аз замислено.

— Не — каза Хинкус. — Жената — това, шефе, не е задължително. Когато трябва да отиде по работа, той отнякъде я изнамира. Пък и тя изобщо не е жена, също нещо като таласъм. Къде се дява, когато я няма — това никой не знае.

Тогава се хванах, че аз, солидният, опитният инспектор, стоя тук и с пълната сериозност обсъждам с побъркания бандит всякакви приказки относно таласъми, чародеи и магьосници. Виновно се огледах за Симоне и открих, че физикът е изчезнал, а вместо него на вратата, опрян на касата, стои собственикът с винчестер под

мишницата и си спомних всичките му намеци, всичките тези разговорчета относно зомби, спомних си тлъстия му показалец, извършващ многозначително движение. Още повече се засрамах, запалих цигара и с нарочна строгост казах:

— Така. Стига за това. Ти виждал ли си някога по-рано този едноръкия?

— Кого? А, този, който ядеше лимони... Не, за първи път. А какво?

— Нищо — казах аз. — Кога трябва да пристигне Шампиона?

— Впрочем, аз го чаках... Сега разбирам — лавина...

— А на какво разчиташе, глупако, като ме нападна?

— А какво можех да направя? — каза Хинкус с мъка. — Аз съм човек известен, доживотният ми е обезпечен. Ето че и реших: ще му взема пистолета, ще чукна когото трябва, а самият аз ще се промъкна към лавината... Нали Шампиона сега също не спи, шефе. Не само полицията има хеликоптери...

— Колко човека трябваше да дойдат с Шампиона?

— Не знам. Не по-малко от трима. Но, разбира се, най-отбрани...

— Така — казах аз. Всичко това съвсем не ми се харесваше, но предстоеше още да разпитам Мозес и продължих: — Хайде, бързичко изброй всички акции, в които е участвувал Велзевул.

Хинкус с готовност се зае да свива пръсти един по един:

— Краймонското препращане — едно, Втора Национална — две, златната бронирана кола — три... Сега по-нататък... Архивите на Гренхайм, Валската изложба...

— Архивите на Гренхайм?

— Да. Че какво?

По това дело знаех малко и съвсем не очаквах, че тук ще е замесен Шампиона. Грейнхайм беше събрал голяма картотека от нацистки престъпници, укрили се след 1945 година в нашата страна, това дело беше напълно политическо и в Управлението бяха убедени, че сенаторът Голденвасер е организирано ограбването, макар че никакви улики срещу него, както винаги, нямаше. Но Шампиона... Впрочем, ако се отчете: че Шампиона всъщност не е Шампиона, а бившият хауптштурмфюрер от СС Курт Швабах, скрил се у нас... И все едно...

— За кой дявол са му били на Шампиона тези архиви?

— Това аз не знам — каза Хинкус вече несъмнено искрен. — Той помълча. — Трябва да се разбере, политика. У нас на мнозина не се харесва тази политика, ама с Шампиона не може да се спори.

— А къде беше ти през май миналата година?

Хинкус се замисли, спомни си, след това хитро се озъби и заплаши с палец.

— Не, шефе. Няма да я бъде тая, шефе. В тази бъркотия аз не съм участвувал. Тук просто ми потръгна — бях опериран, лежах, нищо не знам. Мога да докажа...

За минута ние мълчаливо се гледахме един друг.

— Ти в „Светлосиният пречупен кръст“ членуваш ли?

— Не — обади се той. — Какво ли не съм видял там, в този „пречупен кръст“? С политика ние никога не сме се занимавали...

— А Велзевул членуваше ли?

— Откъде да знам? Аз ви казах, с политика ние...

— Кой уби Кьониг? Велзевул?

— Какъв Кьониг? А, този профсъюзния деятел... Не, Велзевул не го е убивал. Тук всичко е наопаки. Заради този Кьониг, казват, Велзевул и Шампиона се сдърпали. Сам аз не съм видял и не съм чул, но момчетата разказваха, че Шампиона искал да пусне Велзевул на тази работа. Но Велзевул е нащрек. Той да убива — за себе си му е по-мило... Дума след дума, казват, и се явила между тях пукнатината.

— Голденвасер знаеше ли за Велзевул?

Хинкус сви устни, огледа се за хотелиера и каза с тих глас:

— Знаете ли, шефе, напразно вие са хващате за това. Не е за нас двамата тази работа. — Аз съм честен крадец, вие — доносчик, помежду си винаги ще се сговорим и колкото ми дадат, толкова и ще излежа. А за такива работи ние с вас по-добре да знаем по-малко. Не ни засяга това нас, шефе. Опасно е. И за мен, и за вас. Тъмна работа.

Каналията беше прав.

— Добре, ставай — казах аз и не без труд се повдигнах сам. — Да вървим, ще те заключа.

Като простенваше и пъшкеше, Хинкус също стана. Ние със собственика го поведохме надолу по задното стълбище, за да не се срещне с никого. В кухнята все пак срещнахме Кайса и тя, като ме видя, писна и се скри зад печката.

— Недей пицця, глупачка такава! — й каза строго собственикът.
— Гореща вода пригответи, бинтове, йод... Тук, Петер, в килера.

— Е, да! — захленчи Хинкус. — Филин под ключ, а оня си ходи на свобода, никакви улики против него няма... Не е хубаво, шефе, несправедливо е... Аз съм ранен и кратуната ме боли...

Не поведох разговор с него, заключих вратата и пъхнах ключа в джоба си. Огромно количество ключове се беше натрупало в джоба ми. Още два часа, помислих си, и всички ключове, които има в хотела, ще трябва да мъкна със себе си.

След това отидохме в канцеларията, Кайса донесе вода и бинтове и собственикът се зае да ме обработва.

— Какво оръжие има в хотела? — попитах го аз.

— Винчестер, две ловджийски със сачми. Пистолет...

— Н-да — казах аз. — Маловато.

Със сачми срещу картечници. Дю Барнстокр срещу отбрани главорези. А те няма и с престрелка да се занимават, знам го аз Шампиона — ще хвърлят от хеликоптера нещо запалително и ще застрелят всички на чистото поле като патици...

— Докато вие бяхте горе — съобщи собственикът, като ловко омотаваше челото ми около цицината — тук при мен се яви Мозес. Сложи на масата чувалче с пари — именно чувалче, аз не преувеличавам, Петер — и поиска да поставя всичко това веднага в касата. Той, видите ли, счита, че при това положение на работите, неговото имущество се намира в сериозна опасност.

— А вие? — попитах.

— Тук малко се изпуснах — призна си собственикът. — Не съобразих и изтърсих, че ключовете от касата са у вас.

— Благодаря ви, Алек — казах аз печално. — Ето, че сега ще започне ловът за полицейския инспектор...

Ние помълчахме. Собственикът ме обвиваше с бинтове, мен ме болеше, направо ми се повдигаше от болка. Навярно тази измет ми е строшила ключицата. Радиото хъркаше и пукаше, предаваха местните новини. За лавината в „Гърлото от бутилка“ не беше казана нито дума. След това хотелиерът се отдръпна крачка назад и критически огледа делото на своите ръце.

— Да, така ще бъде достатъчно прилично — каза той.

— Благодаря — казах аз.

Той взе легена и делово се осведоми:

— Кого да ви пратя?

— По дяволите — казах. — Искам да спя. Вземете винчестера, сядайте в хола и стреляйте по всеки, който се приближи до тази врата. На мен ми е необходимо поне час да поспя, иначе ей сега ще падна. Проклети вампири. Вонящи таласъми.

— Аз нямам сребърни патрони — кротко напомни собственикът.

— Стреляйте с оловни, дявол да ви вземе. И престанете да разпространявате тук вашите суеверия! Тази банда ме води за носа, а вие им помагате... Има ли капаци на прозорците?

Собственикът остави легена, мълчаливо се приближи до прозореца и спусна железните щори.

— Така — казах аз. — Добре... Не, не палете лампата... И ето какво още, Алек. Поставете някого... Симоне или онази девойка... Брюн... нека наблюдават небето. Обяснете им, че работата е на живот и смърт. Щом се появи някой хеликоптер, нека вдигнат тревога...

Собственикът кимна, взе легена и тръгна към вратата. На прага се спря.

— Искате ли моя съвет, Петер? — каза той. — По следния.

— Е?

— Дайте им този куфар и нека се махат от нас с него право в своя ад, откъдето са излезли. Нима не разбирате: единственото нещо, което ги държи тук — това е куфарът...

— Разбирам — казах аз. — Все нещичко разбирам. И именно затова ще разстрелям със сребърни куршуми всяка сволоч, която се опита да вземе от мене куфара. Ако видите Мозес, предайте му това. Можете да не смекчавате израза. Толкова. Вървете и ме оставете намира.

ГЛАВА 15

Навярно това беше служебно провинение. Не чаках помощ от никого, а гангстерите можеха да налетят всяка минута. Можех да разчитам само на това, че на Шампиона сега не му е до Велзевул. Натъквайки се вчера вечер на лавината, той би могъл да се изплаши и в бързината да извърши глупости — от рода на опит да открадне хеликоптер от Мюрското летище. Знаех, че полицията отдавна преследва този бандит, особено след миналогодишния майски метеж, и надеждата ми имаше известни основания. Освен това просто не можех да се държа на нозе. Проклетият Филин ме беше довършил. Разгърнах вестници и някаква отчетност пред касата, придвижих кантонерката към стената, а самият аз легнах, поставяйки пистолета близо до себе си. Заспах мигновено, а когато се събудих беше вече дванайсет и нещо.

На вратата тихо, но настойчиво чукаха.

— Кой е? — креснах аз, припряно напипвайки дръжката на пистолета.

— Аз съм — обади се гласът на Симоне. — Отворете!

— Какво, хеликоптер ли?

— Не. Но трябва да поговорим. Отворете.

Скърцайки със зъби от болка, аз се надигнах — отначало на четири крака, а след това, като се опирах на касата, на два. Рамото ме болеше ужасно. Бинтът беше паднал на очите ми, брадата ми беше подута. Запалих лампата, отместих кантонерката от вратата и превъртях ключа. След това отстъпих, като държах пистолета готов.

Симоне имаше тържествен и делови вид, макар че усещах в него някаква възбуда.

— Охо! — каза той. — Вие тук сте като в крепост. И напразно: никой не се кани да ви напада.

— Това не зная — казах мрачно.

— Да, вие тук нищо не знаехте — каза Симоне. — Докато дремехте, инспекторе, аз свърших заради вас цялата ви работа.

— Ама какво говорите? — казах аз язвително. — Нима Мозес е вече с белезници, а съучастничката му е арестувана?

Симоне се намръщи.

— Няма никаква необходимост от това — каза той. — Тук всичко е много по-сложно, отколкото вие мислите, инспекторе.

— Само не ми разправяйте за вампири — помолих аз, като сядах на стола до касата.

Симоне се усмихна.

— Никакви вампири. Никаква мистика. Истинска научна фантастика. Мозес не е човек, инспекторе. Тук нашият домакин се оказа прав. Мозес и Луарвик не са земни хора, не са хора.

— Те са дошли при нас от Венера — казах аз разбиращо.

— Това не зная. Може би от Венера, може би от друга планетна система, може би от съседното пространство... Те не казват. Важното е, че не са хора. Мозес се намира на Земята вече около година. В земните работи той, естествено, не е могъл да се справи. Първите, с които се е срещнал, били гангстери. И те го използвали за свои цели... В края на краищата Мозес разбрал това. А като разбрал, решил незабавно да бяга и избягал. Луарвик е нещо като пилот, той води прехвърлянето оттук. Те трябвало да тръгнат вчера в полунощ. Но в десет часа вечерта се случила някаква авария, нещо се взривило в апаратурата им. В резултат — свличането и на Луарвик се наложило да се добери дотук на двата си крака... Трябва да им се помогне, инспекторе. Това просто е наше задължение.

Аз го гледах и унило си мислех: страшно много луди има в това дело. Ето още един луд.

— Накратко казано, какво искате от мене?

— Дайте им акумулатора, Петер — каза Симоне.

— Какъв акумулатор?

— В куфара има акумулатор. Енергия за техните работи. Олаф не е убит. Той въобще не е живо същество. Той е робот. И госпожа Мозес също. Това са работи, нужна им е енергия, за да могат да функционират. В момента на взрива е разрушена тяхната енергийна станция, прекратило се е предаването на енергия и всички техни работи в радиус от сто километра са се оказали в опасност. Някои вероятно са успели да се включат в своите портативни акумулатори. Госпожа Мозес е била включена към акумулатора от самия Мозес... а

аз, ако си спомняте, я помислих за мъртва. А ето че Олаф, който знае защо, не е успял да се включи...

— Аха — казах аз. — Не успял да се включи, паднал, ама така ловко, че си извъртял шията. Извъртял я, разбирате ли, на сто и осемдесет градуса...

— Напразно се подигравате — каза Симоне. — Това у тях са квазиагонически явления. Извъртят се ставите, напрягат се псевдомускулите... Аз така и не успях да ви кажа: на госпожа Мозес също беше извъртяна шията.

— Е добре — казах аз. — Квазимускули, псевдовръзки... Вие не сте дете, Симоне, ако се използва арсеналът на мистиката и фантастиката, може да се обясни всяко престъпление, и то винаги ще бъде логично.

— Очаквах това възражение, Петер — каза Симоне. — Всичко може лесно да се провери. Дайте им акумулатора и те във ваше присъствие отново ще включат Олаф.

— Няма да стане — казах аз изведнъж.

— Защо? Вие не вярвате — предлагат ви се доказателства.

Хванах своята бедна бинтована глава. Защо ли слушам този бърборко? Трябва да му дам в ръцете винтовка и да го подгоня към покрива, като добър гражданин е длъжен да съдействува на закона. А Мозесите да запра в мазето. Мазето е бетонно, ще издържи на пряко попадение. И Барнстокрови там, и Кайса. И ще се държим.

— Еднакво мълчите? — каза Симоне. — Да бяхте казали нещо?

Но аз нямах какво да кажа.

— Не съм учен — бавно проговорих. — Аз съм полицейски чиновник. Извънредно много лъжи се усукаха около този куфар... Почакайте, не ме прекъсвайте. Аз не ви прекъсвах. Аз дори ви слушах с интерес. Готов съм да проверя всичко това. Моля. Нека Олаф и тази жена да са работи. Толкова по-зле. Такива страшни оръжия в ръцете на гангстерите — опази боже! А ако можех, с удоволствие бих изключил и госпожа Мозес също. А вие предлагате на мен, на полицаия, да зърна на гангстерите оръдията за престъпление! Разбирате ли какво излиза?

Симоне изпадна в затруднение и се почука по темето.

— Слушайте — каза той. — Ако гангстерите нападнат, край за всички ни. Нали вие излъгахте за пощенските гълъби? Не може да се

разчита на полицията. А ако помогнем на Мозес и Луарвик да избягат, поне съвестта ни ще бъде чиста.

— Само вашата ще си бъде чиста — казах аз. — А моята ще бъде опетнена цялата. Със собствените си ръце полицаят помага на бандитите да избягат.

— Те не са бандити! — каза Симоне.

— Те са нещо по-лошо от бандити! — казах аз. — На вас известно ли ви е, че те са ограбили архива на Гренхайм? Вие какво, за нацистите ли сте?

— Известно ми е — каза Симоне. — Мозес всичко ми разказа. Шампиона е дясна ръка на сенатора Голденвасер, началник на неговите щурмоваци. През май миналата година, когато този негодник замисли метежа, Шампиона е бил един от главните организатори, едва не го пипнали войниците, но там се намесил Мозес. Той нищичко не разбирал от нашите работи... пък и сега не разбира... Решил, че това не е преврат, а народно въстание, измъкнал Шампиона и още двама мерзавци и убедил сам себе си, че има работа със солта на земята, с цвета на човечеството... Ето тогава те са се прилепили към него, като пиявици...

— С това ще се оправя съдът — казах аз хладно Симоне се облегна на гърба на стола и ме погледна.

— Обаче вие сте порядъчен дръвник, инспектор Глебски — каза той. — Не очаквах.

— Дръжте си езика — казах аз. — Вървете и се заемете със своите работи. Какво имате там по програма? Чувствени удоволствия?

Симоне започна да хапе устната си.

— Ето ти на тебе и първи контакти — измърмори той. — Ето ти тебе и среща на два свята. Това ли пък трябваше — да прелетиш на Земята дявол знае от къде и да срещнеш гангстери, а в края на краищата такъв пазител на закона, какъвто сте вие, Петер.

— Оставете ме на мира, Симоне — казах аз злобно. — И излезте оттук. Вие ми досаждате.

Той се надигна и тръгна към вратата. Главата му беше отпусната, плещите — прегърбени. На прага той се спря и каза полуобърнат към мен:

— Вие ще съжалявате за това, Глебски. Ще се срамувате, много ще се срамувате.

— Възможно е — казах аз сухо. — Това е моя работа... — Между впрочем, вие умеете ли да стреляте?

— Да.

— Това е добре. Вземете от собственика пушка и идете на покрива. Възможно е на всички нас скоро да ни се наложи да стреляме.

Той излезе мълчешком. Аз внимателно погладих подпухналото си рамо. Ама и отпуск. И как ще свърши всичко — не е ясно. Дявол да го вземе, няма те действително са пришълци? Много точно съвпада всичко... „Вие ще се срамувате, Глебски...“ Какво пък, може би и това да стане. Какво да се прави? Макар че в общи линии за мене каква разлика има пришълци ли са или не? Къде е писано, че на пришълците се разрешава да грабят банки и да участвуват в антиправителствени заговори? На земните жители, видите ли, не се разрешава, а те — може... Добре. Какво все пак трябва да правя?

За всеки случай вдигнах телефонната слушалка. Нищо. Мъртва тишина. Все пак животно е този Алек. Като че ли не е могъл да се запаси с аварийна сигнализация. Търгаш, само знае да скубе пари от клиентите...

Отново почукаха на вратата и аз отново припряно стиснах парабела. Този път ме почете с вниманието си сам господин Мозес със собствената си персона — той таласъмът, той — венерианецът, той — старата ряпа с неизменната чаша в ръка.

— Седнете до вратата — казах. — Ето стол.

— Аз мога и да постоя — избоботи той, като ме гледаше изпод вежди.

— Ваша работа — казах. — А какво обичате?

Още по-озверен, той отпи от чашата.

— Какви доказателства още ви трябват? — попита той. — Вие ни погубвате. Всички разбират това. Всички, освен вас. Какво искате от нас?

— Които и да сте — казах аз, — вие сте извършили ред престъпления. И ще отговаряте за тях.

Той пое шумно въздух през носа си и седна на стола.

— Аз съм само година на Земята — каза той. — И само преди два месеца за първи път разбрах, че помагам на отцепници и убийци. Да, помагах им. Аз отварях каси, нападах банки, грабех златни товари. Аз им помогнах да ограбят архива. Аз спасих престъпниците от

възмездие. Повярвайте ми, не знаех какво правя. Мислех, че тези гангстери-политици и политици-гангстери водят борба за социална справедливост. Смятах сенатора Голденвасер за вожд на революцията, а той се оказа бесен човеконенавистник и лакей на финансовите тузове. Считах Шампиона за герой, а той се оказа организатор на масови изстребления на жени и деца в десетки страни и инициатор на политически убийства в тази страна. Аз смятах Филин и неговите приятели... Нали ги смятах за идейни борци. Разбирам, че моите грешки ви струваха скъпо, но едва разбрах всичко... При пръв удобен случай избягах. Ако не беше тази проклетата авария, вече нямаше да ме има тук. Нямаше да има никакви убийства... Кълна ви се, че всички загуби, които ви е донесло моето пребиваване тук, ще бъдат възмездени. Аз дори частично ги възвръщам — готов съм да ви връча асигнация на Държавната банка на обща сума един милион крони. Това е всичко, което успях да конфискувам от Шампиона. Останалото вашата държава ще получи в злато, в чисто злато. Вече съм пратил на вашето правителство подробно изложение за омерзителната дейност на сенатора Голденвасер, която сега ми е ясна... Какво още искате?

Аз го гледах и се чувствавах зле. Чувствавах се зле, защото му съчувствавах. Седях лице с лице с отявлен престъпник, слушах го и му съчувствавах. Това беше някаква халюцинация и да се избавя от нея, казах сухо:

— А вие ли ми изплескахте масата и залепихте бележката?

— Да. Страхувах се, че иначе течението ще отнесе бележката.

— Златният часовник?...

— Също аз. И броунинга. Необходимо ми беше да повярвате, да се заинтересувате от Хинкус и да го арестувате.

— Това беше твърде непохватно направено — казах аз. — Получи се обратен ефект.

— Така ли? — попита Мозес. — Е, какво пък, това можеше да се очаква. Не ги умея тия работи...

Отново усетих прилив на съчувствие и отново се опитах да се съвзема.

— Всичко при вас излиза непохватно, господин Велзевул — казах аз. — Роботите ви не са работи, а някакви, разбирате ли, полови неврастеници, а самият вие, вместо на пришелец от друг свят,

извънредно много приличате на негодай, Мозес. На богат, до крайност нагъл негодай. И при това още на пияница.

Мозес отпи от чашата.

— Тоест, вие искате да кажете, че нашите работи извънредно много приличат на хора? — попита той. — Какво пък, стереотипът на поведение на тези работи се моделира според стереотипа на поведение на средния човек от съответстващата социална група... — Той отново отпи от чашката. — А що се отнася до мен, инспекторе, то аз съм си избрал лоша маска и, за съжаление, не мога да ви се покажа в истинския си облик. За съжаление, защото едва ли ще мога да преживея това. Господин Мозес, когото виждате, това е скафандър. Господин Мозес, когото слушате — това е транслационно устройство. Но може би ще ми се наложи да рискувам — това оставям при най-краен случай. За мен то е сигурна смърт, но тогава вие може би ще пуснете поне Луарвик. Той пък в нищо не е намесен...

И тогава най-накрая освирепях.

— Къде да го пусна? — закрещях аз. — Ако ви трябваше да си отидете, отдавна да сте си отишли! Престанете да лъжете и говорете истината: какъв е този куфар? Какво има в него? Вие ми повтаряте непрекъснато, че сте пришълци. А аз съм склонен да предположа, че сте просто банда чуждестранни шпиони, откраднали ценна апаратура...

— Не! — каза Мозес. — Не! Съвсем не е така. Нашата станция е разрушена, може да я поправи само Олаф. Той е робот-наблюдател на тази станция, разбирате ли? Разбира се, ние бихме си отишли отдавна, но къде да отидем? Без Олаф ние сме свършено без помощници, а Олаф е изключен и вие не давате акумулатора!

— И пак лъжете! — казах аз. — Госпожа Мозес нали също е робот, както разбрах! Тя, както разбрах, също има акумулатор...

Той затвори очи и заклати глава така, че бузите му се затресоха.

— Олга е просто работно устройство. Носач, землекоп, телохранилел... Ама нима не разбирате, че не бива с едно и също гориво да се хранват... е, не знам... Грубият трактор например и самолетът... Това са различни системи...

— Вие за всичко имате готов отговор — тъжно казах. — Но аз не съм експерт. Аз съм просто полицаи. Не съм упълномощен да водя преговори с вампири и пришълци. Аз съм задължен да ви предам в

ръцете на закона, това е всичко. Които и да сте всъщност, вие се намирате на територията на моята страна и подлежите на нейната юрисдикция. — Станах. — От тази минута се считайте арестуван Мозес. Нямам намерение да ви затварям, досещам се, че е безсмислено. Но ако се опитате да бягате, ще стрелям. И ви напомням: всичко, което кажете от тази минута, може да се обърне срещу вас в съда.

— Така — каза той, след като помълча. — За мен сте решили. Нека бъде така... — Той отпи от чашата си. — Но Луарвик какво е виновен? Срещу него вие нищо не можете да имате... Затворете ме и дайте куфара на Луарвик. Нека поне той се спаси...

Отново седна.

— Да се спаси... Защо му е да се спасява? Защо сте така уверен, че Шампиона ще ви настигне? Може би той отдавна лежи под лавината... Може би вече са го хванали... Ако действително не сте виновен, почакайте ден-два. Ще пристигне полицията, ще ви предам в ръцете на властта...

Той затресе бузи.

— Лошо, не става. Първо, ние нямаме право да влизаме в организиран контакт. Аз съм всичко на всичко наблюдател. Направих грешки, но всички те са поправими грешки... Неподготвеният контакт може да има и за вашия, и за нашия свят най-ужасни последствия. Но дори не това сега е най-главното, инспекторе. Аз се боя за Луарвик. Той не е кондициониран за ваши условия, никога не се е предполагало, че ще му се наложи да прекара на вашата планета повече от денонощие. А като притурка му е повреден скафандърът, вие виждате — няма ръка... Той е вече отровен... слабее с всеки изминат час...

Стиснах зъби. Да, той за всичко имаше готов отговор. Нямах за какво да се хвана. Нито веднъж не ми се удаде да го заловя в нещо. Всичко беше безукоризнено логично. Принуден бях да призная, че ако не ставаше дума за всички тези скафандри, контакти и псевдомускули, такива показания биха ме удовлетворили напълно. Изпитвах жалост и бях склонен да се поддам, губех непредубедеността си...

И наистина. Юридически претенции имах само към Мозес. Луарвик беше формално чист, макар че той би могъл да бъде съучастник, но бих могъл да си затворя очите... Е добре, да затворя

Мозес и... Какво „и“? Да дам на Луарвик апарата? Какво зная за този апарат?

Ако се отхвърлят всички думи — правдиви или не, — налице са два несъмнени факта. Законът изисква да задържа тези хора до изясняване на обстоятелствата... Това е факт номер едно. А ето факт номер две: тези хора искат да си отидат. Не е важно от какво искат да избягат — от закона, от гангстерите, от преждевременния контакт... Те искат да избягат. Ето два факта и те абсолютно си противоречат един на друг...

— Вървете си — казах аз. — И повикайте тук Луарвик.

Мозес се надигна тежко и излезе. Аз се опрях на лакти върху масата и сложих глава на ръцете си. Парабелумът приятно студенееше на дясната ми буза. Мина ми през ум, че сега се мъкна с този пистолет както Мозес със своята чаша. Бях смешен. Страшно ми беше да си представя какво ще говоря в Управлението по тази история. Ловец на Привидения, ловец на Пришълци... Добре. Във всеки случай, хванах Хинкус. И Мозес няма да изпусна. Нека се смеят, а Мозес няма да го изпусна. Нека се смеят колкото им душа иска, а тайната на Втора Национална, и тайната за открадването на бронираната кола, и много други тайни ще бъдат разкрити... И то така. Смейте се, дявол да ви вземе, смейте се... а ако тук е замесена още и политиката, то аз съм прост полицай, а с политика нека се занимават тези, на които е наредено.

Вратата изскърца и аз трепнах. Но не беше Луарвик. Влязоха Симоне и собственикът. Собственикът постави пред мен чаша кафе, а Симоне взе един от столовете до стената и седна срещу мен. Видя ми се напрегнат и прежълтял.

— Е, какво измислихте, инспекторе? — попита той.

— Къде е Луарвик? Аз извиках Луарвик.

— Луарвик е съвсем зле — каза Симоне. — Мозес му прави някакви процедури. — Той неприятно се озъби. — Вие ще го погубите, Глебски, и това ще бъде скотска постъпка. Аз наистина ви познавам от два дни, но ни най-малко не очаквах, че ще се окажете всичко на всичко едно чучело със златни копчета.

Със свободната си ръка взех чашата, поднесох я към устните си и я върнах обратно. Не можех повече да пия кафе. Вече ми се гадеше от кафе.

— Престанете. Вие сте дърдорковци. Алек се грижи за своето заведение, а вие, Симоне, сте просто интелектуалец на почивка...

— А вие пък — каза Симоне. — Вие пък за какво се грижите? Още една нашивка ви се е приискала на мундира ли? Вие сте дребна полицейска пионка. И най-сетне съдбата ви е подхвърлила нещо. За пръв и последен път в живота. Във вашите ръце се оказва действително важно решение, а вие се държите като най-последен тъпак...

— Млъкнете — казах аз уморено. — Престанете да дрънкате и поне за минута помислете. Вие, както виждам, нищо не разбирате от закон. Вие си въобразявате, че съществува един закон за хората и друг закон за вампирите. Но да оставим настрана дори това. Нека да са пришълци. Нека да се невинно измамени. Великият контакт... Дружба между различни светове и така нататък... Въпрос: какво правят те у нас на Земята? Мозес сам призна, че е наблюдател. А какво собствено наблюдава? Не се зъбете не се зъбете... Ние тук с вас се занимаваме с фантастика, а във фантастическите романи, доколкото помня, пришълците на Земята се занимават с шпионаж и подготвят нашествие. Как, по ваше мнение, съм длъжен да постъпя при такава ситуация аз, чиновникът със златните копчета? Длъжен ли съм да изпълня своя дълг или не?...

Симоне мълчаливо настръхваше, втрепен в мен. Собственикът се приближи до прозореца и вдигна щорите. Аз го погледнах.

— Защо направихте това?

Хотелиерът не отговори веднага. Притискайки лице в стъклото, той оглеждаше небето.

— Ами оглеждам всичко, Петер — бавно каза той, без да се обръща. — Чакам, Петер, чакам... Вие да бяхте заповядали на момичето да се прибере в къщи. Там, на снега, тя е направо готова мишена...

Сложих парабела на масата, взех чашата с две ръце и затворил очи, глътнах няколко глътки. Готова мишена... Всички ние тук сме готови мишени. Е, нищо, може би ще се размине... И изведнъж усетих как някакви силни ръце ме хванаха отзад за лактите. Отворих очи и се дръпнах. Болката в ключицата беше така остра, че едва не загубих съзнание.

— Нищо, Петер, нищо — ласкаво каза хотелиерът. — Потърпете.

Със загрижен и виновен вид Симоне вече пъхаше парабела в джоба си.

— Предатели! — казах аз с удивление.

— Не, не, Петер — каза собственикът. — Но трябва да бъдем разумни. Не само на закона се крепи съвестта човешка.

Симоне внимателно приближи отстрани и ме потупа по джоба. Ключовете звъннаха. И вече покрил се с пот в очакване на страшната болка, аз се дръпнах с все сили. Резултатът беше никакъв и когато се опомних, Симоне вече излизаше от стаята с куфара в ръце. Собственикът все още ме придържаше за лактите и тревожно говореше след него:

— Побързайте, Симоне, побързайте, лошо му е...

Исках да заговоря, но ми пресекна дъхът и само захърках. Собственикът загрижено се наклони над мен.

— Господи, Петер — проговори той, — колко сте пребледнял...

— Бандити... — изхърках аз. — Арестанти...

— Да, да, разбира се — покорно се съгласи хотелиерът. — Вие всички ще ни арестувате и правилно ще направите, само потърпете малко, не се дърпайте... нали много ви боли, а аз засега все едно няма да ви пусна...

Да, няма да ме пусне. И по-рано бях видял, че е здрав като мечка, но такава хватка все пак не съм очаквал. Отпуснах се на облегалката на стола и престанах да се съпротивлявам. Повръщаше ми се, беше ме овладяло тъпо безразличие. И някъде на самото дъно на душата ми слабо тлееше чувство на облекчение — положението вече не зависеше от мен, други взеха върху себе си отговорността. Изглежда, отново бях загубил съзнание, защото се свързах на пода, а собственикът стоеше до мен на колене и ми навлажняваше челото с мокра ледена кърпа. Едва отворих очи и той поднесе към устните ми гърлото на бутилката. Беше много бледен.

— Помогнете ми да седна — казах аз.

Той безпрекословно се подчини. Вратата беше широко отворена, по пода вееше хлад, чуваха се възбудени гласове, после нещо се сгромоляса, затреця. Собственикът се смръщи болезнено.

— Проклет сандък — каза той с приглушен глас.

Под прозореца гласът на Мозес кресна с нечовешка сила:

— Готови ли сте? Напред!... Прощавайте, хора! До нова среща!
До истинска среща!

Гласът на Симоне извика в отговор нещо неразбрано, а след това стъклата издрънчаха от някакъв страшен вик и изсвирване. И стана тихо. Аз се изправих на крака и тръгнах към вратата. Собственикът се суетеше край мен, широкото му лице беше бяло и пухкаво като памук, по челото му се стичаше пот. Устните му беззвучно се движеха, навярно се молеше.

Ние излязохме в празния хол, по който се разхождаше леденият вятър, и собственикът измърмори: „Хайде да излезем, Петер, за вас е необходимо да подишате чист въздух...“ Аз го отблъснах и тръгнах по стълбището. Мимоходом с дълбоко злорадство констатирах, че входната врата е отнесена съвсем. На стълбата, още на първите стъпала, ми стана лошо и се вкопчих в перилата. Собственикът се опита да ме придържа, но аз го отблъснах със здравото си рамо и казах: „Вървете по дяволите, чувате ли?...“ Той изчезна. Бавно запълзах по стълбите, придържайки се за перилата, отминах Брюн, която изплашено се беше прилепила към стената, качих се на втория етаж и се повлякох към своята стая. Вратата към апартамента на Олаф беше широко отворена, там беше пусто, рязката аптечна миризма се разпространяваше в коридора. Само да се добера до дивана, мислех аз. Само да се добера до дивана и да легна... И тогава чух вик.

— Ето ги! — закрещя някой. — Късно е! Късно е!

Гласът внезапно секна. Долу в хола затропаха, нещо падна и изведнъж чух равномерно далечно бръмчене. Тогава се обърнах и спъвайки се, изтичах към таванската стълба.

Цялата широка снежна равнина беше простряна пред мен. Замижах от блясъка на слънцето, а после различих две синкави съвършено прави следи от ски. Те вървяха на север, напречно на хотела и там, където свършваха, видях отчетливите, сякаш нарисувани на бялото фигурки на бегълците. Имам добро зрение и отлично ги виждах и това беше най-дивото и нелепо зрелище, което помня.

Напред летеше госпожа Мозес с гигантския черен сандък под мишница, а на раменете ѝ трмаво беше седнал старият Мозес. Отдясно и малко изоставайки, с равномерна финска крачка се носеше Олаф с Луарвик на гърба си. Вееше се на вятъра широката пола на госпожа Мозес, усукваше се празният ръкав на Луарвик. Те летяха

бързо, свръхестествено бързо, а отстрани, отрязвайки им пътя и блестящ на слънцето с витлото и стъклата на кабината си, приближаваше хеликоптер.

Цялата долина кънтеше от мощното равномерно бръмчене, а хеликоптерът бавно, сякаш без да бърза, се снишаваше, мина над бегълците, изпревари ги, върна се, като се спускаше все по-ниско, а те продължаваха стремително да се носят напред, сякаш нищо не виждаха и не чуваха, и тогава в това могъщо монотонно бръмчене нахлу друг звук, злобен, отривист трясък и бегълците започнаха да се мятат, а после Олаф падна и остана да лежи неподвижен, след това през глава се затъркаля по снега Мозес, а Симоне ми дърпаше яката и ридаше в ухото ми: „Видя ли? Видя ли? Видя ли...“ А след това хеликоптерът повисна над неподвижните тела, бавно се спусна и скри от нас всички — тези, които лежаха неподвижно, и тези, които се опитваха още да пълзят... Снегът се завъртя във вихрушка от витлото, блестящ бял облак изникна като гърбица на фона на гълъбовите отвесни скали. Отново се чу злокобният трясък на картеницата и Алек коленичи, закрил очи с длани, а Симоне все така ридаше, все така крещеше: „Успя! Получи своето, дръвник, мерзавец!“

Хеликоптерът все така бавно се издигна над снежния облак и като излетя косо в пронизителната синева на небето, изчезна зад хребета. И тогава долу тъжно и жалостиво зави Лел.

ЕПИЛОГ

Оттогава минаха повече от двадесет години. Ето вече година, откакто съм в пенсия. Имам внуци и понякога разказвам на малчуганите тази история. Наистина в моите разкази тя винаги свършва благополучно: пришълците благополучно си заминават за в къщи със своята блестяща ракета, а бандата на Шампиона бива хваната от пристигналата навреме полиция. Отначало моите пришълци си отиваха на Венера, а по-късно, когато на Венера стъпиха първите експедиции, ми се наложи да пренеса господин Мозес в съзвездието Воловар. Впрочем не за това става дума.

Отначало фактите. Разчистиха „Гърлото от бутилка“ след два дни. Аз извиках полицията и ѝ предадох Хинкус, един милион и сто и петнадесет хиляди крони и своя подробен отчет. Но трябва да кажа, че следствието нищо не откри. Наистина в разрития сняг бяха намерени повече от петстотин сребърни куршума, но хеликоптерът на Шампиона, който отнесе телата, беше изчезнал безследно. След няколко седмици една съпружеска двойка туристи-скиори, пътешествуваща недалеч от нашата долина, съобщи, че е видяла как пред очите им някакъв хеликоптер паднал в езерото „Три хиляди девици“. Беше организирано търсене, обаче не можа да се намери нищо интересно. Дълбочината на това езеро, както е известно, достига на места четиристотин метра, дъното му е ледено и релефът му постоянно се мени. Шампиона явно беше загинал — във всеки случай на сцената на престъпниците той вече не се появи. Благодарение на Хинкус, който бързаше да спаси кожата си, бандата му беше частично изловена, а останалите се разпръснаха по цяла Европа. Гангстерите, които попаднаха под следствие, не добавиха нищо съществено към показанията на Хинкус — всички те бяха убедени, че Велзевул е бил магьосник или дори самият дявол и че техният бивш главатар е загинал, защото е отхапал зальк, по-голям, отколкото може да преглътне. Симоне беше убеден, че вече във вертолета един от роботите се е свестил и в последния си изблик на активност е

унищожил всичко, до което е успял да се добере. Много е вероятно да е така и ако е така, то не завиждам на Шампиона в неговите последни минути...

А Голденвасер, разбира се, се измъкна. Един хауптшурмфюрер повече, един по-малко — това нямаше значение. Още повече, че архивите на Гренхайм бяха изчезнали безследно, а съобщението на Мозес остана без резултат. То беше написано на много странен език, съдържаше позовавания на много странни обстоятелства и беше, както чух, признато просто за бълнуване на луд. Особено на фона на вестникарската шумотевица, която беше вдигната около пришълците. Може би Голденвасер си спомни тогава труповете на разстреляните в Русия и във Франция, в Полша и в Гърция и мъртвия Кьониг с черната дупка между очите... Съмнително е.

Симоне стана тогава главен специалист по този въпрос. Той създаваше някакви комисии, пишеше във вестниците и списанията, изказваше се по телевизията. Но никой не го приемаше сериозно. Наистина комисията функционираше, всички нас, дори Кайса, ни призоваха в качеството на свидетели, обаче истинска, сериозна поддръжка Симоне не получи. Нито едно научно списание, доколкото ми е известно, не публикува по този повод нито ред. Комисиите се разпаднаха, отново възникнаха, материалите на комисията ту ставаха секретни, ту изведнъж започваха широко да ги публикуват, десетки и стотици мошеници се въртяха около това дело, излязоха няколко брошури, написани от фалшиви свидетели и подозрителни очевидци, и всичко свърши с това, че Симоне остана сам с група ентузиаста — млади учени и студенти. Те извършиха няколко изкачвания по скалите на района на „Гърлото от бутилка“, опитвайки се да намерят остатъците от разрушената станция. По време на едно от тези катерения Симоне загина. Така и нищо не можа да се намери.

А останалите участници в описаните по-горе събития са живи до ден-днешен. Неотдавна прочетох за чествуването на д-р Барнстокр в Международното общество на илюзионистите — старецът беше навършил деветдесет години. На чествуването присъствувала и племенницата на юбиларя, Брюнхилда Кан, със съпруга си, известният космонавт Пери Кан. Хинкус си излежава доживотната присъда и ежегодно пише прошения за амнистия. В началото върху него бяха извършени две покушения, той беше ранен в главата, но някак се

отърва. Казват, бил се пристрастил към дърворезбата и изкарвал добри пари. Администрацията на затвора била доволна от него.

Кайса се омъжи, има четири деца. Миналата година отидох при Алек и я видях. Живее в предградие на Мюр и много малко се е изменила — все така е дебела, все така е глупава и весела. Убеден съм, че цялата трагедия е минала покрай нейното съзнание, без да остави никакви следи.

С Алек сме големи приятели. Хотелът „При междузвездния зомби“ процъфтява — в долината сега вече има две здания, второто е построено със съвременни материали, изобилствуват електронни удобства и не ми се нрави много. Когато пристигам при Алек, винаги се настанявам в своя стар апартамент, а вечерите прекарваме, както едно време, при камината на чаша горещ портвайн с подправки. Уви, една чаша сега ни стига за цяла вечер. Алек много е отслабнал и е пуснал брада, носът му е станал тъмночервен, но той както по-рано обича да говори с приглушен глас и няма нищо против да се пошегува с гостите. На мен винаги ми е много хубаво при Алек — така е спокойно, уютно. Но веднъж той ми призна с глух шепот, че сега държи в мазето ръчна картечница — за всеки случай.

Съвсем забравих да спомена за санбернара Лел. Лел умря. Просто от старост. Алек обича да разказва, че този удивителен пес наскоро преди смъртта си се научил да чете.

А сега за мен. Много, много пъти по време на скучните дежурства, по време на самотните разходки и просто в безсънните нощи аз мислех за всичко случило се и си задавах само един въпрос: прав ли съм бил или не? Формално бях прав, началството призна моите действия за съответстващи на обстановката, а началникът на управлението дори ме наруга, че не съм дал куфара веднага и по този начин съм подхвърлил свидетелите на излишен риск. За залавянето на Хинкус и за спасяването на милион и повече крони получих награда, а в пенсия излязох в чин старши инспектор — пределът, на който можех да разчитам. Наложих ми се да се поизмъча, докато писах отчета за това странно дело. Трябваше да изхвърля от официалния документ всеки намек за мое субективно отношение и в края на краищата това явно ми се удаде. Във всеки случай, не станах нито за посмешище, нито минах за човек с репутацията на фантазьор. Разбира се, в отчета нямаше много неща. Как може да се опише в полицейски документ тази

страшна гонитба на ски през снежната равнина? Когато при болест вдигам температура, аз отново и отново виждам в просъница това диво, нечовешко зрелище и слушам с вледенена душа вик и бучене... Не, формално всичко се размина. Наистина понякога другарите ми се подиграват, когато са в повишено настроение, обаче чисто дружески, без злоба и язвителност. На Згут разказах повече, отколкото на другите. Той дълго размишлява, чеса желязната си четина, изпуска вонлив дим от лулата си, но така и нищо смислено не каза, само ми обеща, че тази история ще си остане между нас. Нееднократно завързвах разговори на тази тема с Алек. Всеки път той отговаряше едносрично и само веднъж, като криеше очите си, призна, че тогава най-много го е интересувала целостта на хотела и животът на клиентите. Струваше ми се, че той се срамува от тези думи и съжеляваше, че си призна. А Симоне до самата си смърт така и не размени нито дума с мен.

Навярно те все пак действително бяха пришълци. Никога и никъде не изразих своето лично мнение по този повод. Излизайки пред комисиите, аз винаги строго се придържах към сухите факти и към този отчет, който бях представил на началството си. Но сега почти не се съмнявам. Щом ние достигнахме до Марс и Венера, защо пък някой да не дойде при нас, на Земята? И после, просто невъзможно е да се измисли друга версия, която с такава скрупульозност би обяснила всички тъмни места в тази история.

Но няма работата е в това, че са били пришълци. Мислих много и сега мога да кажа: да, работата е само в това. Да се отнасяме с тях така, както се отнесох аз, би било навярно извънредно жестоко. Навярно цялата работа е в това, че те са прилетели не навреме и са се срещнали не с тези хора, с които би следвало да се срещнат. Те са се срещнали с гангстери, с фашисти, с Голденвасер, с полицията. Е добре. А ако бяха се срещнали с контраразузнаването или с военните? Щеше ли да им бъде по-добре! Едва ли...

Скверно ми е на душата, ето в какво се състои работата. Никога по-рано не ми се е случвало такова нещо и никога след това: всичко правилно вършех, чист бях пред бога, закона и хората, а на душата ми беше скверно. Някога ми ставаше съвсем лошо и ми се искаше да намеря някого от тях и да ги моля, докато ми простят. Мисълта за това, че някой от тях може би още броди между хората, неизвестно в какъв

човешки облик, тази мисъл не ми даваше покой. Дори постъпих в дружество „Адам Адамски“ и те измъкнаха маса пари от мен, докато разбера, че всичко това е само дрънкане и че те няма да ми помогнат да намеря другарите на Мозес и Луарвик.

Когато се чувствавам зле, жена ми сяда при мен и започва да ме утешава. Тя казва, че дори да не бях създавал препятствия за Мозес и всички те да бяха успели да си отидат, това все едно би довело до по-голяма трагедия, защото тогава гангстерите щели да нападнат хотела и вероятно щели да избият всички нас, които сме били останали в къщата. Всичко това е съвсем правилно. Аз сам я бях научил да говори така, само че сега тя е забравила и ѝ се струва, че е нейна собствена мисъл. И все пак от нейното утешение ми става малко по-леко. Но не за дълго. Само дотогава, докато не си спомня, че до самата си смърт Симон Симоне така и не ми каза нито една дума. Нали се срещяхме много пъти с него — и на делото на Хинкус, и в телевизията, и на заседанията на много комисии, той така и не ми каза нито една дума. Нито една.

Издание:

Аркадий и Борис Стругацки
Хотелът „При загиналия алпинист“

Редактор: Недялка Христова
Художник: Веселин Павлов
Художествен редактор: Веселин Христов
Технически редактор: Найдено Русинов
Коректор: Надежда Генчева
Издателство „Хр. Г. Данов“, Пловдив

Аркадий Стругацкий, Борис Стругацкий
Отелъ „У погибшего альпиниста“, 1970
ж. „Юность“ — 1970 г. (№№ 9, 10, 11), Москва

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.